

ΑΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΔΟ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: "ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΕΛΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ, ΣΥΝΤΑΞΗ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ"**

1. ΛΟΥΚΑΤΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

2. ΜΑΝΟΥΣΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΓΟΥΣΙΑ Ε.

ΠΑΤΡΑ 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ</u>	6
---	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ – ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΕΝΝΟΙΑ ,ΦΑΣΕΙΣ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

1.1. Οικονομική Μονάδα - Επιχείρηση:Περιεχόμενο, έννοια	7
1.2. Φάσεις Της Επιχείρησης	9
1.3. Κατηγορίες Των Επιχειρήσεων	11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:ΕΤΗΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ, ΑΝΟΙΓΜΑ ΒΙΒΛΙΩΝ, ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

2.1. Ετήσιο λογιστικό έργο, άνοιγμα βιβλίων	12
2.2.Λογιστικές εγγραφές ανοίγματος των λογαριασμών του Ισολογισμού	13
2.3. Τα Λογιστικά Βιβλία	14
2.3.1.Το Βιβλίο Απογραφών Και Ισολογισμών	14
2.3.2. Το Ημερολόγιο	14
2.3.3. Το Γενικό Καθολικό	15
2.3.4. Τα Αναλυτικά Καθολικά	16
2.3.5. Βιβλίο Μητρώο Παγίων Στοιχείων	16
2.4. Τα Ισοζύγια	18
2.4.1. Έννοια Και Περιεχόμενο Ισοζυγίων	18

2.4.2. Δυνατότητες Ελέγχου Των Ισοζυγίων	18
2.4.3. Τα Είδη Των Ισοζυγίων	19
2.4.4. Ασυμφωνία ή σφάλματα στη σύνταξη του Ισοζυγίου	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΕΛΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ, ΚΛΑΣΣΙΚΟ – ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

3.1. Λογιστικές Μέθοδοι	21
3.2. Τα Λογιστικά Συστήματα	23
3.2.1. Αμερικάνικο σύστημα ή σύστημα του Ημερολογίου - Καθολικού	23
3.2.2. Κλασικό ή Ιταλικό Σύστημα	24
3.2.3. Το Συγκεντρωτικό Σύστημα	25

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:ΣΥΝΤΑΞΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ, ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ – ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ, ΜΕΘΟΔΟΙ (ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ)

4.1. Σύνταξη Φυσικής Απογραφής	27
4.2. Αποτίμηση Περιουσιακών Στοιχείων	30
4.2.1. Γενικά για την αποτίμηση	30
4.2.2. Αποτίμηση των αποθεμάτων	32
4.2.2.1. Μέθοδοι και παράδειγμα υπολογισμού της τιμής κτήσης των αποθεμάτων	34
4.2.3. Αποτίμηση Χρεογράφων	40
4.3. Αποσβέσεις, Μέθοδοι (Παραδείγματα)	44
4.3.1. Έννοια – ορισμός των αποσβέσεων	44
4.3.2. Τα βασικά αίτια των αποσβέσεων	46

4.3.3. Σκοποί διενέργειας των αποσβέσεων	46
4.3.4. Προσδιοριστικοί παράγοντες των αποσβέσεων	47
4.3.5. Μέθοδοι υπολογισμού των αποσβέσεων	48
4.3.5.1. Η μέθοδος του ποσοτικού προσδιορισμού	48
4.3.5.2. Η μέθοδος του χρονικού προσδιορισμού	49
4.3.6. Λογιστικός χειρισμός των αποσβέσεων σαν εξόδου	53

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ:ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ Γ.Ε. (ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ),
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΧΡΗΣΗΣ, ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ**

5.1. Ο Ισολογισμός	58
5.2. Η κατάσταση λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης	64
5.2.1. Γενικά	64
5.2.2. Δομή και περιεχόμενο του λογαριασμού της Γενικής Εκμετάλλευσης..	64
5.3. Η κατάσταση του λογαριασμού αποτελέσματα χρήσης	67
5.3.1. Γενικά	67
5.3.2. Η δομή και το περιεχόμενο της κατάστασης του λογαριασμού αποτελέσματα χρήσης	67
5.4. Ο Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων	70
5.4.1. Γενικά	70
5.4.2. Δομή και περιεχόμενο του Πίνακα Διάθεσης Αποτελεσμάτων	70
5.5. Ο Λογαριασμός 80. ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	72
5.5.1. Ο λογαριασμός 80.00 Λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης	72

5.5.2. Ο λογαριασμός 80.01 Μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημίες) εκμεταλλεύσεως	74
5.5.3. Ο λογαριασμός 80.02 Έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων	74
5.5.4. Ο λογαριασμός 80.03 Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων	76
5.6. Ο Λογαριασμός 86. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	78
5.7. Παράδειγμα προσδιορισμού των αποτελεσμάτων (Καθαρού απ/τος Εκμ/σεως, Μικτού απ/τος και Αποτελέσματος χρήσεως)	80
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕ ΤΟ ΚΛΑΣΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ</u>	87
<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	119

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Στις σελίδες που ακολουθούν γίνεται αναφορά στην έννοια, στο περιεχόμενο, στις φάσεις και στις διακρίσεις μίας οικονομικής μονάδας, όπως επίσης και στις λογιστικές εργασίες ανοίγματος των βιβλίων, στις εργασίες που γίνονται κατά τη διάρκεια μίας διαχειριστικής περιόδου και στο τέλος της χρήσης μίας επιχείρησης.

Επίσης γίνεται ανάλυση για τα λογιστικά συστήματα που μπορεί να χρησιμοποιήσει μια επιχείρηση.

Ακόμα παρατίθεται ανάλυση σχετικά με την σύνταξη της Φυσικής Απογραφής, την Αποτίμηση, τις μεθόδους των Αποσβέσεων, καθώς επίσης και στην διαδικασία εξαγωγής του οικονομικού αποτελέσματος της επιχείρησης και στην σύνταξη του Ισολογισμού της.

Τέλος παρατίθεται ένα παράδειγμα όλων των λογιστικών εργασιών που γίνονται μέσα σε μια επιχείρηση με το κλασικό σύστημα κατά την διάρκεια μίας διαχειριστικής χρήσης.

Πάτρα, Ιούνιος 2005

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΕΝΝΟΙΑ, ΦΑΣΕΙΣ, ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

1.1. Οικονομική Μονάδα - Επιχείρηση **Περιεχόμενο, έννοια**

Η παραγωγή είναι χωρίς αμφιβολία μια διαδικασία τεχνολογική, από την άποψη ότι με τη χρήση κάποιων παραγωγικών μέσων και της ανθρώπινης εργασίας μετασχηματίζει τα πράγματα και κατασκευάζει νέα.

Από την άλλη όμως είναι από τη φύση της μία διαδικασία οικονομική, από την άποψη ότι πρώτο, μ'αυτήν παράγεται πάντοτε μια αξία και δεύτερο, ότι αυτή η αξία είναι πάντοτε μεγαλύτερη από το άθροισμα των αξιών που αναλώθηκαν για την παραγωγή της. Αυτό σημαίνει ότι κάθε παραγωγικός οικονομικός οργανισμός, από την ίδια τη φύση του έχει δύο συνιστώσες: μία τεχνολογική μ'αυτήν που παράγει ένα προϊόν που καλύπτει μία ανθρώπινη ανάγκη και από την άλλη, μία οικονομική, μ'αυτήν που παράγει μια αξία ένα οικονομικό αποτέλεσμα, ένα κέρδος.

Σύμφωνα με τα παραπάνω είναι η κάθε επιχείρηση, καταρχήν ένας τεχνολογικός οργανισμός που αποχτάει από την αγορά τις προϋποθέσεις της λειτουργίας του, τις επεξεργάζεται και παράγει το προϊόν του, που στη συνέχεια το πουλάει στην αγορά με σκοπό να πραγματοποιήσει το κέρδος που με την παραγωγή και εξαιτίας της παράχθηκε. Από αυτό το τελευταίο δεδομένο, δηλαδή ότι η επιχείρηση επιδιώκει το κέρδος, προκύπτει το δεύτερο βασικό της χαρακτηριστικό, ότι είναι σύγχρονα και ένας οικονομικός οργανισμός, που στη δράση της εφαρμόζει την οικονομική αρχή. Μία αρχή που συνίσταται στην επιδίωξη του μέγιστου αποτελέσματος με την ελάχιστη ανάλωση αξίας.

Φορέας μιας επιχείρησης μπορεί να είναι ένα φυσικό ή ένα νομικό πρόσωπο.

Όταν η επιχείρηση ασκείται από ένα φυσικό πρόσωπο, δεν είναι σαν περιουσία κάτι ξεχωριστό από τον επιχειρηματία. Συγχέεται με την προσωπική του περιουσία σε μία ενότητα.

Συνήθως όμως, η επιχείρηση ασκείται από περισσότερα φυσικά πρόσωπα που, με μια κοινή μεταξύ τους συμφωνία, συγκροτούν ένα νομικό πρόσωπο, ένα κατασκεύασμα του

δικαίου έξω απ'αυτούς: την επιχείρηση, που αποχτάει δικαιώματα και αναλαμβάνει υποχρεώσεις, σύμφωνα με τους νόμους. Με την ίδια συμφωνία παρέχουν στην επιχείρηση ένα κεφάλαιο που θα της επιτρέψει να σχηματίσει την περιουσία που είναι αναγκαία για να αναπτύξει την οικονομική της δράση και που θα τους το επιστρέψει όταν θα σταματήσει να λειτουργεί.

Είναι λοιπόν η επιχείρηση, μια οργάνωση (οντότητα), με τεχνική, οικονομική και νομική αυτοτέλεια, που διαθέτει μία περιουσία και μ'αυτήν πραγματοποιεί ένα ποσοτικό και ποιοτικό κομμάτι της παγκόσμιας παραγωγικής διαδικασίας και παραγωγής, παράγοντας ένα προϊόν που το πουλάει στην αγορά.

Η επιχείρηση επίσης χωρίζεται σε δύο ξεχωριστές επιχειρηματικές οντότητες, το συναλλακτικό - διοικητικό κέντρο την «επιχείρηση» από τη μια μεριά, που λειτουργεί συνήθως στις πόλεις όπου βρίσκεται το κέντρο των συναλλαγών και των υπηρεσιών και από την άλλη, το τεχνικό - παραγωγικό την «εκμετάλλευση», που είναι εγκατεστημένο συνήθως, στις βιομηχανικές περιοχές.

Σε αυτόν άλλωστε τον διαχωρισμό, οφείλεται και η διαμόρφωση της λογιστικής σε δύο ξεχωριστά κυκλώματα, που το ένα εξυπηρετεί τις ανάγκες της επιχείρησης σαν συναλλακτικού και διοικητικού κέντρου (η Γενική Λογιστική) και το άλλο, τις ανάγκες της εκμετάλλευσης σαν τεχνικό - παραγωγικού (η Αναλυτική Λογιστική της Εκμετάλλευσης).

1.2. Φάσεις της Επιχείρησης

Είναι γνωστό, ότι ο άνθρωπος για να επιβιώνει, είναι υποχρεωμένος να βρίσκεται σε μια διαρκή κατανάλωση. Είναι αναγκασμένος να καταναλώνει συνέχεια αγαθά και υπηρεσίες, τόσα και τέτοια όσα η επιβίωσή του και ο πολιτισμός του, του επιβάλλουν.

Γεννιέται όμως το ερώτημα πως ο άνθρωπος εξασφαλίζει αυτή την τεράστια ποσότητα και ποικιλία από αγαθά και υπηρεσίες και μάλιστα στο χρόνο και τον τόπο που ο κάθε ξεχωριστός ανθρώπινος σχηματισμός του απαιτεί.

Είναι βέβαια δεδομένο, ότι όλα αυτά τα πράγματα και οι υπηρεσίες που καταναλώνει ο άνθρωπος, προέρχονται από την φύση, που αποτελεί τη μοναδική πηγή της ζωής του. Όμως, από την άλλη μεριά, κανένα από τα πράγματα αυτά δεν παρέχει η φύση έτοιμα για την ανθρώπινη κατανάλωση και πάντως ποτέ στην ποσότητα, τον τόπο και το χρόνο που χρειάζονται για να ικανοποιήσουν τις ανθρώπινες ανάγκες.

Κάποτε βέβαια, ο άνθρωπος συντηριόταν με έτοιμα ακατέργαστα φυσικά προϊόντα που έβρισκε στην φύση. Αυτή η επιβίωσή του είχε σαν συνέπεια και την ανάπτυξή του όποτε, σ'ένα στάδιο αυτής της ανάπτυξης και εξαιτίας της, η φύση έπαψε να του παρέχει αυτές τις προϋποθέσεις της ζωής του στις ποσότητες που τις είχε ανάγκη.

Στο ιστορικό αυτό σημείο ο άνθρωπος κατείχε τη γνώση που χρειαζόταν σαν παραγωγός, από τη μια μεριά συσσωρευμένη από τις προηγούμενες γενιές πάνω στα μέσα παραγωγής των αγαθών, και από την άλλη, κατακτημένη από την τρέχουσα γενιά σα γνώση στη χρήση αυτών των εργαλείων με τρόπο που να παράγουν τα προϊόντα που χρειαζόταν για την κατανάλωσή τους.

Από τότε λοιπόν, ο άνθρωπος είναι δεμένος με τη φύση μέσα από την διαδικασία της παραγωγής, που όσο προχωρούμε στον χρόνο τόσο μακραίνει, γιατί όλο νέες ανάγκες δημιουργούνται και καινούργια αγαθά και υπηρεσίες παράγονται.

Η διαδικασία της παραγωγής πραγματοποιείται σε τρεις φάσεις.

Στην πρώτη φάση, ο άνθρωπος αποσπάει από την φύση, στην κατάσταση που αυτή τις παρέχει, ότι αποτελεί προϋπόθεση της παραγωγής των προϊόντων και των υπηρεσιών που χρειάζεται. Αυτή η φάση **εφοδιάζει** συνεπώς την παραγωγή με τις προϋποθέσεις της.

Στην δεύτερη φάση, ο άνθρωπος μετασχηματίζει αυτές τις προϋποθέσεις, αφαιρώντας τις αρνητικές τους ιδιότητες και προσθέτοντας θετικές για την κατανάλωσή του, σε προϊόντα, αγαθά ή υπηρεσίες. Αυτή η φάση, **μετασχηματίζει** συνεπώς τις προϋποθέσεις σε προϊόντα.

Στην τρίτη φάση τέλος, **μεταφέρει** αυτά τα προϊόντα και τα μοιράζει κατά τόπο και χρόνο, ώστε να φτάσουν στον τελικό καταναλωτή που είναι και ο τελικός προορισμός της παραγωγής.

1.3. Κατηγορίες των επιχειρήσεων

Ο κάθε οικονομικός οργανισμός εντάσσεται και λειτουργεί μέσα σε μια από τις παραπάνω φάσεις της συνολικής παραγωγικής διαδικασίας. Επίσης ο οικονομικός οργανισμός σαν μέρος του όλου, περιλαμβάνει και επαναλαμβάνει τις τρεις αυτές φάσεις της διαδικασίας αυτής: πρώτο δηλαδή αποχτάει τις προϋποθέσεις της λειτουργίας του, δεύτερο μετασχηματίζει αυτές τις προϋποθέσεις σε ό,τι αποτελεί το προϊόν του και τρίτο μεταφέρει αυτό το προϊόν στον υποψήφιο καταναλωτή του. **Κάθε οικονομικός οργανισμός συνεπώς περιλαμβάνει αναγκαία τρεις λειτουργίες: Τον εφοδιασμό, την παραγωγή και την διάθεση.**

Ο κάθε οικονομικός οργανισμός είναι αναγκασμένος να βρίσκει το χρήμα στην ποσότητα και το χρόνο που το χρειάζεται για να αποκτήσει από την αγορά τις προϋποθέσεις της λειτουργίας του και να το επιστρέψει όταν θα το πάρει από τις πωλήσεις των προϊόντων του. Έτσι **κάθε οικονομικός οργανισμός, περιλαμβάνει αναγκαία μια λειτουργία χρηματοπιστωτική.**

Τέλος η παραγωγή έχει σαν προϋπόθεσή της ένα πλήθος από υπηρεσίες (μετατροπές, τηλεπικοινωνίες, ασφάλιση, κ.λ.π.), ενώ εξάλλου, επειδή είναι μια διαδικασία σκόπιμη και όχι τυχαία έχει επίσης ανάγκη από διοίκηση που θα της εξασφαλίσει τους αναγκαίους μηχανισμούς για την απρόσκοπτη και οικονομική διεξαγωγή της. **Κάθε οικονομικός οργανισμός συνεπώς, περιλαμβάνει αναγκαία και μία διοικητική λειτουργία.**

Σύμφωνα με τα παραπάνω κάθε οικονομικός οργανισμός χωρίς εξαίρεση:

- Πραγματοποιεί ένα έργο που σαν διαδικασία και σαν αποτέλεσμα ανήκει σε μια από τις παραπάνω πέντε κατηγορίες και συνεπώς κατατάσσεται σε μια από τις αντίστοιχες κατηγορίες επιχειρήσεων.
- Σαν μέρος της συνοπτικής παραγωγικής διαδικασίας περιλαμβάνει αναγκαία τις **λειτουργίες: εφοδιασμό - παραγωγή - διάθεση - χρηματοπιστωτική - διοίκηση.**

Επίσης οι οικονομικοί οργανισμοί από άποψη **μεγέθους** διακρίνονται σε:

α. **μικρές**, β. **μεσαίες**, γ. **μεγάλες**,

και από **νομική** άποψη διακρίνονται σε:

- α. ιδιωτικούς, ατομικούς, συλλογικούς και εταιρικούς, όπως ΟΕ, ΕΠΕ, ΑΕ.
β. δημόσιους , γ. μικτούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΤΗΣΙΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ, ΑΝΟΙΓΜΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

2.1. Ετήσιο λογιστικό έργο, άνοιγμα βιβλίων

Σύμφωνα με το κλασικό λογιστικό σύστημα η πορεία των λογιστικών εργασιών από την έναρξη της λογιστικής χρήσης είναι η εξής:

1. Καταχωρείται η Απογραφή και ο Ισολογισμός έναρξης στο βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμού.
2. Με την εγγραφή ανοίγματος ο Ισολογισμός και το Γενικό Καθολικό καταχωρούνται στο Ημερολόγιο.
3. Τα Αναλυτικά Καθολικά των λογαριασμών ενημερώνονται απ'ευθείας από την Απογραφή.
4. Στην διάρκεια της χρήσης τα λογιστικά γεγονότα που πραγματοποιούνται καταχωρούνται από τα δικαιολογητικά στο Ημερολόγιο και ενημερώνεται από αυτό τόσο το Γενικό όσο και τα Αναλυτικά Καθολικά. Μηνιαία συντάσσονται ισοζύγια και καταστάσεις συμφωνίας.

2.2. Λογιστικές εγγραφές ανοίγματος των λογαριασμών του Ισολογισμού

Με την έναρξη της νέας χρήσης χρεώνεται ο πρωτοβάθμιος λογαριασμός 89 «ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ» και ο δευτεροβάθμιος λογ/σμός 89.00 «Ισολογισμός ανοίγματος χρήσεως» με πίστωση όσων λογ/σμών έκλεισαν με πιστωτικό υπόλοιπο και πιστώνεται με χρέωση όλων των λογ/σμών που έκλεισαν με χρεωστικό υπόλοιπο.

Οι εγγραφές αυτές ονομάζονται **εγγραφές ανοίγματος των λογ/σμών του Ισολογισμού** και γίνονται είτε αμέσως έπειτα από τη διενέργεια όλων των εγγραφών κλεισίματος του Ισολογισμού, είτε τμηματικά για κάθε λογ/σμό, που μετά την οριστικοποίηση του υπολοίπου του για την εμφάνισή του στον Ισολογισμό, κλείνει.

Οι αναλυτικοί λογ/σμοί του Ενεργητικού και του Παθητικού, οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται στον Ισολογισμό, κλείνουν στο τέλος της χρήσης και ανοίγουν στην αρχή της νέας χρήσης απ'ευθείας από την απογραφή.

2.3. Τα λογιστικά βιβλία

Τα λογιστικά βιβλία κατά το κλασικό σύστημα τήρησης της λογιστικής διακρίνονται σε: **Στατικά**, όπως το Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών, που αναφέρουν την περιουσιακή συγκρότηση της επιχείρησης σε μια δεδομένη χρονική στιγμή και σε **Δυναμικά** όπως το ημερολόγιο, το Καθολικό, στα οποία καταγράφονται πρωτογενώς οι μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης κατά αυστηρή χρονική σειρά, διαχρονικά.

2.3.1. Το βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών

Σε αυτό το βιβλίο καταχωρούμε την απογραφή και αμέσως μετά τον Ισολογισμό και στη συνέχεια τον πίνακα Γενικής Εκμετάλλευσης, τον πίνακα Αποτελεσμάτων Χρήσης και τον πίνακα Διάθεσης Κερδών.

Σε ορισμένες, πολύ μεγάλες επιχειρήσεις στο ίδιο βιβλίο επιβάλλεται να καταχωρείται και το **προσάρτημα**.

Το προσάρτημα είναι ένας επεξηγηματικός πίνακας, που αναφέρεται στα δεδομένα και στον τρόπο υπολογισμού των αριθμητικών στοιχείων του Ισολογισμού.

2.3.2. Το Ημερολόγιο

Το Ημερολόγιο είναι το λογιστικό βιβλίο στο οποίο καταχωρούνται με αυστηρή χρονολογική σειρά και ορισμένο τρόπο όλα τα λογιστικά γεγονότα. Από το Ημερολόγιο ενημερώνεται το Καθολικό. Η καταχώρηση κάθε λογιστικού γεγονότος λέγεται **ημερολογιακό άρθρο ή ημερολογιακή εγγραφή**. Ένα ημερολογιακό άρθρο μπορεί να είναι απλό (να περιέχει δηλαδή μία χρέωση - μία πίστωση), σύνθετο (να περιέχει δηλαδή δύο χρεώσεις - μία πίστωση ή μία χρέωση - δύο πιστώσεις) ή πολυσύνθετο (να περιέχει δηλαδή τουλάχιστον πάνω από δύο χρεώσεις και πάνω από δύο πιστώσεις). Γι'αυτό και η μέθοδος καταχώρησης των λογιστικών άρθρων στο Ημερολόγιο λέγεται **Διπλογραφική ή διγραφική μέθοδος**.

Το σύνολο των ποσών της χρέωσης ισούται πάντα με το σύνολο των ποσών της πίστωσης ενός ημερολογιακού άρθρου.

Ένα ημερολογιακό άρθρο πρέπει να περιέχει τα παρακάτω στοιχεία:

- α. Τον αύξοντα αριθμό του άρθρου.
- β. Την ημερομηνία καταχώρησης αυτού.
- γ. Τους τίτλους των λογαριασμών.
- δ. Σύντομη αιτιολογία του λογιστικού γεγονότος π.χ. πώληση ως Τ.Π.- Δ.Α. Νο 140.
- ε. Τα ποσά της χρέωσης και της πίστωσης.
- στ. Τον ή τους αριθμούς σελίδων του Καθολικού, που καταχωρήθηκε το λογιστικό γεγονός.

Στο Ημερολόγιο, όταν η επιχείρηση κάνει έναρξη εργασιών για πρώτη φορά, η πρώτη εγγραφή είναι τα δεδομένα του Ισολογισμού έναρξης, που συντάσσεται από τα στοιχεία της απογραφής (απογραφή έναρξης). Η εργασία αυτή λέγεται: Άνοιγμα των βιβλίων και η τελευταία εγγραφή στο Ημερολόγιο είναι η εγγραφή Κλεισίματος των βιβλίων.

Στο **Ιταλικό ή Κλασικό** σύστημα λογιστικής υπάρχει ένα Ημερολόγιο που λέγεται **Γενικό Ημερολόγιο**.

Στην τελευταία σειρά κάθε σελίδας του Ημερολογίου αθροίζονται τα ποσά της χρέωσης και της πίστωσης, τα οποία πρέπει να συμφωνούν μεταξύ τους, εφόσον το τελευταίο άρθρο έχει καταχωριστεί ολόκληρο. Γράφουμε αριστερά των αθροισμάτων και στη μέση της σελίδας τη λέξη «Σε μεταφορά» και αμέσως στη μέση της επομένης σελίδας γράφουμε «Από μεταφορά» και στην ίδια ευθεία στις στήλες της χρέωσης και της πίστωσης μεταφέρονται τα αθροίσματα της προηγούμενης σελίδας. Η σελίδα του Ημερολογίου εκτός από τις δύο στήλες της χρέωσης και της πίστωσης, περιέχει εσωτερικά ακόμη, μία στήλη, που γράφουμε τα ποσά των αναλυτικών λογαριασμών και γι'αυτό λέγεται και στήλη των μερικών ποσών.

2.3.3. Το Γενικό Καθολικό

Στο Γενικό Καθολικό καταχωρούνται οι γενικοί ή πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί, το Γενικό Καθολικό ενημερώνεται απ'ευθείας από το Γενικό ή Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο, γι'αυτό και το σύνολο της χρέωσης του Ημερολογίου ισούται πάντα με το σύνολο της χρέωσης των λογαριασμών του Γενικού Καθολικού και το ίδιο συμβαίνει με το σύνολο της πίστωσης του

ημερολογίου και των λογαριασμών του γενικού καθολικού. Η συμφωνία αυτή γίνεται με τη σύνταξη του Γενικού Ισοζυγίου.

Στο Γενικό Καθολικό τηρούνται όλοι οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί σε σχήμα «Τ». Στο αριστερό μέρος του «Τ» γράφονται τα ποσά με τα οποία χρεώνονται οι λογαριασμοί, ενώ στο δεξιό μέρος γράφονται τα ποσά με τα οποία πιστώνονται οι λογαριασμοί.

Οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί του Ενεργητικού στο Γενικό Καθολικό ανοίγουν πάντα με χρέωση τους. Ενώ οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί του Παθητικού στο Γενικό Καθολικό ανοίγουν πάντα με πίστωση τους.

2.3.4. Τα Αναλυτικά Καθολικά

Τα **Αναλυτικά Καθολικά** είναι επίσης βιβλία, τα οποία τηρούνται συνήθως σε καρτέλες ή σε μηχανογραφικές σελίδες στη μηχανογραφημένη λογιστική και περιέχουν περισσότερες λεπτομέρειες για τον λογαριασμό που απεικονίζουν.

Κάθε αναλυτικό Καθολικό απεικονίζει και ένα λογαριασμό. Αν ο λογαριασμός που απεικονίζει είναι δευτεροβάθμιος τότε μιλάμε για αναλυτικό πρώτης σειράς, αν είναι τριτοβάθμιας για αναλυτικό Καθολικό δεύτερης σειράς κ.λ.π.

Τα αναλυτικά Καθολικά ενημερώνονται απευθείας από τα παραστατικά.

Τα αναλυτικά Καθολικά ενός πρωτοβάθμιου λογαριασμού αποτελούν στην ουσία ανάλυση του λογαριασμού αυτού σε υπολογαριασμούς. Επομένως, η χρέωση του πρωτοβάθμιου λογαριασμού, θα πρέπει να ισούται με το σύνολο των ποσών της χρέωσης όλων των αναλυτικών λογαριασμών στους οποίους αναλύεται ο πρωτοβάθμιος αυτός λογαριασμός. Το ίδιο ισχύει και για την πίστωση του πρωτοβάθμιου λογαριασμού η οποία θα πρέπει να ισούται με το σύνολο των ποσών της πίστωσης των αναλυτικών λογαριασμών, στους οποίους αναλύεται ο πρωτοβάθμιος αυτός λογαριασμός.

2.3.5. Βιβλίο Μητρώο Παγίων Στοιχείων

Το **Βιβλίο Μητρώο Παγίων Στοιχείων** παρακολουθεί αναλυτικά την πορεία κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου, από την στιγμή της εισόδου του στην επιχείρηση, την ημερομηνία, το κόστος του, τον προμηθευτή, τις αποσβέσεις, τις προσθήκες, βελτιώσεις ή επεκτάσεις που έγιναν σ' αυτό, ως και την ενδεχόμενη καταστροφή του ή μεταβίβασή του.

Αν ένα πάγιο στοιχείο, π.χ. Μηχάνημα Μ αποσβεστεί ολοσχερώς εμφανίζεται στο βιβλίο-Μητρώο με την υπολειμματική του αξία ή με υπόλοιπο αξίας 0,01 € (ενός λεπτού), για να υποδηλώνει απλά και μόνο την ύπαρξή του.

2.4. Τα Ισοζύγια

2.4.1. Έννοια και περιεχόμενο Ισοζυγίων

Ισοζύγιο καλούμε ένα πίνακα, στον οποίο αναγράφονται όλοι οι λογαριασμοί του Καθολικού σε στήλες, τόσο για τα ποσά των χρεώσεων και των πιστώσεων αυτών, όσο και για τα υπόλοιπα αυτών, χρεωστικά ή πιστωτικά. Τα Ισοζύγια εάν αναφέρονται στους πρωτοβάθμιους ή γενικούς λογαριασμούς λέγονται **Ισοζύγια Γενικού Καθολικού**. Αν όμως τα Ισοζύγια αναφέρονται σε αναλυτικούς λογαριασμούς ενός πρωτοβαθμίου «Χ» ή «Ψ», τότε λέγονται **Ισοζύγια Αναλυτικών Καθολικών των πρωτοβαθμίων «Χ» ή «Ψ»**, π.χ. Ισοζύγιο πελατών, Ισοζύγιο προμηθευτών κ.λ.π.

Τα Ισοζύγια χρησιμεύουν στη λογιστική ως όργανα αριθμητικής επαλήθευσης των λογιστικών καταχωρήσεων στο βιβλίο του ή των ημερολογίων και της ορθής μεταφοράς αυτών στο βιβλίο του γενικού και των αναλυτικών καθολικών. Έτσι το σύνολο της στήλης χρέωσης του Ισοζυγίου Γενικού Καθολικού θα πρέπει να συμφωνεί με το σύνολο της στήλης χρέωσης του ημερολογίου κατά την ίδια χρονική στιγμή. Το ίδιο θα πρέπει να συμβαίνει και με το σύνολο της στήλης πίστωσης του ημερολογίου και της στήλης πίστωσης του Ισοζυγίου Γενικού Καθολικού. Εννοείται, ότι σε κάθε Ισοζύγιο το σύνολο της στήλης χρέωσής του ισούται με το σύνολο της στήλης πίστωσής του και η στήλη (στο σύνολό της) του χρεωστικού υπολοίπου του Ισοζυγίου ισούται με τη στήλη (στο σύνολό της) του πιστωτικού του υπολοίπου.

2.4.2. Δυνατότητες ελέγχου των Ισοζυγίων

Στα Ισοζύγια υπάρχουν σφάλματα ή λάθη, που έγιναν στο Ημερολόγιο ή το Καθολικό, τα οποία μπορούν να αποκαλυφθούν και λάθη ή σφάλματα τα οποία δεν μπορούν να αποκαλυφθούν.

Με το Ισοζύγιο αποκαλύπτονται λάθη μεταξύ Ημερολογίου και Καθολικού όπως:

α. Καταχώρηση λογιστικού γεγονότος μόνο στο Ημερολόγιο και όχι και στο Καθολικό ή και αντίστροφα.

β. Διπλή καταχώρηση στο Ημερολόγιο και μονή καταχώρηση στο Καθολικό ή και αντίστροφα.

γ. Η καταχώρηση στην πίστωση ή τη χρέωση ενός λογαριασμού στο Ημερολόγιο, καταχωρήθηκε στην χρέωση ή την πίστωση αντίστοιχα, του ιδίου ή άλλου λογαριασμού στο Καθολικό.

δ. Σωστή καταχώρηση στο Ημερολόγιο αλλά μεταφορά λανθασμένου ποσού στο Καθολικό.

Δεν αποκαλύπτονται με το ισοζύγιο λάθη που οφείλονται σε:

α. Λάθος καταχώρηση στο Ημερολόγιο και όπως είναι λάθος έτσι ακριβώς να μεταφέρθηκε στο Καθολικό.

β. Χρέωση λογαριασμού «Χ» αντί του λογαριασμού «Ψ» και έτσι να έγινε και η μεταφορά.

γ. Μη καταχώρηση παραστατικού τόσο στο Ημερολόγιο όσο και στα αναλυτικά Καθολικά.

2.4.3. Τα Είδη των Ισοζυγίων

Τα Ισοζύγια είτε πρόκειται για γενικά είτε για αναλυτικά διακρίνονται στα παρακάτω είδη:

α. **Ανακεφαλαιωτικά ή προοδευτικά Ισοζύγια μηνός «Χ»**, είναι αυτά που παρουσιάζουν όλους τους λογαριασμούς με τα ποσά τους από το άνοιγμα των βιβλίων (της χρήσης), μέχρι και το μήνα «Χ», ανεξάρτητα αν οι λογαριασμοί έχουν κινηθεί ή όχι ή αν έχουν εξισωθεί ή όχι.

β. **Ισοζύγια κινήσεως μηνός ή περιόδου «Χ»**, όπου περιλαμβάνονται μόνο οι λογαριασμοί που κινήθηκαν στο συγκεκριμένο μήνα ή περίοδο «Χ».

γ. **Συγκριτικά Ισοζύγια**, όταν περιλαμβάνουν δύο ή τρεις διαδοχικούς μήνες ή περιόδους «Χ» ταυτόχρονα.

δ. **Ισοζύγια υπολοίπων μηνός ή περιόδου «Χ»**, όταν περιλαμβάνουν μόνο τα χρεωστικά ή πιστωτικά υπόλοιπα των ισοζυγίων του συγκεκριμένου μηνός ή περιόδου «Χ».

ε. **Ισοζύγια μικτά**, δηλαδή, σύνταξη δύο ειδών Ισοζυγίων σε ένα πίνακα.

Στο τέλος της χρήσης γίνονται διάφορες εγγραφές οι οποίες λέγονται εγγραφές ισολογισμού ή εγγραφές τακτοποίησης. Κάθε τόσο συντάσσεται και ένα νέο Ισοζύγιο. Αυτά τα Ισοζύγια λέγονται **προσωρινά**. Ενώ το τελευταίο ισοζύγιο που συντάσσεται στο τέλος

της χρήσης και αφού πρώτα έχει προσδιοριστεί το αποτέλεσμα της χρήσης λέγεται **οριστικό** Ισοζύγιο. Σε αυτό το ισοζύγιο εμφανίζονται όλοι οι λογαριασμοί. Εκεί οι λογαριασμοί της καθαρής περιουσίας (εσόδων και εξόδων) έχουν υπόλοιπο μηδέν και μόνο οι λογαριασμοί του Ισολογισμού, δηλαδή του Ε, Π ή ΚΠ παρουσιάζουν υπόλοιπα.

2.4.4. Ασυμφωνία ή σφάλματα στη σύνταξη του Ισοζυγίου

Πολλές φορές και ιδιαίτερα, όταν το Ισοζύγιο συντάσσεται χειρόγραφα συμβαίνει η στήλη της χρέωσής του να μη συμφωνεί με τη στήλη της πίστωσής του τότε:

α. Εφόσον συντάσσουμε Ισοζύγιο κάθε μήνα το λάθος ασφαλώς βρίσκεται στον τελευταίο μήνα.

β. Ελέγχουμε αν η διαφορά διαιρείται δια του 2 και αναζητούμε το ποσό της διαίρεσης (πηλίκου), που βρήκαμε, μήπως έχει καταχωρηθεί στη χρέωση αντί της πίστωσης.

γ. Αν το άθροισμα των ψηφίων της διαφοράς διαιρείται ακριβώς με το 9 ή 90 κ.λ.π. τότε θα πρόκειται για αναριθμητισμό.

Επίσης αν η διαφορά διαιρείται με το 9 ή το 99 ερευνούμε μήπως έχει γίνει διολίσθηση ψηφίου.

δ. Αν έχουν περιληφθεί όλοι οι λογαριασμοί που κινήθηκαν, αν πρόκειται για ισοζύγιο κινήσεως, και ταυτόχρονα αν έχουν μεταφερθεί σωστά τα ποσά από το Καθολικό στο Ισοζύγιο.

ε. Αν υπάρχει λάθος στα αθροίσματα των ποσών των χρεώσεων και των πιστώσεων των Καθολικών και το λάθος αυτό μεταφέρθηκε και στο Ισοζύγιο.

στ. Αν κάποιος λογαριασμός, από την εμπειρία μας, παρουσιάζει ξαφνικά ασυνήθιστα αυξημένα ποσά στην κίνησή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΕΛΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ, ΚΛΑΣΙΚΟ – ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

3.1. Λογιστικές Μέθοδοι

Η λογιστική μέθοδος αφορά τον τρόπο με τον οποίο καταχωρείται μια οικονομική πράξη, δηλαδή πως γράφεται λογιστικά. Οι λογιστικές μέθοδοι είναι δύο: Η απλογραφία ή απλογραφική μέθοδος και η διπλογραφία ή διπλογραφική μέθοδος.

1. Η απλογραφία ή απλογραφική μέθοδος

Σύμφωνα με αυτήν καταχωρούνται κατά ημερολογιακή σειρά οι συναλλαγές της επιχείρησης που επηρεάζουν προσωπικούς λογαριασμούς, (πελάτες, προμηθευτές) και η ταμειακή κίνηση (Εισπράξεις, πληρωμές). Δεν καταγράφει τους λογαριασμούς που μεταβάλλονται μαζί με αυτούς.

Με την απλογραφική μέθοδο η καθαρή περιουσία βρίσκεται εάν αφαιρέσουμε από το σύνολο του ενεργητικού της, το σύνολο του παθητικού της, σε συγκεκριμένη στιγμή π.χ.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31/12/04

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Αξία περιουσιακών στοιχείων 50.000 €

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Υποχρεώσεις προς τρίτους 32.000 €

ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ 18.000 €

Το ετήσιο αποτέλεσμα της επιχείρησης βρίσκεται αν συγκρίνουμε την καθαρή περιουσία της, στην αρχή της χρήσης, με αυτήν στο τέλος της χρήσης. Αν π.χ. ο Ισολογισμός της προηγούμενης επιχείρησης ήταν στις 31/12/03 και συνεπώς και την 1/1/04 ο παρακάτω:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1/1/04

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Αξία περιουσιακών στοιχείων 38.000 €

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Υποχρεώσεις προς τρίτους 25.000 €

ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ 13.000 €

Το αποτέλεσμα της χρήσης 2004 θα είναι:

$$18.000 - 13.000 = 5.000 \text{ €}$$

Η μέθοδος αυτή είναι ατελής και με πολλά μειονεκτήματα, με κυριότερο ότι δεν εμφανίζει την πηγή και την αιτία των αποτελεσμάτων, δηλαδή τα έξοδα και τα έσοδα. Ιστορικά εμφανίστηκε πρώτη αλλά σήμερα χρησιμοποιείται μόνο σε πολύ μικρές επιχειρήσεις.

2. Διπλογραφία ή διπλογραφική μέθοδος

Στηρίζεται στη σκέψη ότι κάθε λογιστικό γεγονός προκαλεί ταυτόχρονα ισόποση μεταβολή σε δύο λογαριασμούς. Όταν ο ένας λογαριασμός αυξάνεται «χρεώνεται», τότε ο άλλος που μειώνεται ισόποσα «πιστώνεται». Η λογιστική αυτή ισότητα επιτρέπει τη σύνταξη καταστάσεων με τις οποίες προσδιορίζεται η περιουσιακή κατάσταση της επιχείρησης και εξάγονται τα οικονομικά αποτελέσματα. Επίσης επιτρέπει τον έλεγχο των εγγραφών και παρέχει στοιχεία για την κοστολόγηση και την σύνταξη προγραμμάτων και μελετών.

Η διπλογραφική μέθοδος υπερτερεί συντριπτικά έναντι της απλογραφίας και είναι αναντικατάστατη μέχρι σήμερα. Χρησιμοποιείται από όλες τις μεγάλες επιχειρήσεις και στις περισσότερες χώρες έχει καθιερωθεί νομικά η υποχρεωτική εφαρμογή της.

3.2. Τα λογιστικά συστήματα

Τα λογιστικά συστήματα αφορούν μόνο τη διπλογραφία και διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

α) Τα συνθετικό - αναλυτικά συστήματα

Τα γεγονότα πρώτα καταχωρούνται συνοπτικά στα συνθετικά βιβλία και μετά μεταφέρονται στα αναλυτικά βιβλία, όπου και αναπτύσσονται.

Τέτοια συστήματα είναι:

- Το Αμερικανικό σύστημα ή σύστημα του Ημερολογίου - Καθολικού
- Το Κλασικό ή Ιταλικό σύστημα

β) Τα αναλυτικό - συνθετικά συστήματα

Τα γεγονότα πρώτα καταχωρούνται στα αναλυτικά βιβλία και μετά μεταφέρονται στα συνοπτικά. Τέτοιο λογιστικό σύστημα είναι το συγκεντρωτικό σύστημα και οι διάφορες παραλλαγές του.

3.2.1. Αμερικανικό σύστημα ή σύστημα Ημερολογίου - Καθολικού

Το Γενικό Καθολικό είναι προέκταση του Ημερολογίου και αποτελούν μαζί ένα βιβλίο το Ημερολόγιο - Καθολικό. Οι στήλες των λογαριασμών του Γενικού Καθολικού σε κάθε σελίδα είναι συνέχεια των στηλών του Ημερολογίου.

Το σύστημα αυτό είναι κατάλληλο για επιχειρήσεις που κινούν μικρό βαθμό πρωτοβάθμιων λογαριασμών, όπως οι επιχειρήσεις εμπορίας αυτοκινήτων, μηχανημάτων, αντιπροσωπείες κ.λ.π.

Τα μειονεκτήματα του συστήματος είναι ότι δεν επιτρέπει τη δημιουργία περισσότερων από 15 - 20 πρωτοβάθμιων λογ/σμών και υπάρχει η πιθανότητα να γραφεί ποσό σε στήλη άλλου λογαριασμού από απροσεξία, διότι υπάρχουν πολλές στήλες.

Το πλεονέκτημα του Αμερικάνικου συστήματος είναι ότι επιταχύνει τη λογιστική εργασία, διότι η ημερομηνία και η αιτιολογία γράφονται μόνο μία φορά και γίνεται έλεγχος κατά τη

μεταφορά των ποσών από σελίδα σε σελίδα, επειδή τα ποσά αυτά αποτελούν ισοζύγια, όπως είναι γραμμένα.

3.2.2. Κλασικό ή Ιταλικό σύστημα

Το Κλασικό ή Ιταλικό είναι το αρχαιότερο σύστημα και ονομάζεται Ιταλικό γιατί πρωτοεμφανίστηκε στην Ιταλία. **Περιλαμβάνει τα βιβλία:**

- Γενικό Ημερολόγιο
- Γενικό Καθολικό
- Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών
- Μητρώο πάγιων στοιχείων

Η πορεία των λογιστικών εργασιών σύμφωνα με το Κλασικό σύστημα μέσα σε μια χρήση είναι:

- Καταχωρείται η Απογραφή και ο Ισολογισμός έναρξης στο βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών.
- Καταχωρείται ο Ισολογισμός στο Ημερολόγιο και το Γενικό Καθολικό.
- Ενημερώνονται τα Αναλυτικά Καθολικά απ'ευθείας από την Απογραφή.
- Καταχωρούνται, από τα δικαιολογητικά, τα λογιστικά γεγονότα που πραγματοποιούνται στη διάρκεια της χρήσης στο Ημερολόγιο και ενημερώνεται από αυτό τόσο το Γενικό όσο και τα Αναλυτικά Καθολικά. Μηνιαία συντάσσονται Ισοζύγια και καταστάσεις συμφωνίας.

Στο τέλος κάθε λογιστικής χρήσης

- Συντάσσεται η Απογραφή τέλους χρήσης.
- Προσαρμόζονται οι λογ/σμοί με την Απογραφή με τις εγγραφές τακτοποίησης και καταχωρούνται οι εγγραφές αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης και χρήσης στο Ημερολόγιο. Ενημερώνεται το Γενικό και τα Αναλυτικά Καθολικά.
- Συντάσσεται ο Τελικός Ισολογισμός στο βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμού και κλείνουν τα βιβλία.

Το μειονέκτημα του συστήματος αυτού είναι η ύπαρξη ενός μόνο ημερολογίου, στο οποίο επειδή καταχωρούνται όλες οι πράξεις, δεν επιτρέπει τον καταμερισμό της λογιστικής εργασίας.

Το κλασικό σύστημα εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις, που άσχετα από το μέγεθός τους, δεν έχουν καθημερινά μεγάλο αριθμό γεγονότων.

3.2.3. Το Συγκεντρωτικό Σύστημα

Είναι το πιο διαδεδομένο σύστημα διπλογραφίας που χρησιμοποιείται στις μεγάλες επιχειρήσεις, είτε τηρούν χειρόγραφο, είτε μηχανογραφημένη λογιστική.

Το Συγκεντρωτικό σύστημα διαφέρει από τα προηγούμενα στο ότι χρησιμοποιεί περισσότερα ημερολόγια. Αυτό του δίνει το πλεονέκτημα στη χειρόγραφο λογιστική του καταμερισμού της εργασίας.

Τα βιβλία που χρησιμοποιεί το Συγκεντρωτικό σύστημα είναι:

- Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών
- Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο
- Γενικό Καθολικό
- Αναλυτικά Καθολικά
- Αναλυτικά Ημερολόγια
- Ημερολόγιο Εγγραφών Ισολογισμού
- Μητρώο Πάγιων Στοιχείων

Στο Συγκεντρωτικό Σύστημα δεν μπορούν να τηρηθούν λιγότερα από δύο Αναλυτικά Ημερολόγια, δηλαδή το Αναλυτικό Ημερολόγιο Ταμείου και το Αναλυτικό Ημερολόγιο Διαφόρων πράξεων. Εκτός από αυτά μπορούν να τηρηθούν και άλλα Αναλυτικά Ημερολόγια, όπως Αγορών, Πωλήσεων, Γραμματίων Εισπρακτέων, Γραμματίων Πληρωτέων, Τραπεζών κ.λ.π. ανάλογα με τις ανάγκες που έχει κάθε επιχείρηση.

Η σειρά των λογιστικών εργασιών στο Συγκεντρωτικό σύστημα είναι:

- Καταχωρείται ο Ισολογισμός και η Απογραφή στο Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμού.
- Ανοίγουν τα Αναλυτικά Καθολικά από την Απογραφή και το Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο και το Γενικό Καθολικό από τον Ισολογισμό.
- Κατά τη διάρκεια της χρήσης καταχωρούνται τα λογιστικά γεγονότα στα Αναλυτικά Ημερολόγια και ενημερώνονται τα Αναλυτικά Καθολικά, από τα Αναλυτικά Ημερολόγια, ή απ'ευθείας από τα δικαιολογητικά.
- Στο τέλος κάθε μήνα το πολύ, συντάσσονται τα φύλλα ελέγχου και ανάλυσης, εφόσον τα Αναλυτικά Ημερολόγια τηρούνται με κάθετη γραμμογράφηση και απ'αυτά καταχωρούνται

οι συγκεντρωτικές εγγραφές στο Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο. Αν τα Αναλυτικά Ημερολόγια τηρούνται με πολύστηλη γραμμογράφηση, το Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο ενημερώνεται απ'ευθείας από αυτά, αλλιώς χρειάζεται να συνταχθούν μηνιαία φύλλα Ελέγχου και Αναλύσεως.

- Συντάσσονται μηνιαίο Ισοζύγιο και οι καταστάσεις συμφωνίας των λογ/σμών.

Στο τέλος της κάθε λογιστικής χρήσης

- Συντάσσεται η Τελική απογραφή στο βιβλίο Απογραφών και ισολογισμού. Καταχωρούνται οι εγγραφές τακτοποίησης στο Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο ή στο Ημερολόγιο Εγγραφών Ισολογισμού καθώς και οι εγγραφές των αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης και του αποτελέσματος χρήσης.
- Συντάσσεται Οριστικό Ισοζύγιο και ο τελικός Ισολογισμός, ο οποίος καταχωρείται στο βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΣΥΝΤΑΞΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ – ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ, ΜΕΘΟΔΟΙ (ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ)

4.1. Σύνταξη Φυσικής Απογραφής

Φυσική απογραφή μιας περιουσίας ονομάζονται όλες οι εργασίες, αλλά και το Τελικό αποτέλεσμα αυτών των ενεργειών για την εξακρίβωση, την καταμέτρηση και την καταγραφή όλων των στοιχείων της περιουσίας μιας επιχείρησης.

Η Απογραφή γίνεται σε δύο περιπτώσεις:

- Όταν χρειάζεται να προσδιοριστεί μια περιουσία που δεν έχει ακόμα και προκειμένου να καταγραφεί (π.χ. απογραφή έναρξης) ή
- Όταν χρειάζεται να εξακριβωθεί και να πιστοποιηθεί, η συμφωνία μιας περιουσίας, με την καταγραφή της (π.χ. απογραφή λήξης).

Αν δεν υπάρχει καταγραφή, η απογραφή θα γίνει στον έσχατο βαθμό ανάλυσης που επιτρέπουν τα χαρακτηριστικά των ειδών που απογράφονται και θα ακολουθήσει ομαδοποίησή τους σε γενικότερες κατηγορίες.

Εφόσον προϋπάρχει λογιστική καταγραφή αυτής της περιουσίας, η απογραφή πραγματοποιείται στην ανάλυση που προσδιορίζεται από τους αναλυτικούς λογαριασμούς του έσχατου βαθμού ανάλυσης, αλλά συγκροτείται και στις κατηγορίες που προσδιορίζουν οι λογαριασμοί όλων των βαθμίδων διαδοχικά (τεταρτοβάθμιοι, τριτοβάθμιοι, κ.λ.π.), μέχρι του ανώτατου βαθμού (πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί).

Στην πρώτη περίπτωση, τα δεδομένα της απογραφής θεωρούνται ακριβή, επειδή δεν υπάρχει προηγούμενη καταγραφή, για να γίνει σύγκριση.

Στη δεύτερη περίπτωση όμως, δεν είναι σπάνιο, αλλά μάλλον συνηθισμένο, τα δεδομένα της πραγματικής καταμέτρησης και αποτίμησης να διαφέρουν από τα δεδομένα της (λογιστικής) καταγραφής που προϋπάρχει και που με την απογραφή επιδιώκεται να επαληθευτούν.

Άλλοτε τα δεδομένα σε ποσότητα ή/και σε αξία της πραγματικής απογραφής ενός στοιχείου είναι μικρότερα από την καταγραφή που υπάρχει ήδη για το ίδιο στοιχείο και τότε γίνεται λόγος για «έλλειμμα». Άλλοτε, όταν τα δεδομένα της πραγματικής απογραφής υπερτερούν σε ποσότητα ή/και σε αξία από τα στοιχεία της καταγραφής που προϋπάρχει, τότε γίνεται λόγος για «πλεόνασμα».

Οι διαφορές που προκύπτουν κατά την απογραφή θα πρέπει να διορθωθούν. Είναι βέβαια αυτονόητο ότι η **διόρθωση θα γίνει στη (λογιστική) καταγραφή της περιουσίας**, γιατί οπωσδήποτε εκείνο που είναι πραγματικό μέγεθος είναι αυτό που καταμετρήθηκε με την πραγματική απογραφή.

Από τα σπουδαιότερα ζητήματα κατά τη σύνταξη μίας απογραφής, είναι τα παρακάτω:

- **Να περιγραφεί με λεπτομέρεια και ακρίβεια** το καθένα περιουσιακό στοιχείο, σε βαθμό τέτοιο, που να προσδιορίζεται απόλυτα το στοιχείο αυτό και να μην είναι δυνατή η δόλια αντικατάστασή του ή σύγχυση και
- **να προσδιοριστεί η αξία** των στοιχείων που καταγράφονται ποσοτικά, των υλικών δηλαδή κυρίως και έπειτα των παγίων. Και εμφανίζεται σπουδαίο το ζήτημα αυτό, επειδή από την αξία αυτή εξαρτάται το μέγεθος της περιουσίας της επιχείρησης και παράλληλα το οικονομικό αποτέλεσμα από τη δράση της στην περίοδο που λήγει με την απογραφή.

Για λόγους ορθής και δίκαιης φορολόγησης το κράτος επιβάλλει ορισμένους κανόνες κατά την σύνταξη της πραγματικής απογραφής προκειμένου να προσδιοριστεί η ακριβής οικονομική θέση και το αποτέλεσμα της επιχείρησης.

Οι κανόνες αυτοί προσδιορίζουν:

- Τις αρχές αποτίμησης των πάγιων στοιχείων της επιχείρησης.
- Τις μεθόδους για την αποτίμηση:
  - α) Των αποθεμάτων από υλικά και προϊόντα, ανάμεσα στις οποίες η επιχείρηση δικαιούται να επιλέξει μία για δική της χρήση.
  - β) Των αξιών, απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα και
  - γ) των συμμετοχών και χρεογράφων.
- Την υποχρεωτική εφαρμογή της ίδιας μεθόδου αποτίμησης στη διαδοχή των χρήσεων και την καθιέρωση μίας σειράς προϋποθέσεων για την αλλαγή της, για να αποφεύγεται η αλλοίωση των αποτελεσμάτων της επιχείρησης από χρήση σε χρήση, μέσα από την αλλαγή της μεθόδου αποτίμησης.

Από καθαρά επιχειρηματική σκοπιά, η απογραφή συνεπάγεται τις παρακάτω θετικές συνέπειες:

- Επαληθεύει την ακρίβεια των λογιστικών καταχωρήσεων ή αποκαλύπτει τυχόν λάθη.

- Αποκαλύπτει τα πραγματικά ελλείμματα ή και πλεονάσματα και συνεπάγεται έτσι τον ακριβή ποσοτικό προσδιορισμό της περιουσίας.
- Αποκατασταίνει την ακριβή αξία της περιουσίας, αποτιμώντας τα περιουσιακά στοιχεία με την ορθή κάθε φορά μέθοδο και τις ακριβείς τιμές.

Η απογραφή μπορεί να περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, οπότε λέγεται **γενική** ή να περιοριστεί σε ορισμένα μόνο στοιχεία της ίδιας περιουσίας, οπότε λέγεται **μερική**. Μπορεί επίσης, η κατάρτισή της να γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, οπότε λέγεται **τακτική** ή να γίνεται απρόοπτα, οπότε λέγεται **έκτακτη**. Επίσης η απογραφή μπορεί να γίνεται μόνο μια φορά σε κάθε χρήση προκειμένου να συνταχθεί ο ετήσιος ισολογισμός, οπότε λέγεται **ετήσια** ή να γίνεται κατά συντομότερες περιόδους και τότε λέγεται **περιοδική**.

Για να υπάρχει η βεβαιότητα ότι η απογραφή είναι ακριβής και ότι δεν αλλοιώθηκε δόλια μεταγενέστερα, επιβάλλονται από το Νόμο οι παρακάτω δύο υποχρεώσεις:

- Η απογραφή να καταχωρείται σε ειδικό βιβλίο, θεωρημένο από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. για το σκοπό αυτό και
- να καταχωρείται στο βιβλίο αυτό, μέσα σ'ορισμένο χρόνο από τη λήξη της χρήσης.

4.2. Αποτίμηση Περιουσιακών Στοιχείων

4.2.1. Γενικά για την αποτίμηση

Η αποτίμηση της επιχειρηματικής περιουσίας (αλλά κάποτε και της επιχείρησης σαν συνόλου), μπορεί να γίνει με διάφορους κανόνες, που ο καθένας τους παράγει διαφορετικά αποτελέσματα και γ'αυτό εφαρμόζεται κάθε φορά ανάλογα με το σκοπό γ'αυτόν που γίνεται η αποτίμηση. Γ'αυτό το λόγο, κάθε φορά που είναι να αποτιμηθεί η περιουσία, πρέπει να προσδιορίζεται ο σκοπός της αποτίμησης.

Το πρόβλημα που τίθεται σε σχέση με την αποτίμηση της επιχειρηματικής περιουσίας ενόψει της σύνταξης του ετήσιου ισολογισμού είναι **να προσδιοριστεί η πραγματική τρέχουσα αξία της περιουσίας σ'αυτό το χρονικό σημείο**. Και αυτή η αξία αναζητείται, γιατί από αυτήν εξαρτάται το αποτέλεσμα της επιχείρησης που θα «διανεμηθεί»: στον επιχειρηματία σαν εισόδημά του, στο Κράτος σαν φόρος και στην επιχείρηση σαν αποθεματικά. Συνεπώς αν η αξία της περιουσίας δεν είναι ακριβής, θα διανεμηθεί μεγαλύτερο ποσό κέρδους από το πραγματικό, οπότε θα μειωθούν τα κεφάλαια της επιχείρησης ή στην αντίθετη περίπτωση δεν θα ικανοποιηθούν ο επιχειρηματίας και το Κράτος, που θα πάρει λιγότερους φόρους.

Γιατί όμως η αποτίμηση της περιουσίας στο τέλος της χρήσης επηρεάζει το αποτέλεσμα;

Το κέρδος, όπως είναι γνωστό, προκύπτει από την παρακάτω εξίσωση:

$$\text{Έσοδα} - \text{Κόστος πωλημένων} = \text{Κέρδος}$$

συνεπώς το μέγεθος του κέρδους εξαρτάται άμεσα από το κόστος των πωλημένων.

Το κόστος των πωλημένων προκύπτει από την εξίσωση:

$$\text{Αποθ. Έναρξης} + \text{Κόστος παραγ. ή αγορών} - \text{Αξία μενόντων} = \text{Κόστος Πωλημένων.}$$

Επομένως η αξία των μενόντων που καθορίζει άμεσα το κόστος των πωλημένων, καθορίζει έμμεσα, μέσα απ'αυτό το κόστος, το οικονομικό αποτέλεσμα της επιχείρησης.

Αν τα μένοντα αποτιμηθούν σε αξία μεγαλύτερη από την πραγματική, τότε μειώνεται το κόστος των πωλημένων και προκύπτει μεγαλύτερο κέρδος που όμως δεν είναι πραγματικό και η διανομή του μειώνει τα κεφάλαια της επιχείρησης που τότε, ουσιαστικά διανέμονται στη θέση του κέρδους. Από την άλλη μεριά και η περιουσία (Απόθεμα Ετοίμων) είναι

ανακριβής κατά το ποσό που εικονικά αυξάνει την αξία των μενόντων. Τις αντίθετες συνέπειες θα έχουμε, αν τα «μένοντα» αποτιμηθούν σε αξία μικρότερη από την πραγματική. Τότε προκύπτει και διανέμεται κέρδος μικρότερο από το πραγματικό και συνεπώς ενισχύεται η οικονομική θέση της επιχείρησης, αλλά και η περιουσία εμφανίζεται κατ'αναλογία μειωμένη.

Τα φαινόμενα αυτά εμφανίζονται στις περιπτώσεις που οι τιμές των πραγμάτων δεν είναι σταθερές αλλά μεταβάλλονται. Τι ακριβώς σημαίνει όμως μεταβολή των τιμών και πως εκδηλώνεται;

Όπως είναι γνωστό, αλλαγή στις τιμές μπορεί να σημαίνει, είτε ότι αλλάζει η τιμή ενός μόνο ή συνήθως κάποιων πραγμάτων, είτε ότι μέσα σ'ένα χρονικό διάστημα (ερευνάται συνήθως ένα ημερολογιακό έτος), αλλάζουν λιγότερο ή περισσότερο για το καθένα, οι τιμές όλων σχεδόν των πραγμάτων. Στην πρώτη περίπτωση γίνεται λόγος για ανατίμηση κάποιων πραγμάτων και το ζήτημα αφορά μόνο αυτά τα πράγματα και όσες επιχειρήσεις τα κατέχουν. Στη δεύτερη περίπτωση γίνεται λόγος για αλλαγή της (εσωτερικής) αξίας του νομίσματος, που σημαίνει ότι με μια δοσμένη ποσότητα χρήματος, μετά την αύξηση των τιμών αγοράζονται λιγότερα πράγματα απ'ότι πριν από την αύξηση και τότε το ζήτημα αφορά όλα τα πράγματα και όλες τις επιχειρήσεις. Και επειδή τα πράγματα που κυκλοφορούν σε μια χώρα, άλλα παράγονται σ'αυτήν και άλλα εισάγονται από το εξωτερικό, η αλλαγή της αξίας του νομίσματος επεκτείνεται και στη σχέση του με τα ξένα νομίσματα που μ'αυτά αγοράζονται τα εισαγόμενα πράγματα.

Επειδή όπως έγινε φανερό, με την αποτίμηση καθορίζονται σπουδαίοι παράγοντες και για την ύπαρξη ακόμα της επιχείρησης, αλλά οπωσδήποτε για τη σωστή λειτουργία της και τις ασφαλείς προοπτικές της και προκειμένου να αποκλειστεί η αυθαιρεσία στον προσδιορισμό τόσο σπουδαίων δεδομένων, οι κανόνες αποτίμησης της επιχειρηματικής περιουσίας για την κατάρτιση του ετήσιου ισολογισμού, θεσπίζονται από το κράτος και αποτελούν διατάξεις της φορολογικής ή της νομοθεσίας των εταιριών.

Το πρόβλημα της αποτίμησης, από την πλευρά του αντικειμένου της, εντοπίζεται στις αξίες που έχουν ποσοτική υπόσταση και που η παραμονή τους στα χέρια της επιχείρησης, έχει μια κάποια χρονική διάρκεια. Συνεπώς το ζήτημα δεν αφορά οπωσδήποτε τις υπηρεσίες γιατί καταναλώνονται αμέσως με την απόκτησή τους. Δεν αφορά όμως επίσης και τους χρηματικούς λογαριασμούς.

Έτσι το ζήτημα περιορίζεται:

- στα πάγια
- στα αποθέματα

- στις συμμετοχές
- στα χρεόγραφα και τέλος,
- στις απαιτήσεις, τις υποχρεώσεις και τα διαθέσιμα, σε ξένο νόμισμα.

4.2.2. Αποτίμηση των αποθεμάτων

Τα αποθέματα (εμπορεύματα, προϊόντα, πρώτες ύλες κ.λ.π.) εκτός των υπολειμμάτων, των υποπροϊόντων και των ελαττωματικών προϊόντων αποτιμώνται κατ'είδος ως εξής:

α. Στην τιμή κτήσης ή του ιστορικού κόστους παραγωγής αν αυτή είναι χαμηλότερη της τιμής στην οποία η επιχείρηση μπορεί να αγοράσει ή να παράγει τα αποθέματα, κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού.

β. Στην τρέχουσα τιμή αγοράς ή αναπαραγωγής, όταν αυτή είναι μικρότερη της τιμής κτήσης ή του ιστορικού κόστους παραγωγής και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

γ. Στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, αν η τρέχουσα τιμή αγοράς ή αναπαραγωγής είναι χαμηλότερη από την τιμή κτήσης ή το ιστορικό κόστος αλλά μεγαλύτερη από την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία.

Τιμή κτήσης ή αξία κτήσης των αποθεμάτων είναι η τιμολογιακή αξία της αγοράς αυτών, προσαυξημένη με τα ειδικά έξοδα αγοράς και απαλλαγμένη από τυχόν τόκους, και Φ.Π.Α.

Τρέχουσα τιμή αγοράς είναι η τιμή αντικατάστασης του συγκεκριμένου αποθέματος, δηλαδή η τιμή, στην οποία η οικονομική μονάδα έχει τη δυνατότητα να προμηθευτεί το αγαθό κατά την ημέρα σύνταξης της απογραφής, από τη συνήθη αγορά, με συνήθεις όρους και κάτω από κανονικές συνθήκες, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη περιπτωσιακά και προσωρινά γεγονότα που προκαλούν αδικαιολόγητες προσωρινές διακυμάνσεις τιμών. Για τον υπολογισμό της τρέχουσας τιμής λαμβάνονται υπόψη και τα συναφή, αν υπάρχουν, ειδικά έξοδα αγοράς.

Ιστορικό κόστος παραγωγής είναι το άμεσο κόστος αγοράς (η τιμή κτήσης) των πρώτων υλών και των διάφορων υλικών που χρησιμοποιήθηκαν στην παραγωγή των αγαθών, προσαυξημένο με αναλογία γενικών (εμμέσων) εξόδων αγορών καθώς και τα άμεσα και έμμεσα έξοδα παραγωγής (κόστος κατεργασίας) που δαπανήθηκαν για να

φτάσουν τα παραγμένα αγαθά στη θέση και κατάσταση που βρίσκονται κατά την απογραφή.

Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η τιμή πώλησης του αποθέματος, στην οποία υπολογίζεται ότι αυτό θα πωληθεί κάτω από συνθήκες ομαλής πορείας των εργασιών της οικονομικής μονάδας, μειωμένη με το κόστος ολοκλήρωσης της επεξεργασίας (όταν πρόκειται για ημιτελή αποθέματα ή αποθέματα που βρίσκονται στο στάδιο της κατεργασίας) και με τα έξοδα που υπολογίζεται ότι θα πραγματοποιηθούν για την επίτευξη της πωλήσεως.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία λαμβάνεται ως τιμή αποτίμησης κυρίως στον μεταποιητικό ή παραγωγικό τομέα και αποτελεί κατά κάποιο τρόπο την ασφαλιστική δικλείδα για ηθελημένες ή ακούσιες τιμές αποτίμησης αποθεμάτων, προϊόντων, υποπροϊόντων κ.λ.π.

Παράδειγμα :

Έστω τα κατά μονάδα κόστη των παρακάτω προϊόντων και οι τιμές που αυτά θα αποτιμηθούν.

Προϊόντα	Κόστος παραγωγής	Τρέχουσα τιμή αναπαραγωγής	Καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	Τιμή αποτίμησης
Π1	320,00	310,00	325,00	310,00
Π2	170,00	185,00	180,00	170,00
Π3	500,00	515,00	495,00	495,00
Π4	250,00	210,00	230,00	210,00
Π5	400,00	380,00	370,00	370,00

Μέθοδοι προσδιορισμού τιμής κτήσης ή του ιστορικού κόστους παραγωγής.

Η τιμή κόστους του ιστορικού κόστους των αποθεμάτων υπολογίζεται με μία από τις παρακάτω αναφερόμενες μεθόδους και σύμφωνα με την υπόδειξη του Ε.Γ.Λ.Σ. (παρ.2.2.205).

Η επιλεγόμενη τελικά μέθοδος αποτίμησης εφαρμόζεται πάγια από την επιχείρηση. Κατ'εξαιρέση και εφόσον συντρέχουν σπουδαίοι λόγοι, που αποδεικνύονται, και αφορούν στη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας της επιχείρησης, επιτρέπεται η αλλαγή της μεθόδου αποτίμησης, για τον προσδιορισμό της τιμής κτήσης ή του ιστορικού κόστους μετά από έγκριση της Επιτροπής Λογιστικών Βιβλίων.

Η έγκριση αυτή χορηγείται μετά από αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης προς τον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. **πέντε τουλάχιστον μήνες** πριν τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

4.2.2.1. Μέθοδοι και παράδειγμα υπολογισμού της τιμής κτήσης των αποθεμάτων

Παρακάτω παραθέτονται οι βασικότερες μέθοδοι υπολογισμού της τιμής κτήσης, όπως αυτές αναφέρονται στην περίπτωση 7 της παραγράφου 2.2.205 του Ε.Γ.Λ.Σ.

α. Η μέθοδος του μέσου σταθμικού κόστους:

Κατά τη μέθοδο αυτή η μέση σταθμική τιμή κτήσης υπολογίζεται με τον εξής τύπο:

$$\frac{\text{Αξία αποθέματος ενάρξεως της περιόδου} + \text{αξία αγορών της περιόδου στην τιμή κτήσεως}}{\text{Ποσότητα αποθέματος ενάρξεως της περιόδου} + \text{ποσότητα που αγοράζεται στην περίοδο}}$$

β. Η μέθοδος του κυκλοφοριακού μέσου όρου ή των διαδοχικών υπολοίπων:

Κατά τη μέθοδο αυτή μετά από κάθε εισαγωγή καθορίζεται η μέση τιμή του υπολοίπου με τον εξής τύπο:

$$\frac{\text{Αξία προηγούμενου υπολοίπου} + \text{αξία νέας αγοράς στην τιμή κτήσεως}}{\text{Ποσότητα προηγούμενου υπολοίπου} + \text{ποσότητα νέας αγοράς}}$$

γ. Η μέθοδος πρώτη εισαγωγή-πρώτη εξαγωγή (F.I.F.O.):

Κατά τη μέθοδο αυτή θεωρείται ότι η πρώτη εισαγωγή (αγορά) εξάγεται πρώτη (First in – First out) και ότι τα αποθέματα της απογραφής προέρχονται από τις τελευταίες αγορές της χρήσεως και αποτιμούνται στις τιμές που αντίστοιχα αγοράστηκαν. Η αρχή του σχετικού υπολογισμού γίνεται από την τελευταία αγορά και στη συνέχεια την προτελευταία κ.ο.κ.

δ. Η μέθοδος τελευταία εισαγωγή – πρώτη εξαγωγή (L.I.F.O.):

Κατά τη μέθοδο αυτή θεωρείται ότι η πρώτη εξαγωγή προέρχεται από την τελευταία εισαγωγή (Last in – First out) και ότι τα αποθέματα τέλους χρήσεως προέρχονται από

παλαιότερες εισαγωγές. Η αρχή του σχετικού υπολογισμού γίνεται από την αρχική απογραφή και στη συνέχεια από την πρώτη αγορά της χρήσεως.

ε. Η μέθοδος του βασικού αποθέματος:

Κατά τη μέθοδο αυτή τα αποθέματα τέλους χρήσεως διακρίνονται σε δύο μέρη. Το ένα αντιστοιχεί στο βασικό απόθεμα που αντιπροσωπεύει την ελάχιστη ποσότητα (στοκ ασφαλείας), η οποία κρίνεται αναγκαία για την ομαλή διεξαγωγή της συνήθους δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας. Το άλλο προορίζεται για εξυπηρέτηση μελλοντικών αναγκών πωλήσεων, όταν πρόκειται για εμπορεύματα ή έτοιμα προϊόντα, ή αναγκών βιομηχανοποιήσεων, όταν πρόκειται για υλικά που αναλώνονται στην παραγωγική διαδικασία.

Το βασικό απόθεμα αποτιμάται στην αξία της αρχικής κτήσεώς του. Το υπόλοιπο μέρος (υπεραπόθεμα) αποτιμάται με μία από τις παραπάνω (α-δ) μεθόδους υπολογισμού της τιμής κτήσεως.

Σε περίπτωση που η ποσότητα των κατ'είδος αποθεμάτων δε διακυμαίνεται σημαντικά από χρήση σε χρήση, είναι δυνατό να χαρακτηρίζεται ολόκληρη η ποσότητα αυτή ως βασικό απόθεμα και ανάλογα να γίνεται η αποτίμησή της.

στ. Η μέθοδος του εξατομικευμένου κόστους:

Κατά τη μέθοδο αυτή τα αποθέματα παρακολουθούνται όχι μόνο κατ'είδος, αλλά και κατά συγκεκριμένες παρτίδες αγοράς ή παραγωγής, οι οποίες έτσι αποκτούν αυτοτέλεια κόστους (π.χ. παρτίδα μαλλιών, ακατέργαστων δερμάτων, πλαστικών πρώτων υλών, μερών μηχανημάτων). Κατά την αποτίμηση των αποθεμάτων της απογραφής, αυτά αναλύονται σε ποσότητες κατά παρτίδα από την οποία προέρχονται και αποτιμούνται στο κόστος της συγκεκριμένης παρτίδας, ανεξάρτητα από το χρόνο παραγωγής ή αγοράς τους.

ζ. Η μέθοδος του πρότυπου κόστους:

Κατά τη μέθοδο αυτή τα αποθέματα αποτιμούνται στην τιμή του πρότυπου κόστους. Η μέθοδος του πρότυπου κόστους εφαρμόζεται με την προϋπόθεση ότι εφαρμόζονται τα οριζόμενα από τη διάταξη της περίπτωσης 5 της παραγράφου 2.2.205 του π.δ. 1123/1980. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή οι οικονομικές μονάδες που εφαρμόζουν σύστημα πρότυπης κοστολόγησεως, έχουν τη δυνατότητα να αποτιμούν τα αποθέματά

τους στις τιμές του πρότυπου κόστους, με την προϋπόθεση ότι οι αποκλίσεις, που ενδεχόμενα θα προκύψουν ανάμεσα στο ιστορικό και στο πρότυπο κόστος θα κατανέμονται στα απώλητα (μένοντα) και τα πωλημένα ή αναλωμένα αποθέματά τους. Το ποσό των αποκλίσεων που αναλογεί στα απώλητα ή μη αναλωμένα αποθέματα της απογραφής εμφανίζεται ιδιαίτερα, με ένα ποσό για κάθε κατηγορία αποθέματος, που αντιστοιχεί στους πρωτοβάθμιους λογαριασμούς της ομάδας 2 του γενικού λογιστικού σχεδίου.

Το ιστορικό κόστος παραγωγής υπολογίζεται με μία από τις μεθόδους που υπολογίζεται και η τιμή κτήσεως, κατά τον τρόπο που ορίζεται παραπάνω.

Παράδειγμα προσδιορισμού της τιμής κτήσεως των αποθεμάτων εμπορικής επιχείρησης χονδρικού εμπορίου.

Η εμπορική επιχείρηση του Γ.Χ. που ασχολείται με την αγοραπωλησία TV SANYO τον Δεκέμβριο του 2004 είχε 20 TV SANYO κόστους 400 €. Κατά τη διάρκεια του μήνα έγιναν οι παρακάτω πράξεις:

- Πράξη 1. Αγόρασε 15 TV Τιμή μονάδος 410.
- Πράξη 2. Πώλησε 20 TV Τιμή πώλησης 430.
- Πράξη 3. Πώλησε 5 TV Τιμή πώλησης 435.
- Πράξη 4. Αγόρασε 18 TV Τιμή μονάδος 420.
- Πράξη 5. Αγόρασε 20 TV Τιμή μονάδος 415.
- Πράξη 6. Πώλησε 10 TV Τιμή πώλησης 435.
- Πράξη 7. Πώλησε 5 TV Τιμή πώλησης 440.
- Πράξη 8. Αγόρασε 7 TV Τιμή αγοράς 420.
- Πράξη 9. Αγόρασε 10 TV Τιμή αγοράς 418.
- Πράξη 10. Πώλησε 20 TV Τιμή πώλησης 452.

Να προσδιορισθεί η τιμή κτήσης του τελικού αποθέματος με τους γνωστούς τρόπους.

α. Η μέθοδος του μέσου σταθμικού κόστους

$$\begin{array}{cccccccccccc} 20 & \times & 400 & + & 15 & \times & 410 & + & 18 & \times & 420 & + & 20 & \times & 415 & + & 7 & \times & 420 & + & 10 & \times & 418 & = & 37.130 \\ 20 & + & 15 & + & 18 & + & 20 & + & 7 & + & 10 & = & 90 & & & & & & & & & & & = & 412,55 \text{ € ανά TV} \end{array}$$

β. Η μέθοδος του κυκλοφοριακού μέσου όρου ή των διαδοχικών υπολοίπων

$$\alpha) \frac{20 \times 400 + 15 \times 410}{20 + 15} = \frac{8.000 + 6.150}{35} = 404,29$$

$$\beta) \frac{10 \times 404,29 + 18 \times 420}{10 + 18} = \frac{4.042,9 + 7.560}{28} = 414,39$$

$$\gamma) \frac{28 \times 414,39 + 20 \times 415}{28 + 20} = \frac{11.602,92 + 8.300}{48} = 414,64$$

$$\delta) \frac{33 \times 414,64 + 7 \times 420}{33 + 7} = \frac{13.683,12 + 2.940}{40} = 415,58$$

$$\epsilon) \frac{40 \times 415,58 + 10 \times 418}{40 + 10} = \frac{16.623,2 + 4.180}{50} = 416,06$$

Τελικό απόθεμα = 30 X 416,06 = 12.481,8

γ. Η μέθοδος πρώτη εισαγωγή-πρώτη εξαγωγή (F.I.F.O.)

Χρονολ.		Εισαγωγή			Εξαγωγή			Απόθεμα		
		Ποσόν.	Τιμή	αξία	Ποσόν.	Τιμή	αξία	Ποσοτ.	τιμή	αξία
ΔΕΚ	1	20	400	8.000				20	400	
ΔΕΚ	...	15	410	6.150				15	<u>410</u>	14.150
ΔΕΚ	...				20	400	8.000	15	<u>410</u>	6.150
ΔΕΚ	...				5	410	2.050	10	<u>410</u>	4.100
ΔΕΚ	...	18	420	7.560				10	410	
								18	<u>420</u>	11.660
ΔΕΚ	...	20	415	8.300				10	410	
								18	420	
								20	<u>415</u>	19.960
ΔΕΚ	...				10	410	4.100	18	420	
								20	<u>415</u>	15.860
ΔΕΚ	...				5	420	2.100	13	420	
								20	<u>415</u>	13.760
ΔΕΚ	...	7	420	2.940				13	420	
								20	415	
								7	<u>420</u>	16.700
ΔΕΚ	...	10	418	4.180				13	420	
								20	415	
								7	420	
								10	<u>418</u>	20.880
ΔΕΚ	...				13	420				
					7	<u>415</u>	8.365	13	415	
								7	420	
								10	<u>418</u>	12.515

δ. Η μέθοδος τελευταία εισαγωγή-πρώτη εξαγωγή (L.I.F.O.)

Χρονολ.	Εισαγωγή			Εξαγωγή			Απόθεμα			
	Ποσότη.	Τιμή	αξία	Ποσότη.	Τιμή	αξία	Ποσότη.	τιμή	αξία	
ΔΕΚ	...	20	400	8.000				20	400	
ΔΕΚ	...	15	410	6.150				15	<u>410</u>	14.150
ΔΕΚ	...				15	410	6.150	20	<u>400</u>	8.000
					5	<u>400</u>	2.000	15	<u>400</u>	6.000
ΔΕΚ	...				5	400	2.000	10	<u>400</u>	4.000
ΔΕΚ	...	18	420	7.560				10	400	
ΔΕΚ	...	20	415	8.300				18	420	
								20	<u>415</u>	19.860
ΔΕΚ	...				10	415	4.150	10	400	
								18	420	
								10	<u>415</u>	15.710
					5	415	2.075	10	400	
								18	420	
								5	<u>415</u>	13.635
ΔΕΚ	...	7	420	2.940				10	400	
								18	420	
								5	415	
								7	<u>420</u>	16.575
ΔΕΚ	...	10	418	4.180				10	400	
								18	420	
								5	415	
								7	420	
								10	<u>418</u>	20.755
ΔΕΚ	...				10	418				
					7	420				
					3	<u>415</u>	8.365	10	400	
								18	420	

								2	<u>415</u>	12.390
--	--	--	--	--	--	--	--	---	------------	--------

4.2.3. Αποτίμηση χρεογράφων

Τα **χρεόγραφα** είναι έγγραφα που ενσωματώνουν αξίωση του κατόχου τους και για τα οποία η αγορά διαμορφώνει διαφορετική τιμή από αυτή που αναγράφουν πάνω τους.

Οι επενδύσεις σε χρεόγραφα διακρίνονται σε μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες. Για να θεωρηθεί ένα χρεόγραφο βραχυπρόθεσμο θα πρέπει α) η επιχείρηση να σκοπεύει να μην το κρατήσει πέρα από ένα έτος, ή περισσότερο από το λειτουργικό κύκλο της (αν αυτός είναι μεγαλύτερος) και β) να είναι εύκολα ρευστοποιήσιμο, δηλ. να μπορεί να πουληθεί στην αγορά χωρίς σημαντική πτώση στην τιμή του.

Το Ε.Γ.Λ.Σ. στους υπολογαριασμούς του λογ/σμού 34 «ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ» παρακολουθεί τα χρεόγραφα που η επιχείρηση αποκτά με σκοπό την τοποθέτηση του κεφαλαίου της και την πραγματοποίηση από αυτά άμεσης προσόδου και που είναι:

- Οι μετοχές ανώνυμων εταιριών
- Οι ομολογίες ομολογιακών δανείων
- Τα έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου
- Τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων
- Τα ομόλογα τραπεζών
- Οι μερισματοποιήσεις των μετοχών που έχουν αποκοπεί από τις μετοχές, μετά τη γνωστοποίηση της ημερομηνίας πληρωμής των μερισμάτων.

Αν λάβουμε υπ' όψη ποια χρεόγραφα θεωρούνται από το Ε.Γ.Λ.Σ. σαν πάγιας μορφής επένδυσης και συνεπώς «Συμμετοχές σε επιχειρήσεις» τα χρεόγραφα που καταχωρούνται στο λογ/σμό 34 είναι:

- α) Μετοχές ανώνυμων εταιριών που αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 10% του κεφαλαίου των εκδοτριών εταιριών και τις οποίες η επιχείρηση έχει σκοπό να τις πουλήσει μέσα στην επόμενη χρήση.
- β) Ομολογίες και όλα τα παραπάνω χρεόγραφα, εφόσον η επιχείρηση έχει σκοπό να τα ρευστοποιήσει μέσα στην

επόμενη χρήση.

Τα χρεόγραφα καταχωρούνται στους υπολογ/σμούς του 34 με την αξία κτήσης τους και τα ειδικά έξοδα αγοράς τους (συμβολαιογραφικά, προμήθειες χρηματιστών κ.λ.π.) δεν προστίθενται στην τιμή κτήσης, αλλά θεωρούνται έξοδα της χρήσης που έγιναν και καταχωρούνται στον λογ/σμό 64.10 «Προμήθειες και λοιπά έξοδα συμμετοχών και χρεογράφων».

Η αποτίμηση τους γίνεται όπως και των συμμετοχών δηλαδή:

α) Οι μετοχές, οι ομολογίες και τα λοιπά χρεόγραφα που είναι εισαγμένα στο Χρηματιστήριο, καθώς και τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων αποτιμούνται **στην κατ'είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ τιμής κτήσης και της τρέχουσας τιμής τους**. Ειδικότερα οι Τράπεζες και γενικά τα πιστωτικά ιδρύματα αποτιμούν τα χρεόγραφά τους **στη συνολικά χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας τιμής τους**.

Τρέχουσα τιμή για τις μετοχές τις εισαγμένες στο Χρηματιστήριο είναι ο μέσος όρος της χρηματιστηριακής τους τιμής κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσης. Ειδικά για τα αμοιβαία κεφάλαια ως τρέχουσα τιμή θεωρείται ο μέσος όρος της καθαρής τους τιμής κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσης.

β) Οι μετοχές Α.Ε. μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο αποτιμώνται στην τιμή κτήσης τους.

γ) Τα κάθε φύσης χρεόγραφα και οι τίτλοι, που έχουν χαρακτήρα προθεσμιακής κατάθεσης και δεν έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο, όπως π.χ. είναι τα έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου αποτιμούνται **στην κατ'είδος παρούσα αξία τους κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού**. Η αξία αυτή προσδιορίζεται με βάση το ετήσιο επιτόκιο του κάθε χρεογράφου ή τίτλου.

Παράδειγμα Αποτίμησης Χρεογράφων :

Κωδικός Χρεόγρ.	Είδος Χρεογράφου	Τιμή κτήσης			Μέση τρέχουσα τιμή (1)	Αποτίμ. 31/12/04
		Αριθμός Τίτλων	Τιμή Τίτλου	Αξία		
	Χρεόγραφα εισαγμένα στο Χρηματιστήριο⁽¹⁾					
34.00.00	Μετοχές τράπεζας «Α»	200	2	400	2,5	400
34.00.01	Μετοχές Α.Ε. «Β»	300	1,5	450	1,7	450
34.05.00	Ομολογίες Ελληνικού Δημοσίου	250	1,3	325	1,1	275
	Μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο					
34.11.00	Μετοχές Α.Ε. «Χ»	100	5	500	—	500
	Μετοχές Α.Ε. «Ψ»	50	4	200	—	200
	Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων					
34.07.00	«Κ»	350	3	1.050	2,5	875
34.07.01	«Λ»	400	4	1.600	4,5	1.600
	Συνολική αξία			4.525		4.300

(1) Για τα χρεόγραφα τα εισαγμένα στο Χρηματιστήριο είναι ο μέσος όρος των χρηματιστηριακών τιμών τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσης. Για τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων είναι ο μέσος όρος της καθαρής τιμής τους κατά τον Δεκέμβριο 2004.

Τα παραπάνω χρεόγραφα εμφανίζονται χρεωμένα στους λογ/σμούς τους με αξία 4.525€, από την προηγούμενη απογραφή της 31/12/2003, ενώ πρέπει τώρα στην απογραφή του τέλους χρήσης 2004 να εμφανιστούν χρεωμένα με 4.300 €, δηλαδή κατά 225 € λιγότερο. Για να προσαρμοστούν τα ποσά, θα γίνει η εγγραφή:

31/12/04

68	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜ/ΣΕΩΣ	225,00
68.01	Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών και χρεογράφων	
34	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	225,00
34.05.00	Ομολογίες Ελ.Δημ.	50,00
34.07.00	Μερίδια Α/Κ «Κ»	<u>175,00</u>
Εγγραφή προσαρμογής των χρεογράφων στην απογραφή του τέλους χρήσης		

4.3. Αποσβέσεις Μέθοδοι (Παραδείγματα)

4.3.1. Έννοια - ορισμός των αποσβέσεων

Αναφορικά με τη φύση της απόσβεσης παρατηρούμε τα εξής. Η επιχείρηση αγοράζει ένα πάγιο στοιχείο, αναγκαίο για την παραγωγή του προϊόντος της, πριν από την έναρξη της παραγωγής της και το χρησιμοποιεί για μια μακριά χρονική περίοδο, αντλώντας τμηματικά τις υπηρεσίες του για την πραγματοποίηση της παραγωγής αυτής. Η επιχείρηση δηλαδή αγοράζοντας ένα πάγιο πραγματοποιεί ένα «συσσωρευμένο», «πολυετές», «μελλοντικό» έξοδο. Αργότερα, κατά το χρόνο διεξαγωγής της παραγωγής, το μέρος της αξίας του παγίου, που καλύπτει αυτή την τμηματική φθορά, το οποίο εκφράζεται με την απόσβεση, θα απομονωθεί σε κάθε χρήση σαν («ετήσιο») έξοδο της χρήσης και θα καταχωρηθεί στους λογαριασμούς της Ομάδας 6 (Λογαριασμός 66), σαν έξοδο κατ'είδος της χρήσης αυτής.

Επισημαίνεται ότι το έξοδο αυτό, όταν προσδιορίζεται, έχει ήδη γίνει δαπάνη, επειδή σαν παραγωγική υπηρεσία των παγίων, έχει ήδη ενσωματωθεί στο έργο που έχει παραχθεί. Συνεπώς το έξοδο αυτό, όπως όλες οι άλλες ανάλογες υπηρεσίες (ανθρώπινη δουλειά, ενέργεια, κ.λ.π.) θα θεωρηθεί σύγχρονα ισόποση δαπάνη (κόστους) παραγωγής του ανάλογου έργου και τελικά των προϊόντων.

Η απόσβεση είναι ένα έξοδο καθαρά υπολογιστικό, ως προς το μέγεθός του. Υπολογιστικό τόσο σε ποσότητα (Το κλάσμα από τη συνολική αξία του παγίου που «αναλώνεται» σε κάθε χρήση για την αντίστοιχη παραγωγή, ο συντελεστής της απόσβεσης του παγίου δηλ.), όσο και σε αξία (προσδιορισμός της αξίας κτήσης του παγίου σαν βάση για την εφαρμογή του συντελεστή και τον προσδιορισμό του ποσού της απόσβεσης). Έτσι, το ποσό της απόσβεσης που σαν έξοδο της χρήσης εγγράφεται στους ανάλογους λογαριασμούς των αποσβέσεων (για τις «Τακτικές» Λογαριασμός Νο 66 και για τις «πρόσθετες» Λογαριασμός Νο 85) δεν προέρχεται από αγορά, όπως τα άλλα έξοδα, αλλά από υπολογισμό.

Το **Ε.Γ.Λ.Σ.** σε σχέση με την έννοια των αποσβέσεων, παρέχει τους παρακάτω προσδιορισμούς:

«Ι. Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

1. Απόσβεση είναι η χρονική κατανομή της αποσβεστέας αξίας του πάγιου περιουσιακού στοιχείου, που υπολογίζεται με βάση την ωφέλιμη διάρκεια της ζωής του και, συνακόλουθα, η λογιστική απεικόνιση και ο καταλογισμός της σε καθεμία χρήση, οι αποσβέσεις κάθε χρήσεως βαρύνουν το λειτουργικό κόστος ή απευθείας τα αποτελέσματα χρήσεως όταν πρόκειται για αποσβέσεις που δεν ενσωματώνονται στο λειτουργικό κόστος. Το ποσό της ετήσιας αποσβέσεως αντιπροσωπεύει τη μείωση της αξίας του πάγιου στοιχείου, που επέρχεται λόγω της χρήσεώς του, της παρόδου του χρόνου και της οικονομικής του απαξίωσης.

2. Αποσβέσιμο πάγιο περιουσιακό στοιχείο είναι το ενσώματο ή άυλο πάγιο στοιχείο που αποκτάται από την οικονομική μονάδα για διαρκή παραγωγική χρήση και έχει ωφέλιμη διάρκεια ζωής περιορισμένη, πάντως μεγαλύτερη από ένα έτος.

3. Ωφέλιμη διάρκεια ζωής είναι, είτε η χρονική περίοδος κατά την οποία υπολογίζεται ότι το αποσβέσιμο πάγιο στοιχείο θα χρησιμοποιείται παραγωγικά από την οικονομική μονάδα, είτε η ολική ποσότητα παραγωγής ή το ολικό έργο το οποίο αναμένεται να επιτύχει η οικονομική μονάδα από το πάγιο αυτό στοιχείο (ωφέλιμη διάρκεια ζωής μηχανήματος μετρημένη σε παραγωγικές ώρες).

4. Αποσβεστέα αξία ενός αποσβέσιμου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι το ιστορικό κόστος του ή άλλο ποσό που αντικατάστησε νομότυπα το ιστορικό κόστος (π.χ. αξία αναπροσαρμογής που επιβλήθηκε από το νόμο ή αξία που έχει προκύψει από εκτίμηση λόγω συγχωνεύσεως), μειωμένο κατά την υπολειμματική αξία του, εφόσον αυτή είναι αξιόλογη. Αν η υπολειμματική αξία δεν είναι αξιόλογη, δεν λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της αποσβεστέας αξίας. Η κρίση για την αξιολόγηση αυτή αφήνεται στην οικονομική μονάδα.

5. Υπολειμματική αξία ενός αποσβέσιμου πάγιου περιουσιακού στοιχείου είναι η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία του, που υπολογίζεται να πραγματοποιηθεί κατά το τέλος της ωφέλιμης διάρκειας της ζωής του.» (Ε.Γ.Λ.Σ. §2.2.102).

4.3.2. Τα βασικά αίτια των αποσβέσεων

Τα βασικά αίτια που προκαλούν τις αποσβέσεις, μπορούν να καταταγούν σε τρεις κατηγορίες.

Είναι πρώτο η **φθορά** που επέρχεται στα πάγια, βασικά και κύρια από την παραγωγική χρησιμοποίησή τους, αλλά και, με βραδύτερους βέβαια ρυθμούς, από την αδράνεια τους.

Δεύτερο αίτιο που λειτουργεί στην ίδια κατεύθυνση, είναι η **Τεχνολογική απαξίωση** των παγίων. Η απαξίωση αυτή, έχει πολλές εκφράσεις. Εκφράζεται πρώτο, με την αδυναμία των παγίων να κατασκευάσουν τα νέα προϊόντα που ολοένα μπαίνουν στην αγορά, με νέες ιδιότητες. Εκφράζεται δεύτερο, με τη μείωση της σχετικής παραγωγικότητας του παγίου. Συγκεκριμένα, τα αντίστοιχα πάγια της νέας τεχνολογίας, είναι ολοένα παραγωγικότερα, με συνέπεια η σχέση της παραγωγικότητας του παγίου με τα ανάλογα νέα να γίνεται ολοένα δυσμενέστερη. Τέλος η τεχνολογική απαξίωση του παγίου, εκφράζεται με την αδυναμία της επιχείρησης, να εφαρμόσει τις περισσότερες σύγχρονες μεθόδους παραγωγής, οι οποίες ταιριάζουν με τα πιο σύγχρονα κάθε φορά παραγωγικά μέσα.

Τρίτο αίτιο που προκαλεί την ανάγκη της απόσβεσης, είναι η **οικονομική απαξίωση** των παγίων. Η απαξίωση αυτή, είναι βασικά και κύρια συνέπεια των δύο προηγούμενων αιτιών: Της φθοράς και της τεχνολογικής απαξίωσης. Πράγματι, τόσο η φθορά, όσο και η τεχνολογική απαξίωση, επειδή συνεπάγονται μείωση της παραγωγικότητας, μείωση της ποιότητας, εφαρμογή παλιότερων μεθόδων παραγωγής κυρίως, συνεπάγονται παραπέρα την αύξηση του κόστους παραγωγής των προϊόντων και φυσικά, ανάλογη μείωση του κέρδους. Καθιστούν δηλαδή τη χρήση των παγίων αντιοικονομική για την επιχείρηση.

4.3.3. Σκοποί διενέργειας των αποσβέσεων

1. Η συσσώρευση της αξίας του παγίου.

Ο σκοπός της διενέργειας των αποσβέσεων είναι να συσσωρευτεί βαθμιαία και τμηματικά, με μέτρο τη βαθμιαία απαξίωση του παγίου, η αξία του. Με τον τρόπο αυτό θα συσσωρευτεί το ποσό που θα πρέπει να είναι διαθέσιμο στο χρονικό σημείο που το πάγιο θα καταλήξει να είναι αντιοικονομικό, ώστε το ποσό αυτό να δοθεί για να αγοραστεί το καινούργιο πάγιο.

2. Η ενίσχυση της τάσης για επενδύσεις

Εκτός όμως από τις αποσβέσεις αυτές η νομοθεσία παραχωρεί στις επιχειρήσεις το δικαίωμα να πραγματοποιούν αποσβέσεις μεγαλύτερου ποσού από εκείνο που δικαιολογεί η προβλεπόμενη σε ορισμένο χρόνο απαξίωση των παγίων. Η πολιτεία παρέχει το δικαίωμα αυτό στις επιχειρήσεις προκειμένου με τις μεγαλύτερες αυτές αποσβέσεις να μειώνουν τα φορολογητέα κέρδη τους και συνεπώς να καταβάλουν μικρότερο φόρο.

Εδώ συνεπώς εντοπίζεται ένας **δεύτερος σκοπός της διενέργειας** (των πρόσθετων) **αποσβέσεων** και είναι αυτός ο σκοπός, **η παρακίνηση** των επιχειρήσεων για νέες επενδύσεις, με συνέπεια την αύξηση της (εθνικής) παραγωγής, της παραγωγικότητας και της απασχόλησης.

3. Το ακριβές κόστος

Τρίτο σκοπό της απόσβεσης αποτελεί η **επιδίωξη να προσδιοριστεί ένα κόστος με ακρίβεια**.

4. Η ακριβής διαμόρφωση και εμφάνιση της περιουσίας.

Σκοπό της λογιστικής απεικόνισης της απόσβεσης, αποτελεί η ακριβής εμφάνιση της επιχειρηματικής περιουσίας.

Είναι φανερό ότι, χωρίς τη διαδικασία της λογιστικής απεικόνισης της απόσβεσης, τα μεν πάγια περιουσιακά στοιχεία θα είχαν μέχρι το χρόνο της οριστικής αδράνειας τους την αρχική αξία κτήσης, ενώ παράλληλα δεν θα είχε αποτυπωθεί το κεφάλαιο που συσσωρεύτηκε για την αντικατάστασή τους!

4.3.4. Προσδιοριστικοί παράγοντες των αποσβέσεων

Τρεις είναι οι προσδιοριστικοί παράγοντες των αποσβέσεων.

Πρώτο παράγοντα αποτελεί η παραδοχή για τη **χρονική διάρκεια** της χρήσης του παγίου σε αριθμό επιχειρηματικών χρήσεων ή **η συνολική παραγωγική απόδοση** του παγίου σε παραγωγικό χρόνο ή ποσότητα έργου, ανάλογα, με το είδος της μεθόδου (χρονική ή ποσοτική) που χρησιμοποιείται. Η παραδοχή αυτή θα μας δώσει το κλάσμα (π.χ. αν εκτιμάται ότι το πάγιο θα λειτουργήσει για 20 χρήσεις, η απόσβεση για κάθε χρήση θα είναι: $1/20$) ή αλλιώς το ποσοστό ($1/20=0,05$ ή 5%) από την αξία του παγίου, που

πρέπει να επιβαρύνει το κόστος παραγωγής σε κάθε επιχειρηματική χρήση. Θα μας δώσει δηλαδή το συντελεστή της απόσβεσης.

Δεύτερο παράγοντα αποτελεί η («αποσβεστέα») **αξία του παγίου** η οποία έχει τη θέση του αριθμητή του κλάσματος απ'αυτό που θα προκύψει το ποσό της ετήσιας επιβάρυνσης από τη χρήση του παγίου.

Τρίτο παράγοντα αποτελεί η **μέθοδος υπολογισμού της απόσβεσης**. Ο παράγοντας αυτός, προσδιορίζει το συγκεκριμένο κάθε φορά αριθμητή και παρονομαστή που θα μπει στο παραπάνω κλάσμα, προκειμένου να προκύψει το ποσό της ετήσιας επιβάρυνσης από τη χρήση του παγίου σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

4.3.5. Μέθοδοι υπολογισμού των αποσβέσεων

Υπάρχουν δύο κατηγορίες μεθόδων για τον υπολογισμό των αποσβέσεων. Η μία περιλαμβάνει μία μόνο μέθοδο, τη μέθοδο του ποσοτικού προσδιορισμού και η άλλη τις τρεις μεθόδους του χρονικού προσδιορισμού της απόσβεσης.

4.3.5.1. Η μέθοδος του ποσοτικού προσδιορισμού

Με τη μέθοδο αυτή η απόσβεση υπολογίζεται στη βάση της μονάδας του έργου ή της μονάδας του χρόνου της πραγματικής παραγωγικής λειτουργίας του παγίου. Οι δύο όροι του κλάσματος εδώ είναι ποσότητες από τις δύο αυτές μονάδες.

Συγκεκριμένα τα δύο αυτά ποσά είναι:

— για τον αριθμητή, ο αριθμός των μονάδων του έργου, που παράχθηκαν ή των μονάδων χρόνου πραγματικής παραγωγικής λειτουργίας του παγίου, μέσα στη χρονική περίοδο υπολογισμού και

— για τον παρονομαστή, ο αριθμός των μονάδων του έργου που το πάγιο θα παράγει ή ο συνολικός αριθμός μονάδων χρόνου πραγματικής παραγωγικής λειτουργίας του παγίου, σ'όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του.

Έτσι λοιπόν, το νομισματικό μέγεθος της απόσβεσης προκύπτει στη μία παραλλαγή από τον τύπο:

$$\text{Αξία παγίου } X \quad \frac{\text{μονάδες έργου κρίσιμης περιόδου}}{\text{συνολικές μονάδες έργου ωφέλιμης ζωής}}$$

Παράδειγμα: Αξία παγίου 15.000,00, παραγωγή περιόδου μονάδες 3.000, προβλεπόμενη συνολική παραγωγή του παγίου 60.000 μονάδες.

$$\text{Ποσό απόσβεσης περιόδου: } 15.000,00 \times \frac{3.000}{60.000} = 750,00$$

Και στην άλλη παραλλαγή από τον τύπο:

$$\text{Αξία παγίου } \times \frac{\text{μονάδες χρόνου παραγωγικής λειτουργίας κρίσιμης περιόδου}}{\text{συνολικές μονάδες χρόνου παραγωγικής λειτουργίας ωφέλιμης ζωής}}$$

Με τη μέθοδο αυτή συνεπώς, το συνολικό ποσό της απόσβεσης είναι άμεση και ευθεία συνεπεία του αριθμού των μονάδων του έργου που παράγεται ή του παραγωγικού χρόνου λειτουργίας του παγίου, κάθε φορά. Αυτό συνεπάγεται μία επιβάρυνση του κόστους του προϊόντος με μεγάλη ακρίβεια, επειδή η επιβάρυνση αυτή στηρίζεται στις μονάδες του έργου που το προϊόν δέχεται ή του παραγωγικού χρόνου λειτουργίας του παγίου που το προϊόν απαιτεί. Και βέβαια το ακριβές κόστος σημαίνει παραπέρα και απόλυτα ακριβή προσδιορισμό του αποτελέσματος.

Το πλεονέκτημα αυτό, απέναντι στις χρονικές μεθόδους υπολογισμού της απόσβεσης, αναδειχνεται σε κυρίαρχο, στις επιχειρήσεις που προσδιορίζουν βραχυχρόνια οικονομικά αποτελέσματα. Στις περιπτώσεις αυτές, η χρήση των χρονικών μεθόδων, παρέχει ίση επιβάρυνση κατά περίοδο ανεξάρτητα από την παραγωγή της κάθε βραχύτερης περιόδου. Με τον τρόπο αυτό το κόστος ανά μονάδα προϊόντος διακυμαίνεται, κατά περίοδο, χωρίς να υπάρχει οικονομική δικαιολογία!

Αντίθετα, η μέθοδος παρουσιάζει τη δυσκολία, ότι πρέπει να είναι γνωστές και να χρησιμοποιούνται κοστολογικά, οι μονάδες του έργου ή παραγωγικού χρόνου από το κάθε πάγιο, που εμπεριέχονται σε κάθε μονάδα προϊόντος που παράγεται.

4.3.5.2. Οι μέθοδοι του χρονικού προσδιορισμού

Στην κατηγορία των μεθόδων χρονικού προσδιορισμού περιλαμβάνονται τρεις μέθοδοι για να υπολογιστούν οι αποσβέσεις:

- η μέθοδος της σταθερής απόσβεσης,
- η μέθοδος της φθίνουσας και
- η μέθοδος της αύξουσας απόσβεσης.

Οι μέθοδοι αυτές χρησιμοποιούν σαν μέτρο υπολογισμού της απόσβεσης, το χρόνο κατά τον οποίο το πάγιο βρίσκεται μέσα στην επιχείρηση (όχι σε λειτουργία, αλλά) σε κατάσταση λειτουργίας, σε σχέση με το συνολικό τέτοιο χρόνο, σ'όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου.

Οι δύο όροι του κλάσματος εδώ είναι μονάδες χρόνου λειτουργίας του παγίου.

Συγκεκριμένα τα δύο αυτά ποσά είναι:

— για τον αριθμητή, η χρήση ή ο αριθμός των μικρότερων χρονικών μονάδων (μήνες, τρίμηνα, κ.λ.π.), αν υπολογίζονται βραχύχρονα αποτελέσματα.

— για τον παρανομαστή, ο συνολικός αριθμός των χρήσεων ή των μικρότερων χρονικών μονάδων τις οποίες υπολογίζεται ότι περιλαμβάνει η «ωφέλιμη ζωή» του παγίου.

Έτσι λοιπόν, το νομισματικό μέγεθος της απόσβεσης προκύπτει από τον τύπο:

$$\text{Αξία παγίου } X \frac{\text{κρίσιμη μονάδα χρόνου}}{\text{σύνολο ίδιων μονάδων χρόνου ωφέλιμης ζωής}}$$

Παράδειγμα:

Αξία παγίου 17.000,00, ωφέλιμη διάρκεια ζωής 10 χρόνια.

$$\text{Ποσό μηνιαίας απόσβεσης: } 17.000,00 X \frac{1}{10 \times 12} \Rightarrow$$

$$17.000,00 X \frac{1}{120} = 141,66$$

$$\text{Ποσό 3μηνιαίας απόσβεσης: } 17.000,00 X \frac{3}{120} = 425,00 \text{ κ.ο.κ.}$$

Με τη μέθοδο αυτή συνεπώς, το συνολικό ποσό της απόσβεσης είναι άμεση και ευθεία συνέπεια του αριθμού των μονάδων χρόνου που το πάγιο θα βρίσκεται σε κατάσταση λειτουργίας. Αυτό συνεπάγεται μία επιβάρυνση του κόστους του προϊόντος άνιση κατά περίοδο, επειδή το ποσό της απόσβεσης ίσο για κάθε περίοδο, μοιράζεται στις μονάδες των προϊόντων που παράχθηκαν μέσα στην περίοδο, που ασφαλώς δεν είναι ίσες σ'όλες

τις περιόδους. Και εφόσον η κοστολογική περίοδος συμπίπτει με τη χρήση, τότε το μειονέκτημα εξαφανίζεται επειδή υπολογίζεται ενιαίο κόστος για όλες τις μονάδες του προϊόντος της ετήσιας παραγωγής.

Το αντίθετο ισχύει για τις περιπτώσεις όπου υπολογίζεται βραχύχρονο οικονομικό αποτέλεσμα. Στις περιπτώσεις αυτές, η επιβάρυνση της κάθε ίσης χρονικής περιόδου (π.χ. μήνα, 3μήνου, κ.λ.π.) με ίσο ποσό απόσβεσης, συνεπάγεται αδικαιολόγητη διακύμανση της δαπάνης της απόσβεσης ανά μονάδα προϊόντος.

Το βασικό μειονέκτημα των χρονικών μεθόδων, είναι ότι για τον υπολογισμό της απόσβεσης χρησιμοποιείται ο χρόνος που το πάγιο βρίσκεται απλά, σε συνθήκες λειτουργίας και δεν χρησιμοποιείται ο χρόνος της πραγματικής παραγωγικής λειτουργίας του παγίου. Αν χρησιμοποιούνταν αυτός ο τελευταίος χρόνος και με δεδομένο ότι ο χρόνος αυτός είναι ευθεία συνάρτηση των μονάδων του έργου που δέχεται η μονάδα του κάθε προϊόντος, η επιβάρυνσή του από την απόσβεση θα ήταν απόλυτα ακριβής και ίση με την επιβάρυνση που υπολογίζεται με βάση την ποσοτική μέθοδο.

1. Η μέθοδος της «Σταθερής Απόσβεσης»

Με βάση τη μέθοδο της **σταθερής απόσβεσης**, εφαρμόζεται ένας σταθερός από χρήση σε χρήση συντελεστής πάνω στην επίσης σταθερή «αξία κτήσης» του παγίου, και αποδίδει σε κάθε χρήση ένα **σταθερό ποσό** απόσβεσης.

Παράδειγμα:

Αξία κτήσης παγίου	Συντ. Απόσβ.	Ποσό σταθ. Απόσβεσης	Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη Αξία
200.000,00	5%	10.000,00	10.000,00	190.000,00
200.000,00	5%	10.000,00	20.000,00	180.000,00
200.000,00	5%	10.000,00	30.000,00	170.000,00
200.000,00	5%	10.000,00	40.000,00	160.000,00

2. Η μέθοδος της «Αύξουσας Απόσβεσης»

Η **αύξουσα απόσβεση** προκύπτει από τη χρήση, πάνω στη σταθερή αρχική αξία (κτήσης) του παγίου, ενός συντελεστή που προοδευτικά μεγαλώνει κι έτσι προκύπτει κάθε χρόνο **μεγαλύτερο ποσό** απόσβεσης.

Παράδειγμα:

Αξία κτήσης παγίου	Συντελ. Απόσβ.	Ποσό Αύξουσας Απόσβεσης	Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη Αξία
200.000,00	5%	10.000,00	10.000,00	190.000,00
200.000,00	6%	12.000,00	22.000,00	178.000,00
200.000,00	7%	14.000,00	36.000,00	164.000,00
200.000,00	8%	16.000,00	52.000,00	148.000,00

3. Η μέθοδος της «φθίνουσας Απόσβεσης»

Με βάση τη μέθοδο της φθίνουσας απόσβεσης, εφαρμόζεται και σ'αυτή την περίπτωση ένας σταθερός συντελεστής, όπως και στη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, αλλά τώρα πάνω σε μία φθίνουσα αξία. Σε μία αξία που κάθε χρόνο μειώνεται. Η αξία αυτή είναι κάθε φορά, σε κάθε χρήση, η αρχική αξία του παγίου, μειωμένη όμως κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις. Είναι δηλαδή η κάθε φορά αναπόσβεστη αξία του παγίου. Συνεπώς, ενώ στην περίπτωση της σταθερής απόσβεσης, ο σταθερός συντελεστής εφαρμόζεται πάνω στην ίδια (σταθερή) κάθε χρόνο «αξία κτήσης» του παγίου και αποδίδει ένα σταθερό κάθε χρόνο ποσό, στην περίπτωση της φθίνουσας απόδοσης, ο σταθερός συντελεστής εφαρμόζεται πάνω σε μία αξία παγίων που κάθε χρόνο μειώνεται. Μειώνεται, εξαιτίας της μείωσης της σταθερής αρχικής αξίας των παγίων, με τις συσσωρευμένες αποσβέσεις που ολοένα αυξάνονται, και έτσι προκύπτει κάθε χρόνο ένα **μικρότερο ποσό** απόσβεσης.

Παράδειγμα:

Αναπόσβεστη Αξία έναρξης	Συντελ. Απόσβ.	Ποσό φθίνουσας Απόσβεσης	Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη Αξία λήξης
200.000,00	5%	10.000,00	10.000,00	190.000,00
190.000,00	5%	9.500,00	19.500,00	180.500,00
180.500,00	5%	9.025,00	28.525,00	171.475,00
171.475,00	5%	<u>8.573,75</u>	37.098,75	162.901,25

Τα αποτελέσματα από τη χρήση της καθεμίας από τις παραπάνω μεθόδους είναι φανερά τόσο στο ετήσιο έξοδο που συνιστά η απόσβεση όσο και στις συσσωρευμένες αποσβέσεις και ανάλογα, στην αναπόσβεστη αξία των παγίων.

Οι παρακάτω συγκριτικοί πίνακες δίνουν τις σχετικές ενδείξεις.

χρήση	Ετήσιες Αποσβέσεις			Συσσωρευμένες Αποσβέσεις			Αναπόσβεστη αξία		
	Φθιν.	Σταθ.	Αυξ.	Φθιν.	Σταθ.	Αυξ.	Φθιν.	Σταθ.	Αυξ.
	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	190.000,00	190.000,00	190.000,00
	9.500,00	10.000,00	12.000,00	19.500,00	20.000,00	22.000,00	180.500,00	180.000,00	178.000,00
	9.025,00	10.000,00	14.000,00	28.525,00	30.000,00	36.000,00	171.475,00	170.000,00	164.000,00
	8.573,75	10.000,00	16.000,00	37.098,75	40.000,00	52.000,00	162.901,25	160.000,00	148.000,00

4.3.6. Λογιστικός χειρισμός των αποσβέσεων σαν εξόδου

Το Ε.Γ.Λ.Σ., προβλέπει τα παρακάτω, σαν βασικές κατευθύνσεις στο λογιστικό χειρισμό των αποσβέσεων.

«12. αποσβέσεις που διενεργούνται για κάθε λογιστική χρήση καταλογίζονται σ'αυτή, με χρέωση των λογαριασμών 66 «αποσβέσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και 85 «αποσβέσεις πάγιων στοιχείων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος» και με πίστωση των από το Σχέδιο Λογαριασμών προβλεπόμενων αντίθετων λογαριασμών 10.99, 11.99, 12.99, 13.99, 14.99 και 16.99.

13. Από τις αποσβέσεις που διενεργούνται σε κάθε χρήση, οι τακτικές, που θεωρείται ότι αφορούν το λειτουργικό κόστος (δηλαδή τη λειτουργία παραγωγής, τη διοικητική λειτουργία, τη λειτουργία ερευνών και αναπτύξεως και τη λειτουργία διαθέσεως), καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 66 και, τελικά, μεταφέρονται στο λογαριασμό 80.00 της Γενικής Εκμεταλλεύσεως. (περίπτωση που τηρείται και η Α.Λ.Ε. σ.σ.)

Στην περίπτωση που η οικονομική μονάδα, προκειμένου να προσδιορίσει το κόστος και τα αναλυτικά αποτελέσματα, δεν κάνει χρήση των προβλέψεων, οι αποσβέσεις του λογαριασμού 66 κατανέμονται εξωλογιστικά στις επιμέρους λειτουργίες της οικονομικής μονάδας (παραγωγής, διοικήσεως, ερευνών-αναπτύξεως και διαθέσεως). (περίπτωση που τηρείται μόνο η Γενική Λογιστική σ.σ.).

14. Οι προβλεπόμενες από τη φορολογική νομοθεσία, με τη μορφή αναπτυξιακών κινήτρων, πρόσθετες (επιταχυνόμενες) αποσβέσεις καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 85 και, τελικά, μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως (λογαριασμός 86.03)» (Ε.Γ.Λ.Σ. §2.2.102 ΙΙΙ).

Η Γενική Λογιστική προσδιορίζει τις συνολικές αποσβέσεις κατά κατηγορία, τακτικές και πρόσθετες, για κάθε πάγιο και για το σύνολό τους και τις χειρίζεται λογιστικά όπως παρακάτω:

— Τις Τακτικές σαν έξοδο κατ'είδος, και χρεώνει τον ανάλογο λογαριασμό εξόδου:

66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

— Τις πρόσθετες σαν δαπάνη που βαρύνει το αποτέλεσμα και χρεώνει συνεπώς τον ανάλογο λογαριασμό αποτελέσματος:

85 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

Ενώ εξάλλου, με το σύνολο των δύο παραπάνω χρεώσεων για κάθε πάγιο και για όλα τα πάγια πιστώνει φυσικά το δευτεροβάθμιο αντίθετο λογαριασμό αποσβέσεων του ανάλογου πάγιου στοιχείου, δηλαδή ένα από τους λογαριασμούς **No 10.99-14.99**, γιατί φυσικά, το άθροισμα των αποσβέσεων και των δύο κατηγοριών αποτελεί τη συνολική μείωση της αξίας του ανάλογου παγίου.

Για τη χρέωση των τακτικών αποσβέσεων σαν εξόδου κατ'είδος λειτουργούν οι παρακάτω λογαριασμοί:

66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

66.00 Αποσβέσεις εδαφικών εκτάσεων

66.01 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκ/σεων κτιρίων -Τεχνικών έργων

66.02 Αποσβέσεις μηχαν/των -Τεχν. εγκ/σεων -λοιπού μηχανολ/κού εξοπλισμού

66.03 Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων

66.04 Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού

66.05 Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων πολυετούς αποσβέσεως

Για τη χρέωση των πρόσθετων αποσβέσεων σαν δαπάνης του εκτός εκμεταλλεύσεως αποτελέσματος, λειτουργούν οι παρακάτω λογαριασμοί:

85 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

85.00 Αποσβέσεις εδαφικών εκτάσεων

85.01 Αποσβέσεις κτιρίων - εγκ/σεων κτιρίων -Τεχνικών έργων

85.02 Αποσβέσεις μηχανημάτων -Τεχν. εγκ/σεων -λοιπού μηχανολογικού εξοπλισμού

85.03 Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων

85.04 Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού

85.05 Αποσβέσεις ασώματων ακινητοποιήσεων και εξόδων
πολυετούς αποσβέσεως

Τέλος, για την **πίστωση των αποσβέσεων και των δύο παραπάνω κατηγοριών**, λειτουργούν **οι αντίθετοι λογαριασμοί** των παγίων, όπου συσσωρεύονται οι αποσβέσεις των παγίων της κάθε χρήσης και δείχνουν με το υπόλοιπό τους, το σύνολο των αποσβέσεων που αφορά τα πάγια του ανάλογου πρωτοβάθμιου λογαριασμού. Των αποσβέσεων δηλαδή, που έχουν συσσωρευτεί μέχρι το χρονικό σημείο που δείχνει το υπόλοιπο του λογαριασμού.

10 ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ

.....
10.99 Αποσβεσμένες εδαφικές εκτάσεις

11 ΚΤΙΡΙΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

.....
11.99 Αποσβεσμένα κτίρια - Εγκ/σεις κτιρίων - Τεχνικά έργα

12. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΛΟΙΠΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

.....
12.99 Αποσβεσμένα μηχανήματα - Τεχνικές εγκαταστάσεις - λοιπός
μηχανολογικός εξοπλισμός

13 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

.....
13.99 Αποσβεσμένα μέσα μεταφοράς

14. ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

.....
14.99 Αποσβεσμένα έπιπλα και αποσβεσμένος λοιπός εξοπλισμός

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

.....
16.99 Αποσβεσμένες ασώματες ακινητοποιήσεις και αποσβεσμένα
έξοδα πολυετούς αποσβέσεως

Παράδειγμα λογιστικού χειρισμού των αποσβέσεων:

Υπολογίστηκαν μέσα στην χρήση «Χ» Τακτικές αποσβέσεις μηχανημάτων 1200 € και αποσβέσεις επίπλων 150 €. Επίσης υπολογίστηκαν και πρόσθετες αποσβέσεις μηχανημάτων 1220 € και επίπλων 170 €

Οι λογιστικές εγγραφές που θα πραγματοποιηθούν θα είναι οι εξής:

66	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣΩΜΑ - ΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	1350,00
66.02	Αποσβέσεις μηχ/των - Τεχν. εγκ/σεων - Λοιπού μηχανικού εξοπλισμού	
66.02.00	Αποσβέσεις μηχανημάτων	1200,00
66.04	Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλ.	
66.04.00	Αποσβέσεις επίπλων	<u>150,00</u>
12	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ – ΤΕΧΝ. ΕΓΚ/ΣΕΙΣ - ΛΟΙΠΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	1200,00
12.99	Αποσβεσμένα μηχανήματα - Τεχν. εγκ/σεις - Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	
12.99.00	Αποσβεσμένα μηχανήματα	
14	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	150,00
14.99	Αποσβεσμένα έπιπλα και αποσβεσμένος Λοιπός εξοπλισμός	
14.99.00	Αποσβεσμένα έπιπλα	

Υπολογισμός τακτικών αποσβέσεων της χρήσης «Χ»

85	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΜΗ ΕΝΣΩΜΑ - ΤΩΜΕΝΕΣ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	1390,00
85.02	Αποσβέσεις μηχ/των - Τεχν. εγκ/σεων - Λοιπού μηχανικού εξοπλισμού	
85.02.00	Αποσβέσεις μηχανημάτων	1220,00
85.04	Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλ.	
85.04.00	Αποσβέσεις επίπλων	<u>170,00</u>
12	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕΧΝ. ΕΓΚ/ΣΕΙΣ - ΛΟΙΠΟΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	1220,00
12.99	Αποσβεσμένα μηχανήματα -Τεχν. εγκ/σεις - Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	
12.99.00	Αποσβεσμένα μηχανήματα	
14	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	170,00
14.99	Αποσβεσμένα έπιπλα και αποσβεσμένος Λοιπός εξοπλισμός	
14.99.00	Αποσβεσμένα έπιπλα	

Υπολογισμός πρόσθετων αποσβέσεων της χρήσης «Χ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ Γ.Ε. (ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ), ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ, ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

5.1. Ο Ισολογισμός

Η επιχείρηση πραγματοποιεί, μια συνεχή οικονομική δραστηριότητα που εκδηλώνεται πρακτικά με το συνεχή μετασχηματισμό των στοιχείων της περιουσίας και που συνεπάγεται ένα οικονομικό αποτέλεσμα. Είναι εύλογο συνεπώς, ο επιχειρηματίας να θέλει κατά διαστήματα να μάθει και πώς έχει διαμορφωθεί η περιουσιακή κατάσταση της επιχείρησης σε ορισμένο χρονικό σημείο και τι αποτέλεσμα έχει προκύψει μέσα σ'ένα χρονικό διάστημα, που λήγει στο ίδιο χρονικό σημείο.

Από την άλλη μεριά το κράτος επιβάλλει στην επιχείρηση την υποχρέωση, τις ίδιες αυτές πληροφορίες να τις δημοσιεύει προκειμένου να γίνονται γνωστές στους ενδιαφερόμενους, όπως είναι το ίδιο το κράτος, οι δανειστές της επιχείρησης, οι συνεταίροι, κ.λ.π.

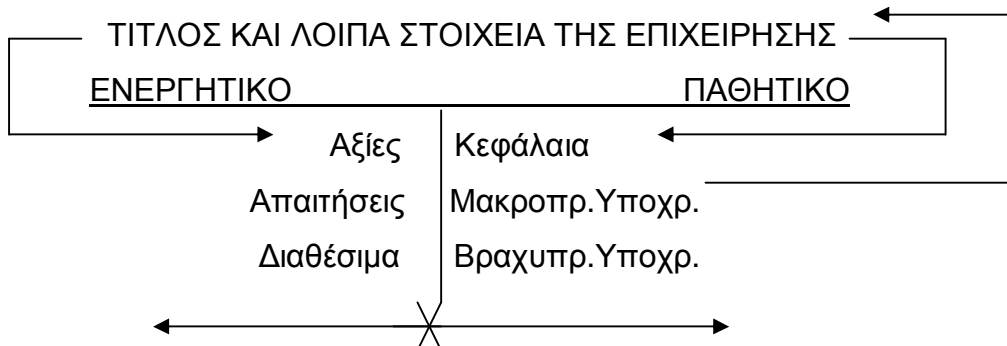
Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να προκύψουν αν η περιουσία καταγραφεί και αποτιμηθεί, δηλαδή αν συνταχθεί απογραφή. Είναι ανάγκη λοιπόν προκειμένου να έχουμε μια εικόνα της επιχειρηματικής περιουσίας να συντάξουμε απογραφή. Εντούτοις η παράθεση και η δημοσίευση της απογραφής, δεν παρέχει εύγλωττη εικόνα της επιχείρησης επειδή είναι λεπτομερειακή και παρέχει πληροφορίες αναλυτικές που δεν χρειάζονται, ενώ δεν είναι σαφείς οι γενικές κατά κατηγορία στοιχεία, που είναι το ζητούμενο. Γι'αυτό καταφεύγουμε σε μια συνοπτική παράθεση της περιουσία σε κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων. Με βάση λοιπόν, τα μεγέθη που είτε επαλήθευσε είτε προσδιόρισε η πραγματική απογραφή, καταρτίζεται μια κατάσταση, ένας πίνακας, που περιέχει τα μεγέθη της περιουσίας σε κατηγορίες, συνοπτικά.

Οι κατηγορίες αυτές κατατάσσονται σε δύο πεδία, που εκφράζουν τις δύο απόψεις της περιουσίας. Ο πίνακας αυτός είναι ο Ισολογισμός.

Ο ισολογισμός έχει σχήμα «Τ», όπου πάνω από την οριζόντια γραμμή δεσπόζει ο τίτλος της επιχείρησης που δηλώνει τον ιδιοκτήτη ολόκληρης της περιουσίας που εικονίζεται με τον ισολογισμό. Στο αριστερό πεδίο, κάτω από την οριζόντια γραμμή, καταχωρείται το

ενεργητικό, δηλαδή τα μέσα που κατέχει η επιχείρηση για να πραγματοποιεί την οικονομική της δράση (αξίες) και τα στοιχεία που προκύπτουν απ'αυτή τη δράση (απαιτήσεις) ενώ στο δεξιό πεδίο, το παθητικό δηλαδή, κατά δικαιούχο, οι κατηγορίες από κεφάλαια (δάνεια, πιστώσεις), που διατέθηκαν για να αποκτηθούν τα μέσα δράσης που αναφέρονται στο ενεργητικό και οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη δράση της (φόροι, εισφορές). Ενώ ανάμεσα στις δύο αυτές εκφράσεις της περιουσίας μεσολαβεί η κάθετος, το πόδι του ταφ, που τις χωρίζει. Ο διαχωρισμός αυτός συμβολίζει το νομικό διαχωρισμό που ισχύει πάνω στην επιχειρηματική περιουσία και που προκύπτει από το γεγονός ότι τα δικαιώματα των τρίτων (επιχειρηματία, προμηθευτών, δανειστών κ.λ.π.), δεν συνδέονται απευθείας με το ενεργητικό, αλλά ασκούνται κατά της επιχείρησης. Και αυτό είναι εύλογο γιατί αν κάποιος από τους δικαιούχους που φαίνονται στο παθητικό ασκούσε το δικαίωμά του πάνω σ'ένα στοιχείο του ενεργητικού, θα εμπόδιζε την επιχείρηση να συνεχίσει τη λειτουργία της, πράγμα που θα απόβαινε εις βάρος των άλλων δανειστών, αλλά και της ίδιας της επιχείρησης.

Τη διάταξη και τις σχέσεις αυτές του Ισολογισμού, εμφανίζει το παρακάτω σχήμα.

Και τα δύο πεδία σ'αυτά που χωρίζεται ο Ισολογισμός διαιρούνται σε μερικότερες ενότητες που παρατίθενται από πάνω προς τα κάτω στο κάθε πεδίο, με κριτήριο και στα δύο πεδία τη διάρκεια «ζωής» της καθεμιάς ενότητας. Και η κατάταξη αρχίζει από τα «μακροβιότερα» και κατεβαίνει προς τα πιο «βραχύβια». Στο ενεργητικό αρχίζει από τα Πάγια, που θα διατηρηθούν στην επιχείρηση σ'όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της και τελειώνει με τα Διαθέσιμα, που η διάρκεια «ζωής» τους είναι ελάχιστη. Ανάλογα είναι και τα φαινόμενα του παθητικού, όπου η κατάταξη αρχίζει από το Κεφάλαιο που η διάρκειά του είναι όπως και των παγίων ίση με τη διάρκεια λειτουργίας της επιχείρησης και τελειώνει στις

«βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» που μερικές πρέπει να εξοφληθούν σε διάστημα μικρότερο από ένα μήνα από την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Από την παραπάνω ανάλυση φάνηκε ότι **ο Ισολογισμός είναι μία συνοπτική λογιστική κατάσταση που παρουσιάζει τη συνολική περιουσία της επιχείρησης σε δύο πεδία και σε βασικές κατηγορίες (πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί) στην ποιοτική (είδος) και ποσοτική της (αξία) σύνθεση, σ'ένα δεδομένο χρονικό σημείο.**

Λόγω της μεγάλης πληροφοριακής αξίας που έχει για τους τρίτους ο Ισολογισμός, το κράτος επιβάλλει:

- ενιαίο τύπο ισολογισμού και
- υποχρεωτική δημοσίευσή του.

Ο Ισολογισμός πρέπει ακόμη να είναι «ειλικρινής», να παρέχει δηλαδή απόλυτα ακριβή στοιχεία για την περιουσία, αλλά ακόμη να είναι και «σαφής», να είναι γνωστό δηλαδή και κοινό το περιεχόμενο του κάθε λογαριασμού που περιλαμβάνει. Όμως, τα δύο αυτά αιτήματα ικανοποιούνται έξω από τους κανόνες που αφορούν τον Ισολογισμό και συγκεκριμένα το πρώτο, από τους κανόνες που αφορούν την απογραφή και το δεύτερο από τους κανόνες του Ενιαίου Λογιστικού Σχεδίου.

Παραθέτουμε παρακάτω ένα υπόδειγμα, για την ευκολότερη κατανόηση του ζητήματος.

«Α & Β» ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31.12.200Χ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΑΘΗΤΙΚΟ
ΠΑΓΙΟ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ XXXX
Οικοδομές XXX	
Μηχανήματα XXX	ΜΑΚΡΟΠΡΟΘ. ΔΑΝΕΙΑ XXXX
..... <u>XXX</u> XXXX	
	ΒΡΑΧΥΠΡ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ	Προμηθευτές XXX
<u>Αποθέματα</u>	Γραμ. Πληρωτέα XXX
Υλικά XXX	Εισφορές Οφειλ. XXX
Εμπορεύματα XXX	Φόροι Οφειλόμενοι <u>XXX</u> XXXX
Προϊόντα <u>XXX</u> XXX	
<u>Αξίες</u>	
Συν/κές Εισπρ. XXX	
..... <u>XXX</u> XXX	
<u>Απαιτήσεις</u>	
Πελάτες XXX	
Χρεώστες <u>XXX</u> <u>XXX</u> XXXX	
ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ	
Ταμείο XXX	
Επιταγές <u>XXX</u> XXXX	
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ	ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ Λ/ΣΜΟΙ
Έξοδα προκ/να <u>XXXX</u>	Μη δεδουλευμένα έσοδα <u>XXXX</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ <u>XXXXXX</u>	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ <u>XXXXXX</u>

Για τις παραπάνω κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων διατυπώνονται οι εξής παρατηρήσεις:

- **Πάγια** είναι όσα τεχνικά μέσα (κτίρια, μηχανήματα, εγκαταστάσεις, πλοία, αυτοκίνητα, κ.λ.π., κ.λ.π.), χρησιμοποιούνται από την επιχείρηση για τη λειτουργία της (παραγωγική και διοικητική), για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα.
- **Κυκλοφοριακά** είναι τα περιουσιακά στοιχεία που είναι, είτε προϋποθέσεις της λειτουργίας της επιχείρησης (υλικά), είτε συνέπειες αυτής της λειτουργίας (προϊόντα, απαιτήσεις, γραμμάτια κ.λ.π.) και που πάντως, το καθένα τους δεν διατηρείται στην επιχείρηση, περισσότερο από ένα χρόνο.
- «**Διαθέσιμα**», είναι εκείνα τα χρηματικά μέσα, που οι τρίτοι είναι υποχρεωμένοι από το Νόμο να τα δεχτούν, είτε σε μία συναλλαγή, είτε σε εξόφληση μίας απαίτησης τους.
- **Οι μεταβατικοί Λογαριασμοί** τέλος, περιλαμβάνουν κυρίως προκαταβολές εξόδων, όπως π.χ. ενοίκια ή ασφάλιστρα για την επόμενη χρήση, κ.λ.π. Όσον αφορά τις κατηγορίες του Παθητικού, διατυπώνουμε τις παρακάτω παρατηρήσεις:
- **Κεφάλαιο** είναι το χρηματικό ποσό που κατατέθηκε, είτε από το μοναδικό (προσωπικό) επιχειρηματία, είτε από τον κάθε συνεταιίρο σε εκτέλεση της συμφωνίας τους και που θα μείνει να χρηματοδοτεί την επιχείρηση καθ'όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της και μέχρι τη διάλυσή της και που τότε μόνο και με ορισμένες προϋποθέσεις, μπορούν να το πάρουν πίσω αυτοί που το δικαιούνται.
- **Αποθεματικά** είναι τα χρηματικά ποσά από κέρδη που πραγματοποίησε η επιχείρηση και δεν τα πήρε ο επιχειρηματίας, αλλά έμειναν και χρηματοδοτούν την επιχείρηση.
- **Μακροπρόθεσμες** είναι οι υποχρεώσεις της επιχείρησης που λήγουν και πρέπει να εξοφληθούν, σε χρόνο που απέχει περισσότερο από ένα ημερολογιακό έτος από την ημερομηνία του Ισολογισμού.
- **Βραχυπρόθεσμες** είναι οι υποχρεώσεις που λήγουν νωρίτερα από την παραπάνω προθεσμία.
- **Οι Μεταβατικοί Λογαριασμοί του Παθητικού**, περιλαμβάνουν κυρίως έσοδα που λόγισε η επιχείρηση, αλλά που δεν ανήκουν στη χρήση που αφορά ο Ισολογισμός, επειδή κυρίως, δεν παραδόθηκαν τα προϊόντα γ'αυτά που λογίστηκαν τα έσοδα.

Μεγάλης σημασίας στοιχείο στην περιουσιακή συγκρότηση της επιχείρησης, αποτελεί το κεφάλαιο που έχει καταθέσει ο επιχειρηματίας, επειδή εξασφαλίζει στην επιχείρηση οικονομική σταθερότητα, που οφείλεται στο γεγονός ότι το κεφάλαιο είναι μόνιμα απασχολημένο στην επιχείρηση και ουσιαστικά είναι μια αδάπανη πηγή χρηματοδότησης, αφού αμείβεται μόνο από τα κέρδη και όταν αυτά υπάρχουν. Για τους λόγους αυτούς

άλλωστε ξεχωρίζεται στο Παθητικό και αποτελεί ξεχωριστή κατηγορία, με αποτέλεσμα ο Ισολογισμός να χωρίζεται σε τρεις βασικές κατηγορίες μεγεθών: από τη μεριά στο «Ενεργητικό» (Ε) και από την άλλη στο «Κεφάλαιο» (Κ) ή «Καθαρή Θέση» (ΚΘ) ή «Καθαρή Περιουσία» (ΚΠ) και στο «Πραγματικό Παθητικό» (ΠΠ) δηλαδή στις υποχρεώσεις προς τους τρίτους.

Το Παθητικό στο σύνολό του δείχνει τις πηγές από τις οποίες προήλθε το χρήμα που επενδύθηκε στα στοιχεία του ενεργητικού. Αυτό σημαίνει φυσικά ότι τα δύο μεγέθη: ενεργητικό και παθητικό είναι ίσα. Αν λοιπόν χωρίζουμε το παθητικό σε δύο ξεχωριστά μέρη, το κεφάλαιο και το πραγματικό παθητικό, σημαίνει ότι το άθροισμα τους είναι κατά μαθηματική αναγκαιότητα, ίσο με το ενεργητικό, άρα ο Ισολογισμός εκφράζεται μαθηματικά, με την ισότητα:

$$Ε = ΚΘ + ΠΠ$$

Ο Ισολογισμός αυτού του τύπου αποκαλείται «**θετικός**» επειδή περιλαμβάνει καθαρή θέση,

ο Ισολογισμός του τύπου:

$$Ε = ΠΠ$$

αποκαλείται «**ουδέτερος**» επειδή η καθαρή θέση του είναι μηδενική ενώ τέλος, ο Ισολογισμός του τύπου:

$$Ε + Έλλειμμα = ΠΠ$$

ή

$$Ε = ΠΠ - Έλλειμμα$$

αποκαλείται «**αρνητικός**» επειδή παρουσιάζει ελλειμματική καθαρή θέση.

5.2. Η κατάσταση λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης

5.2.1. Γενικά

- Η κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης καταρτίζεται και αυτή στο τέλος της χρήσης.
- Καταχωρείται στο Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών, μετά την καταχώρηση του ισολογισμού και δεν είναι υποχρεωτική η δημοσίευσή της.
- Καταρτίζεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του Ε.Γ.Λ.Σ.
- Τα στοιχεία της απεικονίζονται σε δύο στήλες και αφορούν ποσά της κλειόμενης αλλά και της προηγούμενης χρήσης.
- Στην κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης οι λογαριασμοί αναγράφονται με τους κωδικούς των λογαριασμών του γενικού λογιστικού σχεδίου.

5.2.2. Δομή και περιεχόμενο του λογαριασμού της Γενικής Εκμετάλλευσης

Η Κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης συντάσσεται σε οριζόντια μορφή. Το αριστερό σκέλος είναι το σκέλος της χρέωσης και το δεξιό της πίστωσης.

Στη **χρέωση καταχωρούνται:**

- Τα αποθέματα αρχής περιόδου (χρήσης), εμπορεύματα, προϊόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες κ.λ.π. (ομάδα 2).
- Οι αγορές χρήσης των αποθεμάτων (ομάδα 2).
- **Αφαιρετικά** τα αποθέματα τέλους χρήσης (ομάδα 2).
- Τα οργανικά έξοδα κατ'είδος (ομάδα 6).
- **Αφαιρετικά** η ιδιοπαραγωγή παγίων στοιχείων (λογ. 78.00).

Στην **πίστωση καταχωρούνται:**

- Οι καθαρές πωλήσεις της περιόδου καθώς και τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών (λογαριασμοί 70-73).
- Τα λοιπά οργανικά έσοδα (λογ/σμοί 74, 75, 76 και 78.05).

(Ο λογ. 78.05 σύμφωνα και με γνωμάτευση του ΕΣΥΛ 91/1683/92 σωστότερο είναι να μη χρησιμοποιείται).

Η διαφορά μεταξύ χρέωσης και πίστωσης συνιστά το **καθαρό ή οργανικό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης**, δηλαδή το κέρδος ή τη ζημία εκμετάλλευσης, το οποίο καταχωρείται στη χρέωση ή στην πίστωση αντίστοιχα, της κατάστασης του λογαριασμού της Γενικής Εκμετάλλευσης, η οποία φέρεται πλέον έτσι εξισωμένη.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ (Λ/80)
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ... (1 Ιανουαρίου-31 Δεκεμβρίου...)

	Ποσό		Ποσό			Ποσό		Ποσό	
	Κυαύμενης		Προηγούμενης			Κυαύμενης		Προηγούμενης	
	Χρήσεως		Χρήσεως			Χρήσεως		Χρήσεως	
ΧΡΕΩΣΗ					ΠΙΣΤΩΣΗ				
1. Αποθέματα ενάρξεως χρήσεως					1. Πωλήσεις				
20 - Εμπορεύματα	XXX		XXX		70 - Εμπορεύματα	XXX		XXX	
21 - Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	XXX		XXX		71 - Προϊόντων έτοιμων και ημιτελών	XXX		XXX	
22 - Υποπροϊόντα και υπολείμματα	XXX		XXX		72 - Υποπροϊόντων και υπολειμμάτων	XXX		XXX	
23 - Παραγωγή σε εξέλιξη (προϊόντα υπό καταργασία)	XXX		XXX		72 - Πρώτες και βοηθητικές υλίες υλικών συσκευασίας	XXX		XXX	
24 - Πρώτες και βοηθητικές υλίες υλικών συσκευασίας	XXX		XXX		72 - Αναλώσιμων υλικών	XXX		XXX	
25 - Αναλώσιμα υλικά	XXX		XXX		72 - Ανταλλακτικών πάγιων στοιχείων	XXX		XXX	
26 - Ανταλλακτικά πάγιων στοιχείων	XXX		XXX		72 - Ειδών συσκευασίας	XXX		XXX	
28 - Εξή συσκευασίας	XXX	XXX	XXX	XXX	73 - Άχρηστου υλικού	XXX		XXX	
					- Υπηρεσιών (έσοδα από παροχή υπηρεσιών)	XXX	XXX	XXX	XXX
2. Αγορές Χρήσεως					2. Λοπά οργανικά έσοδα				
20 - Εμπορεύματα	XXX		XXX		74 - Επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα πωλήσεων	XXX		XXX	
24 - Πρώτες και βοηθητικές υλίες υλικών συσκευασίας	XXX		XXX		75 - Έσοδα παρεπίμενων ασχολιών	XXX		XXX	
25 - Αναλώσιμα υλικά	XXX		XXX		76 - Έσοδα κεφαλαίων	XXX		XXX	
26 - Ανταλλακτικά πάγιων στοιχείων	XXX		XXX		- Χρησιμοποιούμενες προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	XXX	XXX	XXX	XXX
28 - Εξή συσκευασίας	XXX	XXX	XXX	XXX					
Σύνολο αρχικών αποθεμάτων και αγορών		XXX		XXX					
3. ΜΕΙΟΝ: Αποθέματα τέλους χρήσεως									
20 - Εμπορεύματα	XXX		XXX						
21 - Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή	XXX		XXX						
22 - Υποπροϊόντα και υπολείμματα	XXX		XXX						
23 - Παραγωγή σε εξέλιξη (προϊόντα υπό καταργασία)	XXX		XXX						
24 - Πρώτες και βοηθητικές υλίες υλικών συσκευασίας	XXX		XXX						
25 - Αναλώσιμα υλικά	XXX		XXX						
26 - Ανταλλακτικά πάγιων στοιχείων	XXX		XXX						
28 - Εξή συσκευασίας	XXX	XXX	XXX	XXX					
Αγορές και διαφορά (±) αποθεμάτων		XXX		XXX					
4. Οργανικά έξοδα									
60 - Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	XXX		XXX						
61 - Αμοιβές και έξοδα τρίτων	XXX		XXX						
62 - Παροχές τρίτων	XXX		XXX						
63 - Φόροι-Τέλη (πλήν των μη ενσωματούμενων στο λειτουργικό κόστος φόρων)	XXX		XXX						
64 - Διάφορα έξοδα									
64.00 - Έξοδα μεταφορών	XXX		XXX						
64.01 - Έξοδα ταξιδιών	XXX		XXX						
64.02 - Έξοδα προβολής και διαφημίσεως	XXX		XXX						
64.03 - Έξοδα εκθέσεων-επιδείξεων	XXX		XXX						
64.04 - Ειδικά έξοδα προωθητικές εξαγωγών	XXX		XXX						
64.05 - Συνδρομές-Εισφορές	XXX		XXX						
64.06 - Δωρεές-Επιχορηγήσεις	XXX		XXX						
64.07 - Έντυπα και γραφή ύλη	XXX		XXX						
64.08 - Υλικά άμεσης αναλώσεως	XXX		XXX						
64.09 - Έξοδα δημοσεύσεων	XXX		XXX						
64.10 - Έξοδα συμμετοχών και χρεογράφων	XXX		XXX						
64.11 - Διαφορές αποτιμήσεως συμμετοχών και χρεογράφων	XXX		XXX						
64.12 - Ζημιές από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων	XXX		XXX						
64.88 - Διάφορα	XXX		XXX						
65 - Τόκοι και συναφή έξοδα	XXX		XXX						
66 - Αποσβώσεις πάγιων στοιχείων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος									
68 - Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	XXX	XXX	XXX	XXX					
Συνολικό κόστος		XXX		XXX					
ΜΕΙΟΝ:									
78.00 - Εξοπαρογωγή και βελτιώσεις παγίων		XXX		XXX					
Συνολικό κόστος εσόδων		XXX		XXX					
80.00 Κέρδη εκμεταλλεύσεως		XXX		XXX	80.00	Ζημιές εκμεταλλεύσεως	XXX		XXX
		XXX		XXX			XXX		XXX

5.3. Η κατάσταση του λογαριασμού αποτελέσματα χρήσης

5.3.1. Γενικά

- Η κατάσταση του λογαριασμού «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ» καταρτίζεται **υποχρεωτικά** στο τέλος της χρήσης.
- Καταχωρείται στο Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών και δημοσιεύεται **υποχρεωτικά**.
- Στην κατάσταση «αποτελέσματα χρήσης» περιλαμβάνονται υποχρεωτικά τουλάχιστον τα στοιχεία του υποδείγματος του Ε.Γ.Λ.Σ.
- Όλα τα στοιχεία της κατάστασης απεικονίζονται σε δύο στήλες και εμφανίζουν τις αξίες των οικείων λογαριασμών τόσο της κλειόμενης όσο και της προηγούμενης χρήσης.

5.3.2. Η δομή και το περιεχόμενο της κατάστασης του

λογαριασμού αποτελέσματα χρήσης

Η κατάταξη των κονδυλίων του λογαριασμού αποτελέσματα χρήσης, τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη έχει καθιερωθεί να γίνεται είτε σε **οριζόντια μορφή**, είτε σε **κάθετη**. Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ. εφαρμόζεται υποχρεωτικά η κάθετη μορφή.

Ενώ με την οριζόντια μορφή, σε σχήμα λογαριασμού, τα έξοδα εμφανίζονται στο αριστερό σκέλος και τα έσοδα στο δεξιό, με την κάθετη μορφή τα έσοδα και τα έξοδα ομαδοποιούνται σε κατηγορίες προσθαφαιρούμενα.

Για τη δομή και το περιεχόμενο της κατάστασης του λογαριασμού αποτελέσματα χρήσης το Ε.Γ.Λ.Σ. ορίζει: Είναι υποχρεωτική η αναγραφή του κύκλου εργασιών, ο οποίος ορίζεται ως «το καθαρό ύψος», των εσόδων που πραγματοποιούνται από την πώληση εμπορευμάτων ή προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών, μέσα στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας της εταιρίας, από τα οποία έχουν αφαιρεθεί οι εκπτώσεις πωλήσεων και οι υπέρ του Δημοσίου και τρίτων εισπραττόμενοι φόροι. Δηλαδή, στην έννοια της συνήθους δραστηριότητας περιλαμβάνονται όχι μόνο οι πωλήσεις των εμπορευμάτων και των προϊόντων ή υπηρεσιών αλλά και παρεπόμενα των πωλήσεων αυτών έσοδα, όπως έσοδα από πωλήσεις υποπροϊόντων, άχρηστου υλικού, αναλώσιμων κ.λ.π.

Κόστος πωλήσεων είναι το κόστος κτήσης ή παραγωγής των αγαθών που αγοράστηκαν ή παράχθηκαν και στη συνέχεια πουλήθηκαν μέσα στη χρήση.

Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης είναι τα λεγόμενα παρεπόμενα έσοδα που πραγματοποιεί η επιχείρηση, **όχι από τη συνήθη** δραστηριότητά της, όπως έσοδα από ενοίκια, έσοδα από χορηγήσεις, από χρησιμοποιημένες προβλέψεις κ.λ.π., δηλαδή τα έσοδα που συγκεντρώνονται στους λογαριασμούς του Γ.Λ.Σ. 74, 75 και 78.05.

Έξοδα εκμετάλλευσης είναι τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, ερευνών αναπτύξεως, διαθέσεως. Τα έξοδα αυτά, όταν δε λειτουργεί το σύστημα της Αναλυτικής Λογιστικής, προέρχονται από τον επιμερισμό των εξόδων κατ'είδος στις επιμέρους λειτουργίες. Ο επιμερισμός αυτός γίνεται εξωλογιστικά.

Επίσης στην κατάσταση λογαριασμού αποτελέσματα χρήσης περιλαμβάνονται και τα **έσοδα συμμετοχών και χρεογράφων (λογ. 76.00, 76.01)**, τα **κέρδη από πωλήσεις συμμετοχών και χρεογράφων (λογ.76.04)**, **έξοδα και ζημίες συμμετοχών και χρεογράφων (λογ.64.10,64.12)**, **πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα (λογ.76.02 ως 76.98)**, **πλην (λογ.76.04)**, **χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα (λογ.65)**.

Το αποτέλεσμα που προκύπτει απ'την παραπάνω προσθαφαίρεση των ποσών των λογαριασμών, συνιστά το **Ολικό (κέρδος ή ζημία) αποτέλεσμα εκμετάλλευσης**.

Στη συνέχεια στην κατάσταση του λογαριασμού αποτελέσματα χρήσης αναγράφονται τα **έκτακτα αποτελέσματα (και ανόργανα)** με πρώτα τα έσοδα και μετά τα έξοδα (λογαριασμοί 81, 82, 83, 84).

Στο αποτέλεσμα που θα προκύψει απ'τον συνυπολογισμό και των παραπάνω εκτάκτων αποτελεσμάτων θα **αφαιρεθούν** και οι τυχόν πρόσθετες ή επιταχυνόμενες **αποσβέσεις παγίων, που δεν ενσωματώθηκαν στο λειτουργικό κόστος**.

Το τελικό αποτέλεσμα και εφόσον είναι κέρδος συνιστά τα **καθαρά κέρδη χρήσης προ φόρων ή ζημίες χρήσης προ φόρων, σε περίπτωση ζημίας**.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ (Α/86)
31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ... (1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ...)

		Ποσό Κλειόμενης χρήσεως			Ποσό Προηγούμενης χρήσεως		
70.71.72 και 73	I. Αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως						
(70 έως και 73) 86.000.000	Κόστος εργασιών (πωλήσεις)			XXX			XXX
86.000.000 (80.01)	Μείον Κόστος πωλήσεων			<u>XXX</u>			<u>XXX</u>
86.00.01 (74.75 και 78.05)	Μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως			XXX			XXX
	Πλέον Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως			<u>XX</u>			<u>XX</u>
	Σύνολο			<u>XXX</u>			<u>XXX</u>
86.00.02 (82.01)	ΜΕΙΟΝ: 1. Έξοδα διοικητικής λειτουργίας			XXX			XXX
86.03 (82.02)	2. Έξοδα λειτουργίας ερευνηών - αναπτύξεως			XXX			XXX
86.00.04 (82.03)	3. Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως			<u>XXX</u>			<u>XXX</u>
	Μερικά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως			XX			XX
	ΠΑΘΕΟΝ (ή μείον)						
86.01.00 (76.00)	1. Έσοδα συμμετοχών			XX			XX
86.01.01 (76.01)	2. Έσοδα χρεογράφων			XX			XX
86.01.01 (76.04)	3. Κέρδη πωλήσεως συμμετοχών και χρεογράφων			XX			XX
86.01.03 (76.02 έως 76.98, πλην 76.04)	4. Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα			<u>XX</u>			<u>XX</u>
	Μείον:			<u>XX</u>			<u>XX</u>
86.0.107 (64.11)	1. Διαφορές αποτιμήσεως συμμετοχών και χρεογράφων	XX			XX		
86.01.08 (64.10 και 64.12)	2. Έξοδα και ζημιές συμμετοχών και χρεογράφων	XX			XX		
86.01.09 (65)	3. Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>
86.00+86.01 (λογ. 80)	Ολικό αποτέλεσμα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως			XX			XX
	II. ΠΑΘΕΟΝ (ή μείον): Έκτακτα αποτελέσματα						
86.02.00 (81.01)	1. Έκτακτα και ανόργανα έσοδα			XX			XX
86.02.01 (81.03)	2. Έκτακτα Κέρδη			XX			XX
86.02.02 (82.01)	3. Έσοδα προηγούμενων χρήσεων			XX			XX
86.02.03(84)	4. Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων			<u>XX</u>			<u>XX</u>
	Μείον:			<u>XX</u>			<u>XX</u>
86.02.07 (81.00)	1. Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	XX			XX		
86.02.08 (81.02)	2. Έκτακτες ζημιές	XX			XX		
86.02.09 (82.00)	3. Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>	<u>XX</u>
	Οργανικά και έκτακτα αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές)			XX			XX
	ΜΕΙΟΝ:						
86+85	Σύνολο αποσβέσεων πάγων στοιχείων			XX			XX
86	Μείον: Οι από αυτές ενκαταμημένες στο λειτουργικό κόστος			<u>XX</u>			<u>XX</u>
86.99	ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (κέρδη ή Ζημιές) ΧΡΗΣΕΩΣ προ φόρων			<u>XX</u>			<u>XX</u>

5.4. Ο Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων

5.4.1. Γενικά

- Ο πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων καταρτίζεται υποχρεωτικά στην περίπτωση που γίνεται διάθεση αυτών.
- Καταχωρείται στο Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών και **δημοσιεύεται υποχρεωτικά**.
- Καταρτίζεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του Ε.Γ.Λ.Σ. και τα στοιχεία αυτού απεικονίζονται σε δύο στήλες που αφορούν στα ποσά της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσης.
- Στον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων, ο οποίος καταχωρείται στο Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών στα στοιχεία των λογαριασμών προτάσσεται και ο κωδικός αριθμός που προβλέπεται απ' το σχέδιο λογαριασμών του Ε.Γ.Λ.Σ.

5.4.2. Δομή και περιεχόμενο του Πίνακα Διάθεσης

Αποτελεσμάτων

Ο πίνακας διάθεσης αποτελεσμάτων καταρτίζεται σε κάθετη μορφή και διακρίνεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος προσδιορίζεται το συνολικό προς διανομή αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημία).

Δηλαδή, στο αποτέλεσμα της κλειόμενης χρήσης προσθέτονται τυχόν κέρδη προς διανομή από προηγούμενες χρήσεις ή τυχόν αποθεματικά, των οποίων η διανομή αποφασίστηκε από τη Γ.Σ. της οικονομικής μονάδας, και ταυτόχρονα αφαιρούνται τυχόν ζημιές προηγούμενων χρήσεων.

Στο αποτέλεσμα που προκύπτει, απ' τον προηγούμενο συμψηφισμό, αφαιρείται ο φόρος εισοδήματος και τυχόν λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι και προκύπτει το τελικό ποσό κερδών προς διανομή. Αν το τελικό ποσό είναι ζημία δε συντάσσεται ο πίνακας αποτελεσμάτων διάθεσης, όπως προείπαμε.

Στο δεύτερο μέρος του Πίνακα Διάθεσης Αποτελεσμάτων, ακολουθεί η αναγραφή του τρόπου διάθεσης των κερδών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ (Α/88)

		Ποσό Κλειόμενης Χρήσεως	Ποσό Προηγούμενης Χρήσεως
88.00 ή 88.01 (86.99)	Καθαρά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως	XXX	XXX
88.02.04(42.00.-02)	(+) ή (-) : Υπόλοιπο αποτελεσμάτων (κερδών ή ζημιών) προηγούμενων χρήσεων	XXX	XXX
88.06(42.04)	(+) ή (-) : Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων	XXX	XXX
88.07 (Υπολ/σμοί 41)	(+) Αποθεματικά προς διάθεση	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>
	Σύνολο	XXX	XXX
88.08	ΜΕΙΟΝ: 1. Φόρος εισοδήματος και εισφορά ΟΓΑ	XXX	XXX
	2. Λοιπά μη ενσωματωμένοι στο λει- τουργικό κόστος φόροι	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>
88.29	Κέρδη προς διάθεση	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>
	ή		
88.98	Ζημιές εις νέο	<u>(-XXX)</u>	<u>(-XXX)</u>
	Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής:		
41.02	1. Τακτικό αποθεματικό	XXX	XXX
53.01	2. Πρώτο μέρισμα	XXX	XXX
53.01	3. Πρόσθετο μέρισμα	XXX	XXX
41.03	4. Αποθεματικά καταστατικού (αναφέρονται αι σχετικές διατάξεις)	XXX	XXX
41.04 - 05	5. Ειδικά και έκτακτα αποθεματικά (αναφέρεται ο σκοπός)	XXX	XXX
41.08	6. Αφορολόγητα αποθεματικά (αναφέρονται αι σχετικές διατάξεις)	XXX	XXX
53.08	7. Αμοιβές από ποσοστά μελών διοικητικού συμβουλίου	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>
42.00	8. Υπόλοιπο κερδών εις νέο	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>

5.5. Ο Λογαριασμός 80. ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Ο λογαριασμός της Γενικής Εκμετάλλευσης χρησιμοποιείται μόνο μια φορά και μάλιστα στο τέλος της χρήσης.

Από το λογαριασμό αυτό συντάσσεται η κατάσταση λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης, η οποία καταχωρείται υποχρεωτικά στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών της επιχείρησης.

Στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών η σύνταξη της κατάστασης του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης ακολουθεί χρονικά τον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Η κατάσταση του λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης αν και είναι υποχρεωτική στη σύνταξή της δε δημοσιεύεται υποχρεωτικά.

Η κατάσταση αυτή που αναλύει στην ουσία το λογαριασμό 80, περιλαμβάνει όλα τα οργανικά έξοδα και έσοδα, όπως και όλα τα στοιχεία της ομάδας 2 (Αποθέματα).

Ο λογαριασμός 80 αναλύεται στους υπολογαριασμούς **80.00 Λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης, 80.01 Μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως, 80.02 Έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων, 80.03 Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων**. Οι παραπάνω λογαριασμοί μπορούν να αναλυθούν σε τριτοβάθμιους κατά κλάδο ή προϊόν, όταν η επιχείρηση επιθυμεί να γνωρίζει το αποτέλεσμα κατά κλάδο ή προϊόν.

5.5.1.Ο λογαριασμός 80.00 Λογαριασμός Γενικής Εκμετάλλευσης

Ο λογαριασμός 80.00 είναι σημαντικότερος λογαριασμός, διότι μέσα από αυτόν εξασφαλίζονται αξιόπιστες πληροφορίες για το συνολικό, οργανικό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης, εξαιτίας του αναλυτικού τρόπου εμφάνισής του, αλλά και διότι το αποτέλεσμα αυτό προέρχεται απ'τη συσχέτιση των οργανικών, των τακτικών εσόδων και εξόδων (και το κόστος των πωληθέντων θεωρείται έξοδο), τα οποία προέκυψαν απ'τις κύριες, δευτερεύουσες και τυχόν παρεπόμενες δραστηριότητες της επιχείρησης.

Ειδικότερα ο λογαριασμός 80.00 Λογαριασμός γενικής εκμετάλλευσης κινείται ως εξής:

Χρεώνεται:

- Με την αξία των αρχικών αποθεμάτων, δηλαδή η αξία των αποθεμάτων, που υπήρχαν στην αρχή της κλειόμενης χρήσης και που απεικονίζονται στους λογαριασμούς 20 ως 28 με πίστωση αυτών, οι οποίοι έτσι εξισώνονται και κλείνουν.
- Με την αξία των αγορών χρήσης των αποθεμάτων, αφού έχουν αφαιρεθεί από αυτή (την αξία) τυχόν εκπτώσεις ή επιστροφές αποθεμάτων, με πίστωση των οικείων υπολογαριασμών των αγορών χρήσης των λογαριασμών 20-22 και 24-28, οι οποίοι έτσι εξισώνονται και κλείνουν.
- Με την αξία των δουλευμένων οργανικών εξόδων κατ'είδος της ομάδας 6, με αντίστοιχη πίστωση αυτών, οι οποίοι επίσης εξισώνονται και κλείνουν.

Δε θα μεταφερθεί στο λογαριασμό 80.00 από την ομάδα 6 και συγκεκριμένα απ'το λογαριασμό 63 ΦΟΡΟΙ - ΤΕΛΗ, τυχόν φόρος που καταβλήθηκε, όπως φόρος Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας, ο οποίος δε συνιστά έξοδο και επομένως δεν ενσωματώνεται στο λειτουργικό κόστος. Ο συγκεκριμένος λογαριασμός του 63 θα κλείσει μεταφερόμενος στον 88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ, όπως ακριβώς και ο φόρος φορολογητέων κερδών.

- Με το τυχόν πιστωτικό του υπόλοιπο, το οποίο συνιστά κέρδος εκμετάλλευσης και έτσι κλείνει ο λογαριασμός 80.00 μεταφερόμενος στην πίστωση του λογαριασμού **80.01 Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως**, όπως θα δούμε πιο κάτω.

Πιστώνεται:

- Με την αξία των δουλευμένων οργανικών εσόδων κατ'είδος της ομάδας 7 (λογαριασμοί 70-78) με αντίστοιχη χρέωση αυτών, οι οποίοι έτσι εξισώνονται και κλείνουν.
- Με την αξία των τελικών αποθεμάτων, δηλαδή των αποθεμάτων που προσδιορίζονται στο τέλος της κλειόμενης χρήσης με την φυσική απογραφή αυτών με ισόποση χρέωση των λογαριασμών των αποθεμάτων 20-28, οι οποίοι έτσι «ανοίγουν» ξανά και των οποίων η τελική αξία συνιστά ταυτόχρονα και την αρχική αξία των αποθεμάτων της νέας (επόμενης) χρήσης.
- Με το τυχόν χρεωστικό υπόλοιπό του, το οποίο πλέον συνιστά ζημία εκμετάλλευσης και έτσι κλείνει ο λογαριασμός 80.00 μεταφερόμενος στη χρέωση του λογαριασμού **80.01 Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως**.

5.5.2. Ο λογαριασμός 80.01 Μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) εκμεταλλεύσεως

Ο λογαριασμός 80.01 εμφανίζει τα μικτά αποτελέσματα της εκμετάλλευσης (Μικτό κέρδος ή Μικτές ζημιές) και πώς προκύπτει μεν λογιστικά θα το πούμε αμέσως πιο κάτω, αλλά για να γίνει αντιληπτό το σκεπτικό αυτών των εγγραφών στον καθένα, να θυμίσουμε, γενικά, πώς προσδιορίζεται κάθε φορά το αποτέλεσμα (έστω κέρδος) εκμετάλλευσης σε μια επιχείρηση.

Καθαρό κέρδος εκμετάλλευσης = (Πωλήσεις-Κόστος πωλήσεων) - Έξοδα
Εκμετάλλευσης + Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης και χρηματοοικονομικά έσοδα (σχ.1)

Η διαφορά **Πωλήσεις - Κόστος πωλήσεων** συνιστά το **μικτό κέρδος** (Μ.Κ.). Έτσι η (σχ.1) γίνεται:

Καθαρό κέρδος εκμετάλλευσης = Μ.Κ. - Έξοδα εκμετάλλευσης + Άλλα έσοδα
εκμετάλλευσης και χρηματοοικονομικά έσοδα (σχ.2) από τη (σχ.2) έχουμε
Μ.Κ. = Καθαρό κέρδος εκμετάλλευσης + Έξοδα εκμετάλλευσης - Άλλα έσοδα
Εκμετάλλευσης και χρηματοοικονομικά έσοδα (σχ.3).

Η (σχ.3) μας λέει ότι: Για να προσδιοριστεί το Μ.Κ. αρκεί να προσθέσουμε στο καθαρό κέρδος τα έξοδα εκμετάλλευσης και να αφαιρέσουμε απ'αυτό τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης και τα χρηματοοικονομικά έσοδα.

Το καθαρό κέρδος εκμετάλλευσης το έχουμε ήδη προσδιορίσει με το λογαριασμό **80.00 Λογαριασμός γενικής εκμετάλλευσης** και είπαμε ότι, είναι το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού.

Ποια είναι όμως τα έξοδα εκμετάλλευσης και τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης και τα χρηματοοικονομικά έσοδα;

5.5.3. Ο λογαριασμός 80.02 Έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων

Ο λογαριασμός 80.02 είναι τα έξοδα εκμεταλλεύσεως, που λέγαμε πιο πάνω, και όπως είδαμε στη (σχ.2) αφαιρούνται από το μικτό κέρδος, για να προσδιοριστεί το καθαρό

κέρδος. Δηλαδή το μικτό κέρδος είναι αριθμητική τιμή ανεξάρτητη από τα έξοδα εκμετάλλευσης ή αλλιώς τα έξοδα εκμετάλλευσης **δεν προσδιορίζουν** το μικτό κέρδος και γι'αυτό καλούνται έξοδα μη προσδιοριστικά του μικτού κέρδους και επειδή μπορεί αντί κέρδους να έχουμε ζημία καλούνται γενικότερα **έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων**.

Ποια είναι αυτά; Είναι τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, της λειτουργίας Ερευνών - Ανάπτυξης, της λειτουργίας της Διάθεσης, της χρηματοοικονομικής λειτουργίας, τα έξοδα και οι ζημιές πώλησης από τις συμμετοχές και τα χρεόγραφα, που μπορεί να έχει μια επιχείρηση στο ενεργητικό της.

Από πού προκύπτουν αυτά τα έξοδα; Αυτά τα έξοδα προκύπτουν απ'τα κατ'είδος έξοδα της ομάδας 6, τα οποία μεταφέρθηκαν (και έκλεισαν) στο λογαριασμό **80.00 Λογαριασμός γενικής εκμετάλλευσης**, για να προσδιοριστεί το ολικό, καθαρό, αποτέλεσμα εκμετάλλευσης. Τώρα προκειμένου να προσδιοριστεί λογιστικά το μικτό κέρδος **ανοίγουν ξανά** οι λογαριασμοί των εξόδων αλλά κατά προορισμό, κατά λειτουργία. Αν μεν τηρείται ταυτόχρονα με τη Γενική Λογιστική και Αναλυτική Λογιστική, τότε τα έξοδα κατά λειτουργία τα παίρνουμε έτοιμα απ'την Αναλυτική Λογιστική και συγκεκριμένα απ'τους λογαριασμούς 92.01, 92.02, 92.03, 93.04 και ενδεχομένως απ'το λογαριασμό **92.00 Έξοδα λειτουργίας παραγωγής μη κοστολογημένα**.

Ενδέχεται πάλι στη Γενική Λογιστική, με τις τεράστιες δυνατότητες των Η/Υ οι λογαριασμοί των εξόδων να τηρούνται στην τριτοβάθμια ανάλυσή τους κατ'είδος και σε τεταρτοβάθμια ανάλυση κατά προορισμό. Τέλος, αν ούτε και αυτό συμβαίνει τότε τα κατ'είδος έξοδα, που αφορούν στις υπόλοιπες λειτουργίες, εκτός της λειτουργίας παραγωγής (διότι τα έξοδα λειτουργίας της παραγωγής είναι προσδιοριστικά του μικτού κέρδους καθότι βαρύνουν το κόστος πωλήσεων), μερίζονται εξωλογιστικά, κατά λειτουργία. Συντάσσεται δηλαδή Φύλλο Μερισμού των Δαπανών και με βάση αυτό γίνονται οι εγγραφές λογισμού των εξόδων κατά λειτουργία, όπως απαιτεί η νομοθεσία.

Παραστατικά ο λογαριασμός 80.02 έχει την ακόλουθη μορφή:

80.02 Έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων

Χρεώνεται, με πίστωση του 80.01, για τη μεταφορά εδώ (από τον 80.01) των εξής:	Πιστώνεται
- Έξοδα λειτουργίας παραγωγής μη κοστολογηθέντα (κόστος υποαπασχόλησεως-αδράνειας) = προκύπτουν από τον 92.00	με τη
- Έξοδα διοικητικής λειτουργίας = προκύπτουν από τον 92.01	μεταφορά
- Έξοδα λειτουργίας ερευνών και αναπτύξεως = προκύπτουν από τον 92.02	του υπολοί-
- Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως = προκύπτουν από τον 92.03	που του
- Έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας (χρεωστ.τόκοι και συναφή έξοδα) = προκύπτουν από τον 65 και 92.04	στη χρέωση
- Έξοδα συμμετοχών και χρεογράφων = προκύπτουν από τον 64.10	του 86
- Διαφορές (ζημιές) από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων = προκύπτουν από τον 64.12	
- Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμμετοχών και χρεογράφων = προκύπτουν από τον 68.01	

Ο Λογαριασμός 80.02 αναλύεται στους ακόλουθους υπολογαριασμούς:

1. 80.02.00 Έξοδα διοικητικής λειτουργίας
2. 80.02.01 Έξοδα λειτουργίας ερευνών ανάπτυξης
3. 80.02.02 Έξοδα λειτουργίας διάθεσης
4. 80.02.03 Έξοδα λειτουργίας παραγωγής μη κοστολογηθέντα (κόστος υποαπασχόλησης-αδράνεια)
5. 80.02.04 Προβλέψεις υποτιμήσεως συμμετοχών και χρεογράφων
6. 80.02.05 Έξοδα και ζημιές συμμετοχών και χρεογράφων
7. 80.02.06 Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα

5.5.4.Ο λογαριασμός 80.03 Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων

Στο λογαριασμό αυτό καταχωρίζονται τα **άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως**, που λέγαμε προηγουμένως, καθώς και τα χρηματοοικονομικά έσοδα ή έσοδα κεφαλαίων, για τα οποία είναι φανερό ότι, δεν προσδιορίζουν τα μικτά αποτελέσματα. Τα άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως είναι τα έσοδα των λογαριασμών 74, 75 και 78.05.

Παραστατικά ο λογαριασμός 80.03 έχει την ακόλουθη μορφή:

80.03 Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων

Χρεώνεται με τη μεταφορά του υπολοίπου του στην πίστωση του 86	Πιστώνεται , με χρέωση του 80.01, για τη μεταφορά εδώ (από τον 80.01) των εξής:	
	- Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	= προκύπτουν από τους 74.75 και (78.05)
	- Έσοδα συμμετοχών	= προκύπτουν από τον 76.00
	- Έσοδα χρεογράφων	= προκύπτουν από τον 76.01
	- Διαφορές (κέρδη) από πώληση συμμετοχών και χρεογράφων	= προκύπτουν από τον 76.04
- Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	= προκύπτουν από τους 76.02 έως 76.98 (πλην του 76.04)	

Ο λογαριασμός 80.03 αναλύεται στους ακόλουθους υπολογαριασμούς:

1. **80.03.00 Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης**
2. **80.03.01 Έσοδα συμμετοχών**
3. **80.03.02 Έσοδα χρεογράφων**
4. **80.03.03 Κέρδη πωλήσεως συμμετοχών και χρεογράφων**
5. **80.03.04 Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα**

5.6. Ο Λογαριασμός 86. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Ο λογαριασμός 86 λειτουργεί μια φορά στο τέλος της χρήσεως και χρησιμεύει για τον προσδιορισμό των συνολικών καθαρών αποτελεσμάτων της χρήσης.

Το καθαρό αποτέλεσμα προκύπτει από τη μεταφορά των παρακάτω λογαριασμών στο λογαριασμό 86:

1. Από τα μικτά αποτελέσματα (κέρδη ή ζημίες) (λογ/σμός 80.01).
2. Από τα έξοδα των διοικητικών λειτουργιών, των λειτουργιών ερευνών ανάπτυξης, των λειτουργιών διάθεσης, από τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα (λογ/σμός 80.02).
3. Από τα έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα (έσοδα-έξοδα) (λογ/σμοί 81.00, 81.01).
4. Από τα έσοδα και έξοδα ή ζημίες προηγούμενων χρήσεων που πραγματοποιήθηκαν στη χρήση (λογ/σμοί 82.00, 82.01).
5. Από τις προβλέψεις για ζημίες και έξοδα εξαιρετικού χαρακτήρα (λογ/σμός 83.12).
6. Από τις μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος αποσβέσεις παγίων στοιχείων (πρόσθετες ή επιταχυνόμενες) (λογ/σμοί 85.00-85.05).

Ο λογαριασμός 86 λειτουργεί όπως φαίνεται παραστατικά στο παρακάτω διάγραμμα:

86 Αποτελέσματα χρήσεως

Χρεώνεται	Πιστώνεται
80.01 Μικτές ζημιές εκμεταλλεύσεως	80.01 Μικτά κέρδη εκμεταλλεύσεως
80.02 Έξοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων	80.03 Έσοδα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων
80.02.00 Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	80.03.00 Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως
80.02.01 Έξοδα λειτουργίας ερευνών-αναπτύξεως	80.03.01 Έσοδα συμμετοχών
80.02.02 Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	80.03.02 Έσοδα χρεογράφων
80.02.03 Έξοδα λειτουργίας παραγωγής μη κοστολογηθέντα (κόστος, υποαπασχόλησης-αδράνεια)	80.03.03 Κέρδη πωλήσεως συμμετοχών και χρεογράφων
80.02.04 Προβλέψεις υποτιμήσεως συμμετοχών και χρεογράφων	80.03.04 Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα
80.02.05 Έξοδα και ζημιές συμμετοχών και χρεογράφων	81.01 Έκτακτα και ανόργανα έσοδα
80.02.06 Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	81.03 Έκτακτα κέρδη
81.00 Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	82.01 Έσοδα προηγούμενων χρήσεων
81.02 Έκτακτες ζημιές	84 Έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων
82.00 Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	88.01 Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως (σε περίπτωση ζημίας)
83 Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους (σε περίπτωση ζημίας)	
85 Αποσβέσεις πάγιων μη ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος	
88.00 Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως (σε περίπτωση κέρδους)	

Το υπόλοιπο του λογαριασμού 86 αποτελέσματα χρήσης μεταφέρεται μέσα από τον λογαριασμό **86.99 Καθαρά αποτελέσματα χρήσεως (προ φόρων)** στο λογαριασμό 88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ και στον υπολογαριασμό αυτού **88.00 Καθαρά κέρδη ή 88.01 Ζημιές χρήσεως**, αν πρόκειται για κέρδη ή ζημιές χρήσης αντίστοιχα.

5.7. Παράδειγμα Προσδιορισμού των αποτελεσμάτων (καθαρού απ/τος Εκμ/σεως, Μικτού απ/τος και Αποτελέσματος Χρήσεως)

Στην βιομηχανική επιχείρηση του Γ. Χρήστου στις 31/12/04 και μετά τις εγγραφές τακτοποιήσεως οι λογαριασμοί οι σχετικοί με τα αποτελέσματα ήταν σε ευρώ:

21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή 40,00, 24 Πρώτες και βοηθητικές ύλες - Υλικά συσκευασίας 500,00, 25 Αναλώσιμα υλικά 5,00, 60 Αμοιβές και έξοδα προσωπικού 90,00, 62 Παροχές τρίτων 15,00, 64 Διάφορα έξοδα 3,00, 65 Τόκοι και συναφή έξοδα 3,00, 66 Αποσβέσεις πάγιων ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος 2,00, 71 Πωλήσεις προϊόντων 800,00, 76 Έσοδα κεφαλαίων 10,00, 81 (81.00) Έκτακτα και ανόργανα έξοδα 6,00, 81 (81.03) Έκτακτα κέρδη 4,00 και 82 (82.00) Έξοδα προηγούμενων χρήσεων 2,00.

Η απογραφή τέλους χρήσεως έδειξε ότι η αξία των αποθεμάτων που έμειναν είναι: Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή 30,00, Πρώτες και βοηθητικές ύλες-Υλικά συσκευασίας 70,00 και Αναλώσιμα υλικά 2,00.

Ζητούνται σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. οι εγγραφές προσδιορισμού των αποτελεσμάτων (καθαρού απ/τος Εκμ/σεως, Μικτού απ/τος και Αποτελέσματος Χρήσεως).

Το καθαρό αποτέλεσμα της εκμεταλλεύσεως βρίσκεται από τη σύγκριση των λογαριασμών των ομάδων 2 (αρχικά αποθέματα + αγορές) και 6 (οργανικά έξοδα κατ'είδος) με τις ομάδες 2 (τελικά αποθέματα) και 7 (οργανικά έσοδα κατ'είδος).

Οι λογιστικές εγγραφές θα είναι οι εξής:

80 ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	658,00
80.00 Λογ/σμός Γεν. Εκμεταλλεύσεως	
21 ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΗΜΙΤΕΛΗ	40,00
24 ΠΡΩΤΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘ. ΥΛΕΣ-ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	500,00
25 ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ	5,00
60 ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	90,00
62 ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	15,00
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	3,00
65 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	3,00
66 ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΣ. ΣΤΟ Λ.Κ.	2,00
Μεταφορά λογαριασμών	
21 ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΗΜΙΤΕΛΗ (Τελικά αποθέματα)	30,00
24 ΠΡΩΤΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘ. ΥΛΕΣ-ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ (τελ.αποθ.)	70,00
25 ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΥΛΙΚΑ (τελ. αποθ.)	2,00
71 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ-ΕΤΟΙΜΩΝ ΚΑΙ ΗΜΙΤΕΛΩΝ	800,00
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	10,00
80 ΓΕΝ.ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	912,00
80.00 Λογαριασμός Γενικής Εκμεταλλεύσεως	
Μεταφορά λογαριασμών	

Μετά τις παραπάνω εγγραφές οι λογαριασμοί που θα έχουν υπόλοιπα είναι ο λογαριασμός 80.00 Λ/σμός Γενικής Εκμετ/σεως με πιστωτικό υπόλοιπο 254,00 που είναι το καθαρό κέρδος από την εκμετάλλευση της επιχείρησης (οργανικό αποτέλεσμα), οι λογαριασμοί των αποθεμάτων με τις αξίες της τελικής απογραφής και οι λογαριασμοί 81 και 82 (οι λογ/σμοί 81 μέχρι και 85 μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα χρήσεως).

Στη συνέχεια πρέπει να εμφανιστούν τα αποτελέσματα κατά προορισμό, για το λόγο αυτό συντάσσουμε το φύλλο μερισμού των έμμεσων εξόδων, που είναι το εξής:

Κ.Α.	Λογαριασμός	Συνολικά ποσά	Έξοδα λειτ. παραγωγής	Έξοδα λειτ. διοίκησης	Έξοδα λειτ. διάθεσης	Έξοδα χρ/σεως λειτουργ.
60	Αμοιβές και Εξ. Πρ/κού	90,00	65,00	10,00	15,00	-
62	Παροχές τρίτων	15,00	9,00	3,00	3,00	-
64	Διάφορα έξοδα	3,00	1,50	0,50	1,00	-
65	Τόκοι και συν. έξοδα	3,00	-	-	-	3,00
66	Αποσβέσεις παγίων ενσ. στο Λ.Κ.	2,00	1,00	0,30	0,70	-
	Σύνολα	113,00	76,50	13,80	19,70	3,00

Μετά από αυτό γίνεται ο προσδιορισμός του Μικτού Αποτελέσματος που όπως γνωρίζουμε είναι η διαφορά μεταξύ τιμής πώλησης και κόστος κτήσεως των πωλημένων αγαθών (αποθεμάτων ή υπηρεσιών). Έχουμε δηλαδή:

Πωλήσεις - Κόστος Πωλήσεων (Αρχικά Αποθέματα + Αγορές + Έξοδα Λειτουργίας Παραγωγής – Τελικά Αποθέματα) = Μικτά Αποτελέσματα. Δηλαδή: $800,00 - (40,00 + 500,00 + 5,00 + 76,50 - 30,00 - 70,00 - 2,00) = 280,50$ Μικτά Κέρδη.

Επειδή όμως θέλουμε να δείξουμε τα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων έξοδα κατά λειτουργία και τα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων έσοδα με λογιστικές εγγραφές το Μικτό Αποτέλεσμα θα το προσδιορίσουμε από τη σχέση:

Καθαρά Απ/τα Εκμετ/σεως + Μη Προσδιοριστικά των Μικτών Αποτελεσμάτων Έξοδα (Έξοδα των λειτουργιών Διοικήσεως, Διαθέσεως, Χρηματοοικονομικής) – Μη προσδιοριστικά των Μικτών Αποτελεσμάτων Έσοδα (Πιστωτικοί Τόκοι και Συναφή Έσοδα) = Μικτά Αποτελέσματα.

Έχουμε:

$254,00 + (13,80 + 19,70 + 3,00) - 10,00 = 280,50$ Μ. Κέρδη.

80 ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	290,50	
80.00 Λογ/σμός Γεν. Εκμεταλλεύσεως (Καθαρά Κέρδη)	254,00	
80.02 Έξοδα μη προσδιοριστικά Μ. Α/των	<u>36,50</u>	
80.02.00 Έξοδα Λ. Διοίκησης	13,80	
80.02.02 Έξοδα Λ. Διάθεσης	19,70	
80.02.06 Χρεωστ. Τόκοι και συν. έξοδα	<u>3,00</u>	
80 ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ		290,50
80.01 Μικτά Αποτελέσματα		
Μεταφορά λογαριασμών		

80 ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	10,00	
80.01 Μικτά Αποτελέσματα		
80 ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ		10,00
80.03 Έσοδα μη προσδιοριστικά Μ. Α/των		
80.03.04 Πιστωτικοί τόκοι και συν. έσοδα		
Μεταφορά λογαριασμών		

Οι λογαριασμοί που μένουν ανοικτοί και από τους οποίους θα προσδιοριστεί το καθαρό κέρδος της χρήσεως είναι:

80.01 Μικτά Αποτελέσματα	80.02 Έξοδα μη προσδ. Μ. Αποτ/των
10,00	Εξ. Λ. Διοίκησης 13,80
290,50	Εξ. Λ. Διάθεσης 19,70
	Χρεωστ. Τόκοι
	συν. εξ. 3,00
80.03 Έσοδα μη προσδ. Μ. Απ/των	
	Πιστωτικοί Τόκοι και συναφή
	έσοδα 10,00
81.00 Έκτακτα και Ανόργ. Έξοδα	81.03 Έκτακτα κέρδη
6,00	4,00

82.00 Έξοδα προηγ. χρήσεων

2,00

Το καθαρό αποτέλεσμα χρήσεως (κέρδη ή ζημίες χρήσεως) βρίσκονται από το συσχετισμό των μικτών αποτελεσμάτων με τα μη προσδιοριστικά των μικτών αποτελεσμάτων έξοδα και έσοδα ως και των λογαριασμών της ομάδας 8 (λ 81 - 85).

Δηλαδή στο παράδειγμά μας έχουμε:

$280,50 + 10,00 + 4,00 - (13,80 + 19,70 + 3,00) - 6,00 - 2,00 = 250,00$ Κέρδη χρήσεως (Κέρδη προς διάθεση).

Οι εγγραφές είναι:

80 ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	290,50
80.01 Μικτά Αποτελέσματα Εκμ/σεως	280,50
80.03 Έσοδα μη προσδιοριστικά Μ. Απ/των	<u>10,00</u>
80.03.04 Πιστωτικοί Τόκοι συν. Έσοδα	
81 ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠ/ΤΑ	4,00
81.03 Έκτακτα Κέρδη	
86 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ	294,50
86.00 Αποτελέσματα Εκμ/σεως	280,50
86.00.00 Μ. Απ/τα (κέρδη) Εκμ/σεως	
86.01 Χρηματοοικονομικά απ/τα	10,00
86.01.03 Πιστωτικοί Τόκοι συν. Έσοδα	
86.02 Έκτακτα Ανόργανα Απ/τα	<u>4,00</u>
86.02.01 Έκτακτα Κέρδη	
Μεταφορά λογαριασμών	

86	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ		44,50
86.00	Απ/τα Εκμεταλλεύσεως		33,50
86.00.02	Έξοδα Διοικητικής Λειτουργ.	13,80	
86.00.04	Έξοδα Λειτουργ. Διαθέσ.	<u>19,70</u>	
86.01	Χρηματοοικονομικά απ/τα		3,00
86.01.09	Χρεωστικοί Τόκοι συν. Έξοδα		
86.02	Έκτακτα Ανόργανα Αποτελέσματα		<u>8,00</u>
86.02.07	Έκτακτα και Ανόργανα Έξοδα	6,00	
86.02.09	Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	<u>2,00</u>	
80	ΓΕΝ. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ		36,50
80.02	Έξοδα μη Προσδιοριστικά Μ. Απ/των		
80.02.00	Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	13,80	
80.02.02	Έξοδα Λειτουργ. Διαθέσεως	19,70	
80.02.06	Χρεωστικοί Τόκοι και συν. Έξοδα	<u>3,00</u>	
81	ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ		6,00
81.00	Έκτακτα και Ανόργανα Έξοδα		
82	ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΗΓ. ΧΡΗΣΕΩΝ		2,00
82.00	Έξοδα Προηγούμενων Χρήσεων Μεταφορά λογαριασμών		
86	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ		294,50
86.00	Απ/τα Εκμεταλλεύσεως	280,50	
86.00.00	Μικτά Αποτελέσματα (κέρδη) Εκμ/σεως		
86.01	Χρηματοοικονομικά Απ/τα	10,00	
86.01.03	Πιστωτικοί Τόκοι και συν. Έσοδα		
86.02	Έκτακτα και Ανόργανα Αποτελέσματα	<u>4,00</u>	
86.02.01	Έκτακτα κέρδη		
86	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ		294,50
86.00	Αποτελέσματα Εκμ/σεως		33,50
86.00.02	Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	13,80	
86.00.04	Έξοδα Λειτουργ. Διαθέσεως	<u>19,70</u>	
86.01	Χρηματοοικονομικά απ/τα		3,00
86.01.09	Χρεωστικοί Τόκοι συν. Έξοδα		
86.02	Έκτακτα Ανόργανα Αποτελέσματα		8,00
86.02.07	Έκτακτα και Ανόργανα Έξοδα	6,00	
86.02.09	Έξοδα Προηγούμενων Χρήσεων	<u>2,00</u>	
86.99	Καθαρά Απ/τα Χρήσεως		<u>250,00</u>
Για το κλείσιμο των λογαριασμών			
86	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ		250,00
86.99	Καθαρά Αποτελέσματα Χρήσεως		
88	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ		250,00
88.00	Καθαρά κέρδη χρήσεως		
Καθαρό κέρδος χρήσεως προ φόρων			

Αν το αποτέλεσμα ήταν ζημία θα χρεωνόταν ο λογαριασμός 88 Αποτελέσματα προς διάθεση με ειδικό του 88.01 Ζημίες Χρήσεως, με πίστωση του 86 Αποτελέσματα Χρήσεως, με ειδικό τον 86.99 Καθαρό αποτέλεσμα χρήσεως.

Με βάση τις πιο πάνω εγγραφές συντάσσουμε τους πίνακες της Γενικής Εκμεταλλεύσεως και των Αποτελεσμάτων Χρήσεως.

80 Γενική Εκμετάλλευση

21 Προϊόντα έτοιμα και ημιτελή		21.00 Τελ. Απόθεμα προϊόντων	30,00
21.00 Αρχ. Απόθεμα προϊόντων	40,00	ετοιμών & ημιτελών	
ετοιμών & ημιτελών		24.00 Τελ. Απόθεμα Πρώτων & βοηθ. υλών	70,00
24 Πρώτες και βοηθητικές ύλες-Υλικά συσκευασίας		Υλικών συσκευασίας	
24.00 Αρχ. Απόθεμα Πρώτων & βοηθ. υλών-Υλικών συσκευασίας	500,00	25.00 Τελ. Απόθεμα Αν/σιμων Υλικών	2,00
25 Αναλώσιμα Υλικά		71 Πωλήσεις προϊόντων	800,00
25.00 Αρχ. Απόθεμα Αναλώσιμων Υλικών	5,00	76 Έσοδα Κεφαλαίων	10,00
60 Αμοιβές & έξοδα προσ/κού	90,00		
62 Παροχές Τρίτων	15,00		
64 Διάφορα έξοδα	3,00		
65 Τόκοι και συναφή έξοδα	3,00		
66 Αποσβέσεις παγίων ενσωμ. στο λ. κόστος	2,00		
80.00 Καθαρά κέρδη Γεν. Εκμ/σεως	<u>254,00</u>		
	<u>912,00</u>		<u>912,00</u>

86 Αποτελέσματα Χρήσεως

80.02 Έξοδα μη προσδ. μικτών απ/των		80.01 Μικτά κέρδη εκμ/σεως	280,50
80.02.00 Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	13,80	80.03 Έσοδα μη προσδ. μικτ. απ/των	
80.02.02 Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως	19,70	80.03.04 Πιστωτικοί τόκοι και συν. έσοδα	10,00
80.02 Χρηματοοικονομικά απ/τα		81.03 Έκτακτα κέρδη	4,00
80.02.06 Χρεωστ. τόκοι και συν. έξοδα	3,00		
81.00 Έκτακτα και ανόργανα έξοδα	6,00		
82.00 Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	2,00		
88.00 Καθαρά κέρδη χρήσεως	<u>250,00</u>		
	<u>294,50</u>		<u>294,50</u>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕ ΤΟ ΚΛΑΣΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η επιχείρηση με την επωνυμία «ΑΦΟΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΣΙΑ Ε.Π.Ε., Αθήνα, Πανεπιστημίου 27 – Τηλ. 210 - 3562411, Ταχ. Θυρίδα 25, Α.Φ.Μ. 091213029, Τ.Κ. 29110 έχει ως αντικείμενο τη μεταπώληση υφασμάτων

Οι εταίροι που συμμετέχουν είναι:

1. Δημήτριος Γεωργίου με ποσοστό συμμετοχής 50%
2. Νικόλαος Γεωργίου με ποσοστό συμμετοχής 20%
3. Γεράσιμος Πέτρου με ποσοστό συμμετοχής 30%

Η απογραφή της επιχείρησης στις 31-12-2003 ήταν, όπως παρουσιάζεται παρακάτω:

α. Κτίρια-Εγκαταστάσεις Κτιρίων

1. Κατάστημα πρώτου ορόφου 150 τ.μ. στην οδό Ρόδου 28 – Αθήνα, αξίας 40.000 Euro. Οι μέχρι τώρα αποσβέσεις ανέρχονται στο ποσό των 10.000 Euro.

β. Μεταφορικά Μέσα

1. Ένα φορτηγό «ΤΟΥΥΟΤΑ» μοντέλο 1997, αριθμός κυκλοφορίας ΖΥΜ 1224, αριθμός πλαισίου 201039, αξίας 15.000 Euro. Οι μέχρι τώρα αποσβέσεις είναι 3.000 Euro.

γ. Έπιπλα με 8% αξίας 3000 Euro

Οι μέχρι τώρα αποσβέσεις των επίπλων είναι 450 Euro.

δ. Εμπορεύματα

1. 5 τόπια ύφασμα είδους «Α» αξίας 100 Euro έκαστο.
2. 10 τόπια ύφασμα είδους «Β» αξίας 200 Euro έκαστο.

ε. Πελάτες

1. Αφοι Αναγνωστάτου - Αθήνα, Ριζοσπαστών 36, Α.Φ.Μ. 020933127
900 Euro.

2. Αφοι Μίχου - Θεσσαλονίκη, Αγίου Ανδρέου 106 Α.Φ.Μ. 030139826
800 Euro.

στ. Επισφαλείς Πελάτες

1. Μ. Μέντης- Αθήνα, Κεφαλληνίας 38, Α.Φ.Μ. 096293189, 500 Euro.

ζ. Συναλλαγματικές για είσπραξη

1. Αποδ. Αφοι Αναγνωστάτου λήξης 20/2/04 αξίας 300 Euro.

η. Χρηματικά Διαθέσιμα

1. Μετρητά 12.000 Euro.

θ. Κεφάλαιο

1. Δημήτριος Γεωργίου - μερίδια Euro (25,00X 1000) = 25.000€
2. Νικόλαος Γεωργίου - μερίδια Euro (25,00X 400) = 10.000€
3. Γεράσιμος Πέτρου - μερίδια Euro (25,00X 600) = 15.000€
50.000€

ι. Προμηθευτές

1. Α. Αθανασίου - Αθήνα, Αγίου Γεωργίου 36, Α.Φ.Μ. 090263000
4500 Euro.

2. Γ. Παπαδόπουλος - Πάτρα Γούναρη 28, Α.Φ.Μ. 096186901
6500 Euro.

ια. Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη

1. Φόρος μισθωτών υπηρεσιών 250 Euro.

ιβ. Υποχρεώσεις από Ασφαλιστικούς Οργανισμούς

1. Ι.Κ.Α. – Τ.Ε.Α.Μ. 300 Euro.

Στη συνέχεια έγιναν τα πιο κάτω οικονομικά γεγονότα:

3/1: Αγοράσαμε 5 τόπια ύφασμα είδος «Α» με 120 Euro το καθένα και 2 τόπια ύφασμα είδος «Β» με 230 Euro το καθένα από τον Α. Αθανασίου, με πίστωση και με το υπ' αριθμ. 338 Δελτίο Αποστολής - Τιμολ. Πώλησης. Τα εμπορεύματα μεταφέρθηκαν στην επιχείρησή μας με το δικό μας μεταφορικό μέσο (υπολογίσατε Φ.Π.Α. 18%).

4/1: Πουλήσαμε τέσσερα τόπια ύφασμα είδος «Β» με 350 Euro το καθένα, στον πελάτη μας Αφοι Μίχου με μετρητά (Φ.Π.Α. 18%, Δελτίο Αποστολής - Τιμολόγιο Πώλησης Νο1, Γραμμάτιο Είσπραξης Νο 1).

5/1: Η επιχείρηση καταβάλει 100 Euro στον ντεκορατέρ Ευθυμίου για διακόσμηση της βιτρίνας, πλέον Φ.Π.Α. 18% (Τιμολ. Υπηρ. Νο 6).

6/1: Πληρώσαμε στο κανάλι «EXTRA» για διαφήμιση της επιχείρησής μας 300 Euro Φ.Π.Α. 18% (Τιμολ. Παρ. υπηρ. Νο 10).

17/1: Εξοφλούμε το φόρο Μισθωτών Υπηρεσιών του 6^{ου} διμήνου του περασμένου έτους. Το ποσό αυτό έπρεπε να είχε εξοφληθεί μέχρι της 15/1. Για την καθυστέρηση αυτή η επιχείρηση πλήρωσε πρόστιμο 5 Euro (προσωρινή δήλωση Φ.Μ.Υ.).

18/1: Ο πελάτης μας Αφοι Μίχου μας επέστρεψε ένα τόπι ύφασμα είδος «Β» επειδή είχε κάποιο ελάττωμα (Δελτίο Αποστολής Νο 17, Πιστωτικό Τιμολόγιο Νο 12) (350 Euro, Φ.Π.Α. 18%).

22/1: Αγόρασε 15 εισιτήρια για θεατρική παράσταση αξίας 200 Euro και τα χορήγησε στο προσωπικό της (ενταλ. πληρωμ. Νο 10).

27/1: Συντάσσεται η μισθοδοτική κατάσταση του μηνός Ιανουαρίου. Οι εργαζόμενοι της επιχείρησης είναι:

1. Α. Αδαμόπουλος, λογιστής, μηνιαίος ακαθάριστος μισθός 1000 Euro έγγαμος.
2. Α. Αλεξοπούλου, βοηθός λογιστή, ακαθάριστος μηνιαίος μισθός 500 Euro έγγαμη με ένα παιδί.

3. Σ. Σωτηρόπουλος, υπάλληλος γραφείου, ακαθάριστος μηνιαίος μισθός 800 Euro άγαμος.

30/1: Πληρώθηκαν οι εργαζόμενοι υπογράφοντας πάνω στη μισθοδοτική κατάσταση (Ένταλμα Πληρωμής Νο 15).

3/2: Η επιχείρηση πούλησε το φορτηγό «ΤΟΥΟΤΑ» στην αντιπροσωπεία της «ΤΟΥΟΤΑ» αντί 16.000 Euro πλέον Φ.Π.Α. 18% με μετρητά (Δελτίο Αποστολής - Τιμολ. Πώλησης Νο 8 - Γραμμάτιο Είσπραξης Νο11).

5/2: Αγοράσαμε 2 τόπια ύφασμα είδους Α΄ με 125 Euro το καθένα, και 3 τόπια ύφασμα είδους Β΄ με 235 Euro το καθένα από τον Γ. Παπαδόπουλο με πίστωση και με το υπ΄αριθμ. 400 Δελτίο Αποστολής - Τιμολ. Πώλησης. Τα εμπορεύματα μεταφέρθηκαν στην επιχείρησή μας με δικό μας μεταφορικό μέσο (υπολογίσατε Φ.Π.Α. 18%).

8/2: Εισπράξαμε από τους πελάτες μας Αφοι Αναγνωστάτου και Αφοι Μίχου 300 και 100 Euro αντίστοιχα (αποδ. είσπραξης Νο 1,2 - Γραμ. Είσπραξης Νο 10).

10/2: Πουλήσαμε τρία τόπια ύφασμα είδος «Α» με 220 Euro το καθένα, και τρία τόπια ύφασμα είδος «Β» με 370 Euro το καθένα στον πελάτη μας Αφοί Αναγνωστάτου με πίστωση (Φ.Π.Α. 18%, Δελτίο Αποστολής - Τιμολόγιο Πώλησης Νο 2).

20/2: Οι Αφοί Αναγνωστάτου εξόφλησαν την συναλλαγματική που τους είχαμε εκδώσει και έληγε στις 20/2 αξίας 300 Euro.

22/2: Πληρώσαμε το Ι.Κ.Α. – Τ.Ε.Α.Μ. των εργαζομένων μηνός Ιανουαρίου (ένταλμα πληρωμής Νο30).

23/2: Γίνεται η απόδοση - Εκκαθάριση Φ.Π.Α. μηνός Ιανουαρίου (ένταλμα πληρωμής Νο 19).

24/2: Η εταιρεία αποφάσισε να ενοικιάσει ένα γραφείο για τις ανάγκες του λογιστηρίου της επί της οδού Κεφαλληνίας 27. Το μισθωτήριο συμβόλαιο συντάχθηκε στις 22/2 με ενοίκιο

100 Euro που θα αρχίσει να μετράει από το Φεβρουάριο. Σήμερα καταβλήθηκαν 100 Euro για το ενοίκιο Φεβρουαρίου.(Ένταλμα πληρωμής Νο 10).

Στις 28/2/2004 έγινε απογραφή και διαπιστώθηκαν:

1. Υπολογίσαμε απόσβεση για τα κτίρια 10% και 15% για τα έπιπλα και τον λοιπό εξοπλισμό.
2. Να γίνει η εκκαθάριση του Φ.Π.Α.
3. Αφού μετρήσαμε τα εμπορεύματα διαπιστώσαμε ότι υπάρχουν τα εξής:

ΕΙΔΟΣ	ΤΕΜΑΧΙΑ	ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΤΙΜΗ	ΤΙΜΗ ΚΤΗΣΗΣ	ΜΕΝΟΝΤΑ
Ύφασμα είδους «Α»	9	140,00	112,50	1.012,50
Ύφασμα είδους «Β»	9	245,00	211,00	1.899,00

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

1. Η απογραφή της 31/12/03
2. Ο Ισολογισμός
3. Να καταχωρηθούν τα οικονομικά γεγονότα των (2) μηνών στα βιβλία της επιχείρησης με το κλασσικό (Ιταλικό) Λογιστικό σύστημα με βάση τις αρχές και τους κανόνες της Λογιστικής και με χρήση του Ε.Λ.Σ.
4. Να γίνει η τακτοποίηση των λογαριασμών βάση της απογραφής που έγινε στις 28-2-04.
5. Να γίνει η εξαγωγή του αποτελέσματος.
6. Το άνοιγμα και το κλείσιμο των βιβλίων.

Σημείωση:

- α) Όλα τα οργανικά και δουλεμένα έσοδα και έξοδα να βαρύνουν τα εμπορεύματα.
- β) Τα μη προσδιοριστικά έξοδα είναι 100 Euro το ενοίκιο γραφείου.
- γ) Έχει οριστεί διαχειριστής ο Α΄ εταίρος.
- δ) Αν προκύψει κέρδος το 5% να γίνει τακτικό αποθεματικό, το 10% να γίνει υπόλοιπο κερδών σε νέον και το υπόλοιπο να αποδοθεί στους εταίρους ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο εταιρικό κεφάλαιο.
- ε) Ποσοστό φορολογίας κερδών Ε.Π.Ε. 25%.

ΒΙΒΛΙΟ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ						
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ						
"ΑΦΟΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ"						
Απογραφή στις 31/12/2003						
			I ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
A			Πάγιο			
	11		Κτίρια – Εγκατ. Κτιρίων Τεχ.			
		00	Κτίρια – Εγκατ. Κτιρίων			
		00	Κατάστημα "Α" Ορόφου 150 Τμ στην οδό ρόδου 28 - Αθήνα.	40.000,00	40.000,00	
		99	Αποσ/να Κτίρια - Αποσβ. Εγκ.		-	
		00	Αποσβ/νο Κατάστημα	10.000,00	10.000,00	30.000,00
	13		Μεταφορικά Μέσα			
		02	Αυτοκίνητα - Φορητά			
		00	Φορητό "ΤΟΥΟΤΑ" μοντέλο 1997 Αριθμ. Κυκλοφορ. ΖΥΜ 1224 αξίας	15.000,00	15.000	
		99	Αποσ/να Μεταφορικά Μέσα		-	
		00	Αποσ/νο "ΤΟΥΟΤΑ"	3.000,00	3.000	12.000,00
	14		Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός			
		00	Έπιπλα			
		00	Έπιπλα με 8%	3.000,00	3.000,00	
		99	Αποσ/να Έπιπλα κ Λ. Εξ.		-	
		00	Αποσβ/να Έπιπλα	450,00	450,00	2.550,00
B			Αποθέματα			
	20		Εμπορεύματα			
		00	Ύφασμα Είδος "Α"			
		00	Απόθεμα 5X100€	500,00	500,00	
		01	Ύφασμα Είδος "Β"			
		00	Απόθεμα 10X200€	2.000,00	2.000,00	2.500,00
Γ			Απαιτήσεις & Διαθέσιμα			
	30		Πελάτες			
		00	Πελάτες Εσωτερικού			
		00	Αφοί Αναγνωστάτου, Αθήνα Ριζοσπαστών 36, Αρ.Φορ. Μητρ. 020933127	900,00		
		01	Αφοί Μίχου, Θεσσαλονίκη, Αγίου Ανδρέου 106, Α.Φ.Μ. 030139826	800,00	1.700,00	
		97	Επισφαλείς Πελάτες			
		00	Μ. Μέντης, Αθήνα, Κεφαλληνίας 38, Α.Φ.Μ. 096293189	500,00	500,00	2.200,00
	31		Γραμμάτια Εισπρακτέα			
		00	Γραμμάτια Εισπρακτέα στο Χαρτοφυλάκιο Συν/κη αποδ. Αφοί Αναγνωστάτου ληξ.20/2/04	300,00	300,00	300,00
	38		Χρηματικά Διαθέσιμα			
		00	Ταμείο			
		00	Μετρητά	12.000,00	12.000,00	12.000,00
			Σύνολο Ενεργητικού			61.550,00
			II ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
A			Καθαρή Θέση - Προβλέψεις - - Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
	40		Κεφάλαιο			
		06	Εταιρικό Κεφάλαιο			
			Σε μεταφορά			61.550,00

			Από μεταφορά			61.550,00
		00	Δημήτριος Γεωργίου 25,00€X1000 μερίδια	25.000,00		
		01	Νικόλαος Γεωργίου 25,00€X400 μερίδια	10.000,00		
		02	Γεράσιμος Πέτρου 25,00€X600 μερίδια	15.000,00	50.000,00	50.000,00
B			Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
	50		Προμηθευτές			
		00	Προμηθευτές Εσωτερικού			
		00	A. Αθανασίου, Αθήνα, Αγίου Γεωργίου 36, Α.Φ.Μ. 090263000	4.500,00		
		01	Γ. Παπαδόπουλος, Πάτρα, Γούναρη 28, Α.Φ.Μ. 096186901	6.500,00	11.000,00	11.000,00
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			
		03	Φόροι - Τέλη αμοιβών προσωπικού			
		00	Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών	250,00	250,00	250,00
	55		Ασφαλιστικοί Οργανισμοί			
		00	Ι.Κ.Α. – Τ.Ε.Α.Μ.			
		00	Τρεχούμενοι Λογ/μοι	300,00	300,00	300,00
			Σύνολο Παθητικού			61.550,00

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

"ΑΦΟΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ"

Α/Α	Σ.Γ.Κ.	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΣΤΗΛΗ ΜΕΡ.ΠΟΣΩΝ	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
1		2/1			
11		Κτίρια – Εγκατ. Κτιρίων Τεχ.		40.000,00	
	00	Κτίρια – Εγκατ. Κτιρίων			
	00	Κατάστημα "Α" Ορόφου	40.000,00		
13		Μεταφορικά Μέσα		15.000,00	
	02	Αυτοκίνητα - Φορτηνά			
	00	Φορτηγό "ΤΟΥΟΤΑ"	15.000,00		
14		Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός		3.000,00	
	00	Έπιπλα			
	00	Έπιπλα με 8%	3.000,00		
20		Εμπορεύματα		2.500,00	
	00	Ύφασμα Είδος "Α"			
	00	Απόθεμα 5Χ100€	500,00		
	01	Ύφασμα Είδος "Β"			
	00	Απόθεμα 10Χ200€	2.000,00		
30		Πελάτες		2.200,00	
	00	Πελάτες Εσωτερικού			
	00	Αφοί Αναγνωστάτου	900,00		
	01	Αφοί Μίχου	800,00		
	97	Επισφαλείς Πελάτες			
	00	Μ. Μέντης	500,00		
31		Γραμμάτια Εισπρακτέα		300,00	
	00	Γραμμάτια Εισπρακτέα στο Χαρτοφυλάκιο			
	00	Συν/κη αποδ. Αφοί Αναγνωστάτου ληξ. 20/2/04	300,00		
38		Χρηματικά Διαθέσιμα		12.000,00	
	00	Ταμείο			
	00	Μετρητά	12.000,00		
89		Ισολογισμός			75.000,00
	00	Ισολογισμός Ανοίγματος			
	00	Ισολογισμός Ανοίγματος Χρήσης	75.000,00		
		Ανοιγμα Βιβλίων			
2		do			
89		Ισολογισμός		75.000,00	
	00	Ισολογισμός Ανοίγματος			
	00	Ισολογισμός Ανοίγματος Χρήσης	75.000,00		
11		Κτίρια – Εγκατ. Κτιρίων Τεχ.			10.000,00
	99	Αποσ/να Κτίρια - Αποσβ. Εγκ.			
	00	Αποσβ/νο Κατάστημα	10.000,00		
13		Μεταφορικά Μέσα			3.000,00
	99	Αποσ/να Μεταφορικά Μέσα			
	00	Αποσ/νο "ΤΟΥΟΤΑ"	3.000,00		
14		Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός			450,00
	99	Αποσ/να Έπιπλα κ Λ. Εξ.			
	00	Αποσβ/να Έπιπλα	450,00		
40		Κεφάλαιο			50.000,00
	06	Εταιρικό Κεφάλαιο			
	00	Δ. Γεωργίου 25,00€Χ1000	25.000,00		
	01	Ν. Γεωργίου 25,00€Χ400	10.000,00		
		Σε μεταφορά	35.000,00	150.000,00	138.450,00

			Από μεταφορά	35.000,00	150.000,00	138.450,00
--	--	--	--------------	-----------	------------	------------

		02	Γ. Πέτρου 25,00€X600	15.000,00		
	50		Προμηθευτές			11.000,00
		00	Προμηθευτές Εσωτερικού			
		00	Α. Αθανασίου	4.500,00		
		01	Γ. Παπαδόπουλος	6.500,00		
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			250,00
		03	Φόροι - Τέλη αμοιβών προσωπικού			
		00	Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών	250,00		
	55		Ασφαλιστικοί Οργανισμοί			300,00
		00	Ι.Κ.Α. – Τ.Ε.Α.Μ.			
		00	Τρεχούμενοι Λογ/μοι	300,00		
			Ανοιγία Βιβλίων			
3			3/1			
	20		Εμπορεύματα		1.060,00	
		00	Υφασμα Είδος "Α"			
		01	Αγορές Υφάσματος Είδους "Α" 5X120€	600,00		
		01	Υφασμα Είδος "Β"			
		01	Αγορές Υφάσματος Είδους "Β" 2X230€	460,00		
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			190,80
		00	Φ.Π.Α.			
		20	Φ.Π.Α. Εισροών Εμπορευμάτων 18%			
	50		Προμηθευτές			1.250,80
		00	Προμηθευτές Εσωτερικού			
		00	Α. Αθανασίου			
			ΔΑ -ΤΠ Νο 338			
4			4/1			
	30		Πελάτες		1.652,00	
		00	Πελάτες Εσωτερικού			
		01	Αφοί Μίχου			
	70		Πωλήσεις			1.400,00
		01	Υφασμα Είδος "Β"			
		00	Πωλήσεις "Β" Είδους			
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			252,00
		00	Φ.Π.Α.			
		70	Φ.Π.Α. Εκροών Εμπορευμάτων 18%			
			Τιμολόγιο Πώλησης Νο 1			
5			4/1			
	38		Χρηματικά Διαθέσιμα		1.652,00	
		00	Ταμείο			
		00	Μετρητά			
	30		Πελάτες			1.652,00
		00	Πελάτες Εσωτερικού			
		01	Αφοί Μίχου			
			Γραμμάτιο Είσπραξης Νο 1			
6			5/1			
	64		Διάφορα Έξοδα		100,00	
		98	Διάφορα Έξοδα			
		00	Έξοδα Διαφόρων Τρίτων			
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			18,00
		00	Φ.Π.Α.			
		29	Φ.Π.Α. Δαπανών			
	38		Χρηματικά Διαθέσιμα			118,00
		00	Ταμείο			
		00	Μετρητά			
			Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών Νο 6			
			Σε μεταφορά		154.672,80	154.672,80

			Από μεταφορά		154.672,80	154.672,80
--	--	--	--------------	--	------------	------------

7			6/1			
	64		Διάφορα Έξοδα		300,00	
		02	Έξοδα Προβολής & Διαφήμισης			
		01	Έξοδα Προβολής & Διαφήμισης από την τηλ/ση			
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη		54,00	
		00	Φ.Π.Α.			
		29	Φ.Π.Α. Δαπανών			
	38		Χρηματικά Διαθέσιμα			354,00
		00	Ταμείο			
		00	Μετρητά			
			Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών Νο 10			
8			17/1			
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη		250,00	
		03	Φόροι -Τέλη Αμοιβών Προσωπικού			
		00	Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών			
	81		Έκτακτα & Ανόργανα Αποτελέσματα		5,00	
		00	Έκτακτα & Ανόργανα Έξοδα			
		00	Φορολογικά Πρόστιμα & Προσαυξήσεις			
	38		Χρηματικά Διαθέσιμα			255,00
		00	Ταμείο			
		00	Μετρητά			
			Προσωρινή Δήλωση Φ.Μ.Υ.			
9			18/1			
	70		Πωλήσεις		350,00	
		01	Υφασμα Είδος "B"			
		01	Επιστροφές Υφασμάτων			
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη		63,00	
		00	Φ.Π.Α.			
		70	Φ.Π.Α. Εκρών Εμπορευμάτων 18%			
	30		Πελάτες			413,00
		00	Πελάτες Εσωτερικού			
		01	Αφοί Μίχου			
			Επιστροφές Υφάσματος είδος "B"			
10			22/1			
	60		Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού		200,00	
		02	Παρεπ. Παροχές & Έξοδα Προσωπικού			
		03	Έξοδα Ψυχαγωγίας Προσωπικού			
	38		Χρηματικά Διαθέσιμα			200,00
		00	Ταμείο			
		00	Μετρητά			
			Ένταλμα Πληρωμής Νο 10			
11			27/1			
	60		Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού		2.300,00	
		00	Αμοιβές Έμμισθου Προσωπικού			
		00	Τακτικές Αποδοχές			
		03	Εργοδοτικές Εισφορές		643,08	
		00	Εργοδοτικές Εισφορές Ι.Κ.Α.			
	53		Πιστωτές Διάφοροι			1.888,40
		00	Αποδοχές Προσωπικού Πληρ.			
		00	Αποδοχές Έμμισθου Προσωπικού Πληρ.			
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη		45,90	
		03	Φόροι -Τέλη αμοιβών προσωπικού			
		00	Φόρος Μισθωτών Υπηρεσιών			
	55		Ασφαλιστικοί Οργανισμοί			1.008,78
		00	Ι.Κ.Α. – Τ.Ε.Α.Μ.			
			Σε μεταφορά		158.837,88	158.837,88

			Από μεταφορά		158.837,88	158.837,88
--	--	--	--------------	--	------------	------------

		Φεβρουάριος, Σύνολο Ιανουαρίου από μεταφορά		160.726,28	160.726,28
13		_____ 3/2 _____			
	66	Αποσβέσεις Πάνιων Στοιχείων		75,00	
		03 Αποσβέσεις Μεταφορικών Μέσων			
		00 Αποσβέσεις Φορτηγού			
	13	Μεταφορικά Μέσα			75,00
		99 Αποσ/να Μεταφορικά Μέσα			
		00 Αποσ/νο "ΤΟΥΟΤΑ"			
		Απόσβεση 15.000 X 6/100 X 1/12 = 75			
14		_____ do _____			
	13	Μεταφορικά Μέσα		3.075,00	
		99 Αποσ/να Μεταφορικά Μέσα			
		00 Αποσ/νο "ΤΟΥΟΤΑ"			
	13	Μεταφορικά Μέσα			3.075,00
		02 Αυτοκίνητα - Φορτηγά			
		00 Φορτηγό "ΤΟΥΟΤΑ"			
		Μεταφορά αντίθετου λογαριασμού στον κύριο			
15		_____ do _____			
	38	Χρηματικά Διαθέσιμα		18.880,00	
		00 Ταμείο			
		00 Μετρητά			
	13	Μεταφορικά Μέσα			16.000,00
		02 Αυτοκίνητα - Φορτηγά			
		00 Φορτηγό "ΤΟΥΟΤΑ"			
	54	Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			2.880,00
		00 Φ.Π.Α.			
		18 Φ.Π.Α. Παγίων			
		Πώληση Παγίου Τιμολόγιο Νο 8 - Γραμ Εισπρα 11			
16		_____ do _____			
	13	Μεταφορικά Μέσα		4.075,00	
		02 Αυτοκίνητα - Φορτηγά			
		00 Φορτηγό "ΤΟΥΟΤΑ"			
	81	Έκτακτα & Ανόργανα Αποτελέσματα			4.075,00
		03 Έκτακτα Κέρδη			
		03 Κέρδη από Εκποίηση Μεταφορικών Μέσων			
		Προέκυψε Κέρδος			
17		_____ 5/2 _____			
	20	Εμπορεύματα		955,00	
		00 Ύφασμα Είδος "Α"			
		01 Αγορές Υφάσματος Είδους "Α" 2X125€	250,00		
		01 Ύφασμα Είδος "Β"			
		01 Αγορές Υφάσματος Είδους "Β" 3X235€	705,00		
	54	Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			171,90
		00 Φ.Π.Α.			
		20 Φ.Π.Α. Εισροών Εμπορευμάτων 18%			
	50	Προμηθευτές			1.126,90
		00 Προμηθευτές Εσωτερικού			
		01 Γ. Παπαδόπουλος			
		Δελτίο Αποστολής - Τιμολόγιο Πώλησης Νο 400			
18		_____ 8/2 _____			
	38	Χρηματικά Διαθέσιμα		400,00	
		00 Ταμείο			
		00 Μετρητά			
	30	Πελάτες			400,00
		Σε μεταφορά		27.631,90	27.631,90

			Από μεταφορά		27.631,90	27.631,90
		00	Πελάτες Εσωτερικού			
		00	Αφοί Αναγνωστάτου	300,00		
		01	Αφοί Μίχου	100,00		
			Γραμμάτιο Είσπραξης Νο 10			
19			10/2			
	30		Πελάτες		2.088,60	
		00	Πελάτες Εσωτερικού			
		00	Αφοί Αναγνωστάτου			
	70		Πωλήσεις			1.770,00
		00	Ύφασμα Είδος "Α"			
		00	Πωλήσεις "Α" Είδους	660,00		
		01	Ύφασμα Είδος "Β"			
		00	Πωλήσεις "Β" Είδους	1.110,00		
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			318,60
		00	Φ.Π.Α.			
		70	Φ.Π.Α. Εκρών Εμπορευμάτων 18%			
			Δελτίο Αποστολής - Τιμολόγιο Πώλησης Νο 2			
20			20/2			
	38		Χρηματικά Διαθέσιμα		300,00	
		00	Ταμείο			
		00	Μετρητά			
	31		Γραμμάτια Εισπρακτέα			300,00
		00	Γραμμάτια Εισπρακτέα στο Χαρτοφυλάκιο			
		00	Συν/κη αποδ. Αφοί Αναγνωστάτου ληξ.20/2/04			
			Εξόφληση Συναλλαγματικής			
21			22/2			
	55		Ασφαλιστικοί Οργανισμοί		1.008,78	
		00	Ι.Κ.Α. – Τ.Ε.Α.Μ.			
		00	Τρεχούμενος Λογαριασμός			
	38		Χρηματικά Διαθέσιμα			1.008,78
		00	Ταμείο			
		00	Μετρητά			
			Ένταλμα Πληρωμής Νο 30			
22			23/2			
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη		190,80	
		00	Φ.Π.Α.			
		99	Εκκαθάριση - Απόδοση Φ.Π.Α.			
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			190,80
		00	Φ.Π.Α.			
		20	Φ.Π.Α. Εισρών Εμπορευμάτων 18%			
			Μεταφορά Λογαριασμού			
23			do			
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη		72,00	
		00	Φ.Π.Α.			
		99	Εκκαθάριση - Απόδοση Φ.Π.Α.			
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			72,00
		00	Φ.Π.Α.			
		29	Φ.Π.Α. Δαπανών			
			Μεταφορά Λογαριασμού			
24			do			
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη		189,00	
		00	Φ.Π.Α.			
		70	Φ.Π.Α. Εκρών Εμπορευμάτων 18%			
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			189,00
		00	Φ.Π.Α.			
			Σε μεταφορά		31.481,08	31.481,08

			Εγγραφές Τακτοποίησης Των Αποτελεσμάτων, Σύνολο Φεβρουαρίου από μεταφορά			31.654,88	31.654,88
27			28/2				
	66		Αποσβέσεις Πάγιων Στοιχείων			741,67	
		01	Αποσβέσεις Κτιρίων				
		00	Αποσβέσεις Καταστήματος	666,67			
		04	Αποσβέσεις Επίπλων & Λοιπού Εξοπλισμού				
		00	Αποσβέσεις Επίπλων	75,00			
	11		Κτίρια – Εγκατ. Κτιρίων Τεχ.				666,67
		99	Αποσ/να Κτίρια - Αποσβ. Εγκ.				
		00	Αποσβ/νο Κατάστημα				
	14		Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός				75,00
		99	Αποσ/να Έπιπλα κ Λ. Εξ.				
		00	Αποσβ/να Έπιπλα				
			Υπολογισμός Αποσβέσεων				
28			do				
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			2.880,00	
		00	Φ.Π.Α.				
		18	Φ.Π.Α. Παγίων				
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη				2.880,00
		00	Φ.Π.Α				
		99	Εκκαθάριση - Απόδοση Φ.Π.Α.				
			Μεταφορά Λογαριασμών				
29			do				
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			171,90	
		00	Φ.Π.Α.				
		99	Εκκαθάριση - Απόδοση Φ.Π.Α.				
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη				171,90
		00	Φ.Π.Α.				
		20	Φ.Π.Α. Εισροών Εμπορευμάτων 18%				
			Μεταφορά Λογαριασμών				
30			do				
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη			318,60	
		00	Φ.Π.Α.				
		70	Φ.Π.Α. Εκροών Εμπορευμάτων 18%				
	54		Υποχρεώσεις από Φόρους & Τέλη				318,60
		00	Φ.Π.Α.				
		99	Εκκαθάριση - Απόδοση Φ.Π.Α.				
			Μεταφορά Λογαριασμών				
31			do				
	70		Πωλήσεις			350,00	
		01	Ύφασμα Είδος "B"				
		00	Πωλήσεις "B" Είδους				
	70		Πωλήσεις				350,00
		01	Ύφασμα Είδος "B"				
		01	Επιστροφές Υφασμάτων				
			Μεταφορά αντίθετου λογαριασμού στον κύριο				
32			do				
	80		Γενική Εκμετάλλευση			4.515,00	
		00	Γενική Εκμετάλλευση Εμπορευμάτων				
		00	Γενική Εκμετάλλευση Εμπορευμάτων Χρήσης				
	20		Εμπορεύματα				4.515,00
		00	Ύφασμα Είδος "A"				
		00	Απόθεμα Είδους "A"	500,00			
		01	Αγορές Είδους "A"	850,00			
		01	Ύφασμα Είδος "B"				
			Σε μεταφορά	1.350,00	8.977,17	8.977,17	

			Από μεταφορά	1.350,00	8.977,17	8.977,17
		00	Απόθεμα Είδους "B"	2.000,00		
		01	Αγορές Είδους "B"	1.165,00		
			Μεταφορά Λογαριασμών			
33			do			
	20		Εμπορεύματα		2.911,50	
		00	Ύφασμα Είδος "A"			
		00	Απόθεμα Είδους "A"	1.012,50		
		01	Ύφασμα Είδος "B"			
		00	Απόθεμα Είδους "B"	1.899,00		
	70		Πωλήσεις		2.820,00	
		00	Ύφασμα Είδος "A"			
		00	Πωλήσεις "A" Είδους	660,00		
		01	Ύφασμα Είδος "B"			
		00	Πωλήσεις "B" Είδους	2.160,00		
	80		Γενική Εκμετάλλευση			5.731,50
		00	Γενική Εκμετάλλευση Εμπορευμάτων			
		00	Γενική Εκμετάλλευση Εμπορευμάτων Χρήσης			
			Μεταφορά Λογαριασμών			
34			do			
	80		Γενική Εκμετάλλευση		4.459,75	
		00	Γενική Εκμετάλλευση Εμπορευμάτων			
		00	Γενική Εκμετάλλευση Εμπορευμάτων Χρήσης			
	60		Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού			3.143,08
		00	Αμοιβές Έμμισθου Προσωπικού			
		00	Τακτικές Αποδοχές	2.300,00		
		02	Παραεπ. Παροχές & Έξοδα Προσωπικού			
		03	Έξοδα Ψυχαγωγίας Προσωπικού	200,00		
		03	Εργοδοτικές Εισφορές			
		00	Εργοδοτικές Εισφορές Ι.Κ.Α.	643,08		
	62		Παροχές Τρίτων			100,00
		04	Ενοίκια			
		00	Ενοίκιο Γραφείου	100,00		
	64		Διάφορα Έξοδα			400,00
		02	Έξοδα Προβολής & Διαφήμισης			
		01	Έξοδα Προβολής & Διαφήμισης από την τηλ/ση	300,00		
		98	Διάφορα Έξοδα			
		00	Έξοδα Διαφόρων Τρίτων	100,00		
	66		Αποσβέσεις Πάγιων Στοιχείων			816,67
		01	Αποσβέσεις Κτιρίων			
		00	Αποσβέσεις Καταστήματος	666,67		
		03	Αποσβέσεις Μεταφορικών Μέσων			
		00	Αποσβέσεις Φορτηγού	75,00		
		04	Αποσβέσεις Επίπλων & Λοιπού Εξοπλισμού			
		00	Αποσβέσεις Επίπλων	75,00		
			Μεταφορά Λογαριασμών			
35			do			
	80		Γενική Εκμετάλλευση		3.243,25	
		01	Μικτά Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως			
		00	Μικτά Αποτελέσματα Εκμ/σεως Χρήσεως			
	80		Γενική Εκμετάλλευση			3.243,25
		00	Γενική Εκμετάλλευση Εμπορευμάτων			
		00	Γενική Εκμετάλλευση Εμπορευμάτων Χρήσης			
			Μεταφορά ζημιάς εκμ/σεως (80.00)			
			Σε μεταφορά		22.411,67	22.411,67

			Από μεταφορά		22.411,67	22.411,67
			στον λογ/μο (80.01)			
36			do			
	80		Γενική Εκμετάλλευση		100,00	
		02	Έξοδα Μη Προσδιορ. Των Μ.Α.			
		00	Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας			
	80		Γενική Εκμετάλλευση			100,00
		01	Μικτά Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως			
		00	Μικτά Αποτελέσματα Εκμ/σεως Χρήσεως			
			Μεταφορά Οργανικών Εξόδων			
37			do			
	86		Αποτελέσματα Χρήσεως			
		00	Αποτελέσματα Εκμ/σεως		3.243,25	
		00	Μ. Αποτελέσματα (ζημιές) Εκμ/σεως	3.143,25		
		02	Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	100,00		
		02	Έκτακτα & Ανόργανα Αποτελέσματα		5,00	
		07	Έκτακτα & Ανόργανα Έξοδα	5,00		
	80		Γενική Εκμετάλλευση			3.243,25
		01	Μικτά Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως			
		00	Μικτά Αποτελέσματα Εκμ/σεως Χρήσεως	3.143,25		
		02	Έξοδα Μη Προσδιορ. Των Μ.Α.			
		00	Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	100,00		
	81		Έκτακτα & Ανόργανα Αποτελέσματα			5,00
		00	Έκτακτα & Ανόργανα Έξοδα			
		00	Φορολογικά Πρόστιμα & Προσαυξήσεις	5,00		
			Μεταφορά Λοναριασμών			
38			do			
	81		Έκτακτα & Ανόργανα Αποτελέσματα		4.075,00	
		03	Έκτακτα Κέρδη			
		03	Κέρδη από Εκποίηση Μεταφορικών Μέσων			
	86		Αποτελέσματα Χρήσεως			4.075,00
		02	Έκτακτα & Ανόργανα Αποτελέσματα			
		01	Έκτακτα Κέρδη			
			Μεταφορά Λοναριασμών			
39			do			
	86		Αποτελέσματα Χρήσεως		4.075,00	
		02	Έκτακτα & Ανόργανα Αποτελέσματα			
		01	Έκτακτα Κέρδη	4.075,00		
	86		Αποτελέσματα Χρήσεως			4.075,00
		00	Αποτελέσματα Εκμ/σεως			
		00	Μ. Αποτελέσματα (ζημιές) Εκμ/σεως	3.143,25		
		02	Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	100,00		
		02	Έκτακτα & Ανόργανα Αποτελέσματα			
		07	Έκτακτα & Ανόργανα Έξοδα	5,00		
		99	Καθαρά Αποτελέσματα Χρήσεως	826,75		
			Για το κλείσιμο των λοναριασμών			
40			do			
	86		Αποτελέσματα Χρήσεως		826,75	
		99	Καθαρά Αποτελέσματα Χρήσεως			
		00	Καθαρά Αποτελέσματα Χρήσεως			
	88		Αποτελέσματα Προς Διάθεση			826,75
		00	Καθαρά Κέρδη Χρήσεως			
		00	Καθαρά Κέρδη Χρήσεως			
			~~Καθαρό κέρδος χρήσεως προ φόρων~~			
41			do			
	88		Αποτελέσματα Προς Διάθεση		826,75	
			Σε μεταφορά		35.563,42	34.736,67

			Από μεταφορά		35.563,42	34.736,67
	00		Καθαρά Κέρδη Χρήσεως			
		00	Καθαρά Κέρδη Χρήσεως			
41			Αποθεματικά -Διαφορές -			
			- Αναπροσαρμογής			41,34
	02		Τακτικό Αποθεματικό			
42			Αποτελέσματα Σε Νέον			82,68
	00		Υπόλοιπο Κερδών Σε Νέον			
53			Πιστωτές Διάφοροι			496,04
	14		Βραχυπρόθεσμες Υποχ/σεις Προς			
			Τους Εταίρους			
		00	Δ. Γεωργίου 496,04Χ50%	248,02		
		01	Ν. Γεωργίου 496,04Χ20%	99,21		
		01	Γ. Πέτρου 496,04Χ30%	148,81		
54			Υποχρεώσεις από Φ - Τ			206,69
	09		Λοιποί Φόροι Τέλη			
		13	Φόρος Κερδών Ε.Π.Ε.			
			Διανομή του τελικού αποτελέσματος της χρήσης			
			και κλείσιμο του σχετικού λογαριασμού			
			σύμφωνα με την απόφαση του Δ.Σ.			
42			_____ do _____			
	89		Ισολογισμός		78.694,92	
		01	Ισολογισμός Κλεισίματος			
		00	Ισολογισμός Κλεισίματος Χρήσης	78.694,92		
11			Κτίρια – Εγκατ. Κτιρίων Τεχ.			40.000,00
		00	Κτίρια – Εγκατ. Κτιρίων			
		00	Κατάστημα "Α" Ορόφου	40.000,00		
14			Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός			3.000,00
		00	Έπιπλα			
		00	Έπιπλα με 8%	3.000,00		
20			Εμπορεύματα			2.911,50
		00	Ύφασμα Είδος "Α"			
		00	Απόθεμα 9Χ112,50 €	1.012,50		
		01	Ύφασμα Είδος "Β"			
		00	Απόθεμα 9Χ211€	1.899,00		
30			Πελάτες			3.475,60
		00	Πελάτες Εσωτερικού			
		00	Αφού Αναγνωστάτου	2.688,60		
		01	Αφού Μίχου	287,00		
	97		Επισφαλείς Πελάτες			
		00	Μ. Μέντης	500,00		
38			Χρηματικά Διαθέσιμα			29.307,82
		00	Ταμείο			
		00	Μετρητά	29.307,82		
			Εγγραφή Κλεισίματος Των Λογαριασμών			
43			_____ do _____			
	11		Κτίρια – Εγκατ. Κτιρίων Τεχ.		10.666,67	
		99	Αποσβ/να Κτίρια - Αποσβ. Εγκ.			
		00	Αποσβ/νο Κατάστημα	10.666,67		
14			Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός			525,00
		99	Αποσβ/να Έπιπλα κ Λ. Εξ.			
		00	Αποσβ/να Έπιπλα	525,00		
40			Κεφάλαιο			50.000,00
		06	Εταιρικό Κεφάλαιο			
		00	Δ. Γεωργίου 25,00€Χ1000	25.000,00		
			Σε μεταφορά	25.000,00	175.450,01	114.258,34

ΒΙΒΛΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ	
ΚΑΘΟΛΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ	
"ΑΦΟΙ ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΣΙΑ ΕΠΕ"	
Α/Α	ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ
1.	11. ΚΤΙΡΙΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ
2.	13. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ
3.	14. ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
4.	20. ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ
5.	30. ΠΕΛΑΤΕΣ
6.	31. ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ
7.	38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ
8.	40. ΚΕΦΑΛΑΙΟ
9.	41. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ
10.	42. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΕ ΝΕΟΝ
11.	50. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ
12.	53. ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ
13.	54. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ - ΤΕΛΗ
14.	55. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ
15.	60. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
16.	62. ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ
17.	64. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ
18.	66. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
19.	70. ΠΩΛΗΣΕΙΣ
20.	80. ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ
21.	81. ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
22.	86. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ
23.	88. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ
24.	89. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

11. ΚΤΙΡΙΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ												1.
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			ΠΙΣΤΩΣΗ
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	40.000,00	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	10.000,00			10.000,00
Φεβρ.	28	43	Ισολογισμός	10.666,67	Φεβρ.	28	27	Υπολογισμός Αποσβέσεων	666,67			666,67
							28	42	Ισολογισμός			40.000,00
Σύνολο				50.666,67								50.666,67
13. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ												2.
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			ΠΙΣΤΩΣΗ
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	15.000,00	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	3.000,00			3.000,00
Φεβρ.	3	14	Μεταφορά αντιθέτου λογ/σμου στον κύριο	3.075,00	Φεβρ.	3	13	Απόσβεση 15.000 X 6/100 X 1/12 = 75	75,00			75,00
Φεβρ.	3	16	Προέκυψε Κέρδος	4.075,00	Φεβρ.	3	14	Μεταφορά αντιθέτου λογ/σμου στον κύριο	3.075,00			3.075,00
					Φεβρ.	3	15	Πώληση Παγίου Τιμολόγιο Νο 8 – Γ.Ε. 11	16.000,00			16.000,00
Σύνολο				22.150,00								22.150,00
14. ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ												3.
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			ΠΙΣΤΩΣΗ
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	3.000,00	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	450,00			450,00
Φεβρ.	28	43	Ισολογισμός	525,00	Φεβρ.	28	27	Υπολογισμός Αποσβέσεων	75,00			75,00
					Φεβρ.	28	42	Ισολογισμός	3.000,00			3.000,00
Σύνολο				3.525,00								3.525,00
20. ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ												4.
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			ΠΙΣΤΩΣΗ
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	2.500,00	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	-			-
Ιανουάρ.	3	3	ΔΑ -ΤΠ Νο 338	1.060,00	Φεβρ.	28	32	Μεταφορά Λογαριασμών	4.515,00			4.515,00
Φεβρ.	5	17	ΔΑ -ΤΠ Νο 400	955,00	Φεβρ.	28	42	Ισολογισμός	2.911,50			2.911,50
Φεβρ.	28	33	Μεταφορά Λογαριασμών	2.911,50								
Σύνολο				7.426,50								7.426,50

5.												30. ΠΕΛΑΤΕΣ												5.											
ΜΗΝΑΣ			ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ			ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ			ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ			ΠΙΣΤΩΣΗ																		
Ιανουάρ.	2	1			Ισολογισμός		2.200,00	Ιανουάρ.	2	2			Ισολογισμός			-																			
Ιανουάρ.	4	4			Τιμολόγιο Πώλησης Νο 1		1.652,00	Ιανουάρ.	4	5			Γραμμάτιο Είσπραξης Νο 1			1.652,00																			
Φεβρ.	10	19			ΔΑ -ΤΠ Νο 2		2.088,60	Ιανουάρ.	18	9			Επιστροφές Υφάσματος είδος "B"			413,00																			
								Φεβρ.	8	18			Γραμμάτιο Είσπραξης Νο 10			400,00																			
								Φεβρ.	28	42			Ισολογισμός			3.475,60																			
Σύνολο							5.940,60									5.940,60																			
6.												31. ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ												6.											
ΜΗΝΑΣ			ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ			ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ			ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ			ΠΙΣΤΩΣΗ																		
Ιανουάρ.	2	1			Ισολογισμός		300,00	Ιανουάρ.	2	2			Ισολογισμός			-																			
								Φεβρ.	20	20			Εξόφληση Συναλλαγματικής			300,00																			
Σύνολο							300,00									300,00																			
7.												38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ												7.											
ΜΗΝΑΣ			ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ			ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ			ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ			ΠΙΣΤΩΣΗ																		
Ιανουάρ.	2	1			Ισολογισμός		12.000,00	Ιανουάρ.	2	2			Ισολογισμός			-																			
Ιανουάρ.	4	5			Γραμμάτιο Είσπραξης Νο 1		1.652,00	Ιανουάρ.	5	6			Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών Νο 6			118,00																			
Φεβρ.	3	15			Πώληση Παγίου Τιμολόγιο Νο 8 – Γ.Ε. 11		18.880,00	Ιανουάρ.	6	7			Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών Νο 10			354,00																			
Φεβρ.	8	18			Γραμμάτιο Είσπραξης Νο 10		400,00	Ιανουάρ.	17	8			Προσωρινή Δήλωση Φ.Μ.Υ.			255,00																			
Φεβρ.	20	20			Εξόφληση Συναλλαγματικής		300,00	Ιανουάρ.	22	10			Ένταλμα Πληρωμής Νο 10			200,00																			
								Ιανουάρ.	30	12			Ένταλμα Πληρωμής Νο 15			1.888,40																			
								Φεβρ.	22	21			Ένταλμα Πληρωμής Νο 30			1.008,78																			
								Φεβρ.	24	26			Ένταλμα Πληρωμής Νο 10			100,00																			
								Φεβρ.	28	42			Ισολογισμός			29.307,82																			
Σύνολο							33.232,00									33.232,00																			

8. 40. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	50.000,00			
Φεβρ.	28	43	Ισολογισμός	50.000,00								
Σύνολο				50.000,00					50.000,00			
9. 41. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ 9.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	-			
Φεβρ.	28	43	Ισολογισμός	41,34	Φεβρ.	28	41	Διανομή Αποτελέσματος	41,34			
Σύνολο				41,34					41,34			
10. 42. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΕ ΝΕΟΝ 10.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	-			
Φεβρ.	28	43	Ισολογισμός	82,68	Φεβρ.	28	41	Διανομή Αποτελέσματος	82,68			
Σύνολο				82,68					82,68			
11. 50. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ 11.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	11.000,00			
Φεβρ.	28	43	Ισολογισμός	13.377,70	Ιανουάρ.	3	3	ΔΑ -ΤΠ Νο 338	1.250,80			
					Φεβρ.	5	17	ΔΑ -ΤΠ Νο 400	1.126,90			
Σύνολο				13.377,70					13.377,70			
12. 53. ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 12.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	Α/Α	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	-			
Ιανουάρ.	30	12	Ένταλμα Πληρωμής Νο 15	1.888,40	Ιανουάρ.	27	11	Σύνταξη Μισθοδοσίας	1.888,40			
Φεβρ.	28	43	Ισολογισμός	496,04	Φεβρ.	28	41	Διανομή Αποτελέσματος	496,04			
Σύνολο				2.384,44					2.384,44			

54. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ - ΤΕΛΗ												
13.												13.
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ		ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ			ΠΙΣΤΩΣΗ
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός		-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός			250,00
Ιανουάρ.	3	3	ΔΑ - ΤΠ No 338		190,80	Ιανουάρ.	4	4	Τιμολόγιο Πώλησης No 1			252,00
Ιανουάρ.	5	6	Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών No 6		18,00	Ιανουάρ.	27	11	Σύνταξη Μισθοδοσίας			45,90
Ιανουάρ.	6	7	Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών No 10		54,00	Φεβρ.	3	15	Πώληση Παγίου Τιμολόγιο No 8 - Γ.Ε. 11			2.880,00
Ιανουάρ.	17	8	Προσωρινή Δήλωση Φ.Μ.Υ.		250,00	Φεβρ.	10	19	ΔΑ - ΤΠ No 2			318,60
Ιανουάρ.	18	9	Επιστροφές Υφάσματος Είδος "B"		63,00	Φεβρ.	23	22	Μεταφορά Λογαριασμού			190,80
Φεβρ.	5	17	ΔΑ - ΤΠ No 400		171,90	Φεβρ.	23	23	Μεταφορά Λογαριασμού			72,00
Φεβρ.	23	22	Μεταφορά Λογαριασμού		190,80	Φεβρ.	23	24	Μεταφορά Λογαριασμού			189,00
Φεβρ.	23	23	Μεταφορά Λογαριασμού		72,00	Φεβρ.	23	25	Απόδοση – Εκκαθάριση Φ.Π.Α.			73,80
Φεβρ.	23	24	Μεταφορά Λογαριασμού		189,00	Φεβρ.	23	28	Μεταφορά Λογαριασμών			2.880,00
Φεβρ.	23	25	Απόδοση – Εκκαθάριση Φ.Π.Α.		73,80	Φεβρ.	28	29	Μεταφορά Λογαριασμών			171,90
Φεβρ.	28	28	Μεταφορά Λογαριασμών		2.880,00	Φεβρ.	28	30	Μεταφορά Λογαριασμών			318,60
Φεβρ.	28	29	Μεταφορά Λογαριασμών		171,90	Φεβρ.	28	41	Διανομή Αποτελέσματος			206,69
Φεβρ.	28	30	Μεταφορά Λογαριασμών		318,60							
Φεβρ.	28	43	Ισολογισμός		3.205,49							
Σύνολο					7.849,29							7.849,29
55. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ												
14.												14.
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ		ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ			ΠΙΣΤΩΣΗ
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός		-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός			300,00
Ιανουάρ.	22	21	Ένταλμα Πληρωμής No 30		1.008,78	Ιανουάρ.	27	11	Σύνταξη Μισθοδοσίας			1.008,78
Φεβρ.	28	43	Ισολογισμός		300,00							
Σύνολο					1.308,78							1.308,78
60. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ												
15.												15.
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ		ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ			ΠΙΣΤΩΣΗ
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός		-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός			-
Ιανουάρ.	22	10	Ένταλμα Πληρωμής No 10		200,00	Φεβρ.	28	34	Μεταφορά Λογαριασμών			3.143,08
Ιανουάρ.	27	11	Σύνταξη Μισθοδοσίας		2.943,08							
Σύνολο					3.143,08							3.143,08

16. 62. ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ 16.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	-			
Φεβρ.	24	26	Ένταλμα Πληρωμής Νο 10	100,00	Φεβρ.	28	34	Μεταφορά Λογαριασμών	100,00			
Σύνολο				100,00					100,00			
17. 64. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ 17.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	-			
Ιανουάρ.	5	6	Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών Νο 6	100,00	Φεβρ.	28	34	Μεταφορά Λογαριασμών	400,00			
Ιανουάρ.	6	7	Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών Νο 10	300,00								
Σύνολο				400,00					400,00			
18. 66. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ 18.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	-			
Φεβρ.	3	13	Απόσβεση 15.000 X 6/100 X 1/12 = 75	75,00	Φεβρ.	28	34	Μεταφορά Λογαριασμών	816,67			
Φεβρ.	28	27	Υπολογισμός Αποσβέσεων	741,67								
Σύνολο				816,67					816,67			
19. 70. ΠΩΛΗΣΕΙΣ 19.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	-			
Ιανουάρ.	18	9	Επιστροφές Υφάσματος είδος "B"	350,00	Ιανουάρ.	4	4	Τιμολόγιο Πώλησης Νο 1	1.400,00			
Φεβρ.	28	31	Μεταφορά αντίθετου λογ/σμου	350,00	Φεβρ.	10	19	ΔΑ - ΤΠ Νο 2	1.770,00			
			στον κύριο		Φεβρ.	28	31	Μεταφορά αντίθετου λογαριασμού	350,00			
Φεβρ.	28	33	Μεταφορά Λογαριασμών	2.820,00				στον κύριο				
Σύνολο				3.520,00					3.520,00			

20. 80.ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ 20.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	-			
Φεβρ.	28	32	Μεταφορά Λογαριασμών	4.515,00	Φεβρ.	28	33	Μεταφορά Λογαριασμών	5.731,50			
Φεβρ.	28	34	Μεταφορά Λογαριασμών	4.459,75	Φεβρ.	28	35	Μεταφορά ζημιάς εκμ/σεως (80.00)	3.243,25			
Φεβρ.	28	35	Μεταφορά ζημιάς εκμ/σεως (80.00)	3.243,25				στον λογ/μο (80.01)				
			στον λογ/μο (80.01)		Φεβρ.	28	36	Μεταφορά Οργανικών Εξόδων	100,00			
Φεβρ.	28	36	Μεταφορά Οργανικών Εξόδων	100,00	Φεβρ.	28	37	Μεταφορά Λογαριασμών	3.243,25			
Σύνολο				12.318,00					12.318,00			
21. 81.ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 21.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	-			
Ιανουάρ.	17	8	Προσωρινή Δήλωση Φ.Μ.Υ.	5,00	Φεβρ.	3	16	Προέκυψε Κέρδος	4.075,00			
Φεβρ.	28	38	Μεταφορά Λογαριασμών	4.075,00	Φεβρ.	28	37	Μεταφορά Λογαριασμών	5,00			
Σύνολο				4.080,00					4.080,00			
22. 86.ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ 22.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	-			
Φεβρ.	28	37	Μεταφορά Λογαριασμών	3.248,25	Φεβρ.	28	38	Μεταφορά Λογαριασμών	4.075,00			
Φεβρ.	28	39	Για το κλείσιμο των λογαριασμών	4.075,00	Φεβρ.	28	39	Για το κλείσιμο των λογαριασμών	4.075,00			
Φεβρ.	28	40	Καθαρό κέρδος χρήσεως προ φόρων	826,75								
Σύνολο				8.150,00					8.150,00			
23. 88.ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ 23.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	-	Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	-			
Φεβρ.	28	41	Διανομή Αποτελέσματος	826,75	Φεβρ.	28	40	Καθαρό κέρδος χρήσεως προ φόρων	826,75			
Σύνολο				826,75					826,75			
24. 89.ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 24.												
ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΧΡΕΩΣΗ	ΜΗΝΑΣ	ΗΜ	A/A	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΠΙΣΤΩΣΗ			
Ιανουάρ.	2	2	Ισολογισμός	75.000,00	Ιανουάρ.	2	1	Ισολογισμός	75.000,00			
Φεβρ.	28	42	Ισολογισμός	78.694,92	Φεβρ.	28	43	Ισολογισμός	78.694,92			
Σύνολο				153.694,92					153.694,92			

			Φ.Π.Α. ΕΙΣΡΟΩΝ					Φ.Π.Α. ΕΚΡΟΩΝ				
	ΗΜ/ΝΙΑ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ	ΑΓΟΡΕΣ		ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ		ΔΑΠΑΝΕΣ	ΠΑΓΙΑ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ		ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΑΓΟΡΩΝ	
			8%	18%	8%	18%			8%	18%	8%	18%
Ιανουάριος	3/1	Αγορά Τιμολ. Νο 388		<u>190,80</u>								
	4/1	Πώληση Νο 1							<u>252,00</u>			
	5/1	Τιμολ. Παροχής Υπηρεσ. Νο 6					<u>18,00</u>					
	6/1	Τιμολ. Παροχής Υπηρεσ. Νο 10					<u>54,00</u>					
	18/1	Επιστρ.Υφασ/τος Είδος «Β» Νο 12			<u>63,00</u>							
Φεβρουάριος	3/2	Πώληση παγίου Τιμολ.Νο8 – Γ.Ε. 11						<u>(-2880)</u>				
	5/2	Αγορά Τιμολ. Νο 400		<u>171,90</u>								
	10/2	Πώληση Νο 2							<u>318,60</u>			

Μισθοδοτική Κατάσταση Μισθωτών μηνός Ιανουαρίου 2004

Όνομ/μο	Ειδικότητα	Ακαθαρ. αποδοχές	Εισφορά Ασφαλισ.	Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ. Εργοδότη	Σύνολο εισφορών	Φ.Μ.Υ.	Σύνολο Κρατ.ασφαλ.	Προκαταβ.	Πληρωτέο ποσό
Α. Αδαμόπουλος	Λογιστής	1.000,00	159,00	279,60	438,60	35,25	194,25	-	805,75
Α. Αλεξοπούλου	Βοηθός Λογιστή	500,00	79,50	139,80	219,30	0	79,50	-	420,50
Σ.Σωτηρόπουλος	Υπάλληλος Γραφείου	800,00	127,20	223,68	350,88	10,65	137,85	-	662,15
		2.300,00	365,70	643,08	1.008,78	45,90	411,60		1.888,40

Σημείωση : Εισφορές ασφαλισμ. Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ. 15,90%
 Εισφορές εργοδότη Ι.Κ.Α. – Τ.Ε.Α.Μ. 27,96%
 Σύνολο Εισφ. 43,86%

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΜΗΝΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Α/Α	Σ.Γ.Κ.	Λογαριασμοί	Αθροίσματα		Υπόλοιπο	
			Χρέωση	Πίστωση	Χρεωστικό	Πιστωτικό
1.	11	Κτίρια-εγκ.- τεχν έργα	40.000	10.000	30.000	-
2.	13	Μεταφορικά μέσα	15.000	3.000	12.000	-
3.	14	Έπιπλα & λοιπ.εξοπλ	3.000	450	2.550	-
4.	20	Εμπορεύματα	3.560	-	3.560	-
5.	30	Πελάτες	3.852	2.065	1.787	-
6.	31	Γραμμάτια Εισπρ.	300	-	300	-
7.	38	Χρηματ.Διαθέσιμα	13.652	2.815,40	10.836,60	-
8.	40	Κεφάλαιο	-	50.000	-	50.000
11.	50	Προμηθευτές	-	12.250,80	-	12.250,80
12.	53	Πιστωτές Διάφοροι	1.888,40	1.888,40	-	-
13.	54	Υποχρ.από Φ-Τ	575,80	547,90	27,90	-
14.	55	Ασφαλ.Οργανισμοί	-	1.308,78	-	1.308,78
15.	60	Αμοιβές & εξ.προσ.	3.143,08	-	3.143,08	-
17.	64	Διάφορα έξοδα	400	-	400	-
19.	70	Πωλήσεις	350	1.400	-	1.050
21.	81	Έκτακτα & Ανόργανα Αποτ/τα	5	-	5	-
24.	89	Ισολογισμός	75.000	75.000	-	-
		Σύνολα	160.726,28	160.726,28	64.609,58	64.609,58

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΜΗΝΑ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Α/Α	Σ.Γ.Κ.	Λογαριασμοί	Αθροίσματα		Υπόλοιπο	
			Χρέωση	Πίστωση	Χρεωστικό	Πιστωτικό
2.	13	Μεταφορικά Μέσα	7.150	19.150	-	12.000
4.	20	Εμπορεύματα	955	-	955	-
5.	30	Πελάτες	2.088,60	400	1.688,60	-
6.	31	Γραμμάτια εισ.	-	300	-	300
7.	38	Χρηματικά Διαθέσιμα	19.580	1.108,78	18.471,22	-
11.	50	Προμηθευτές	-	1.126,90	-	1.126,90
13.	54	Υποχρ.από Φ-Τ	697,50	3.724,20	-	3.026,70
14.	55	Ασφαλιστ.Οργανισμοί	1.008,78	-	1.008,78	-
16.	62	Παροχές τρίτων	100	-	100	-
18.	66	Αποσβέσεις παγίων στοιχείων	75	-	75	-
19.	70	Πωλήσεις		1.770	-	1.770
21.	81	Έκτακτα & Ανόργανα Αποτ/τα	-	4.075	-	4.075
		Σύνολα	31.654,88	31.654,88	22.298,60	22.298,60

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1.Νικόλαος Σ. Πομόνης:Λογιστική, Γενικές Αρχές Λογιστικής (Θεωρία Και Πρακτική), Νομοθετημένη Λογιστική (Κ.Β.Σ. – Ε.Γ.Λ.Σ.), Εξειδικευμένη Λογιστική (Ειδικά Λογιστικά Αντικείμενα), Αθήνα 2001, Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης. Έκδοση Τρίτη.

2.Ευμ Βούλγαρη - Παπαγεώργιου:Γενική Λογιστική, Αποσβέσεις Παγίων - Αποτίμηση, Λογιστική Συναλλάγματος - Λογιστική Υποκαταστημάτων, Εγγραφές τέλους χρήσης σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. , Αθήνα 1998, Σε Σύγχρονη Εκδοτική. Έκδοση Δεύτερη.

3.Μανώλης Σάμιος:Γενική Λογιστική, Αθήνα - Πειραιάς 1994, Εκδόσεις Α. Σταμούλης.

4.Λάζαρος Γρ. Ντιμέρης και Νικόλαος Διον. Καραμάρας:Γενική Λογιστική Θεωρία & Εφαρμογή, Αθήνα 2001, Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης. Έκδοση Δεύτερη.

5.Νικόλαος Σ. Πομόνης:Γενική Λογιστική ΙΙ, Αθήνα 2004, Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης. Έκδοση Τρίτη.

6.Αριστοτέλη Γ. Κοντάκου:Γενική Λογιστική, 1999: - Εκδόσεις «ΕΛΛΗΝ» - Γ. ΠΑΡΙΚΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε. Έκδοση Έκτη.